

సంపుటి : 73 సంచిక : 45 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5123 - శ్రీ ఘన భాద్రపద పూర్ణిమ

20-26 సెప్టెంబర్ 2021

వెల : ₹15/-

కేరళ కామ్రేడ్లు x కేథలిక్కులు

‘మత్తు’యుద్ధం

కేరళలో లవ్ జహాద్ కు నార్కోటిక్స్ జహాద్

తోడైందని బిషప్ జోసెఫ్ చెప్పారు

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ ను మీ మొబైల్ తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్ లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

సృష్టికర్త

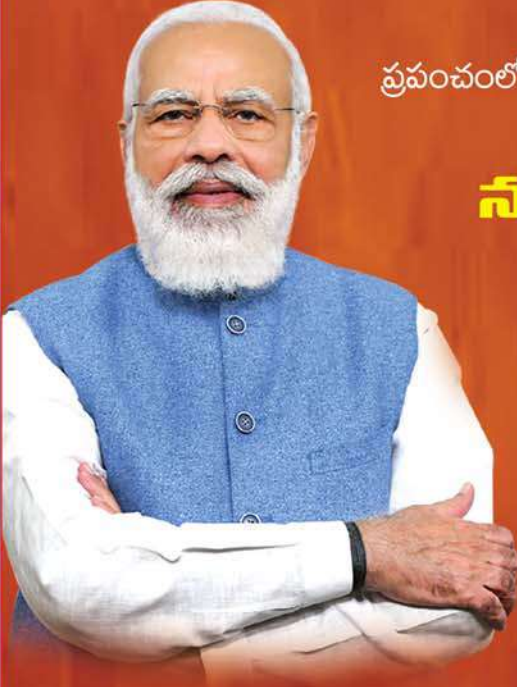
శ్రీశ్రీశ్రీ విశ్వకర్మ భగవాన్ జయంతి,

రజాకార్ల విధ్వంసం ఆపిన

తేలగరాణ షమోచేసే దివ్యోత్సవం,

సెప్టెంబర్ 17

ప్రపంచంలో భారత్‌ను అగ్రగామి దేశంగా నడిపిస్తున్న

మన ప్రియతమ ప్రధాని

నరేంద్ర మోదీ గారికి

71వ జన్మదిన

శుభాకాంక్షలు

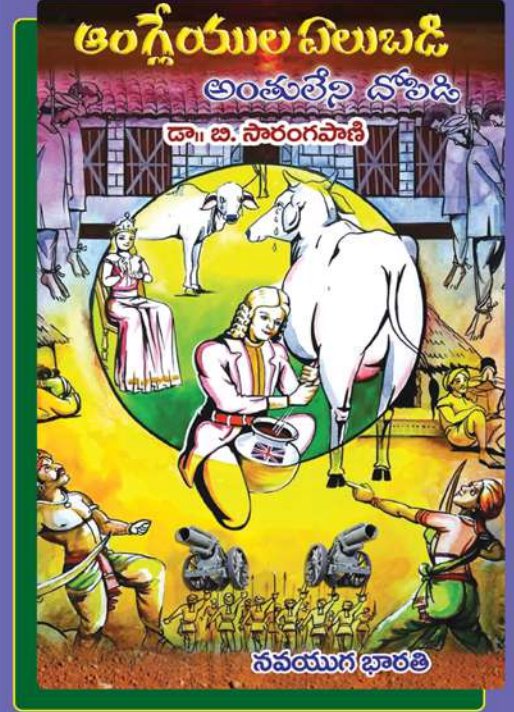

ఆచారి తల్లోజు

జాతీయ ఓ.బి.సి.కమిషన్ సభ్యులు, న్యూఢిల్లీ

మనదేశ చరిత్రలో కీలకమైనభాగం అందుబాటులోకి వస్తున్నది

- ❖ 15వ శతాబ్దంలో హిందూదేశానికి సముద్రమార్గం కనుగొనటం యూరోపియన్లకు ఎందుకు అవసరమైంది? దానికి ప్రేరేపించిన క్రైస్తవమతాధిపతులు ఏమి చెప్పారు?
- ❖ హిందూ దేశంలో ఆధిపత్యానికి పోటీపడిన నాలుగు యూరోపియన్ జాతులలో ఆంగ్లేయులది పైచేయి కావడానికి అనుకూలించిన అంశాలేవి?
- ❖ వ్యాపారం మిషన్తో దేశంలోకి వచ్చిన తెల్లవారిని మన దేశీయులు ప్రతిఘటించ లేదా? ఆ ప్రయత్నాలు ఎందుకు ఫలించలేదు? దాదాపు రెండు శతాబ్దాలపాటు ఆంగ్లేయుల పాలన సాగడానికి అవకాశమిచ్చిన అంశాలేమిటి?
- ❖ అవకాశం లభించిన ఆ కొద్ది సమయంలోనే వారు మనల్ని ఏ విధంగా పీల్చి పిప్పి చేశారు? ఎంత సంపదను తరలించారు?
- ❖ 1760లో ఇంగ్లాండు పారిశ్రామిక విప్లవం రావడానికి, బెంగాలునుండి ఊహితంగా దోచుకుపోయిన సంపద ఎలా తోడ్పడింది? భూమిశిస్తు కంపెనీ పాలనలో ఎలా పెరుగుతూ పోయింది?
- ❖ ఆంగ్లేయుల జీవితం - హిందూదేశంతో సంపర్కం ఏర్పడక ముందు ఎలా ఉండేది? ఆ తర్వాత ఎలా వికసించి సుసంపన్నమైంది? పాఠశాలలు ఎలా నిర్వహించుకోవాల్సి దక్షిణ హిందూ దేశంలో చూసి ఆంగ్లేయులు నేర్చుకొని అమలుచేశారు?
- ❖ ఇంగ్లాండులోని పరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం, వాటికి అవసరమైన ముడిసరుకుల కోసం ఇక్కడి నూలు, సిల్కు వస్త్రాలు చక్కెర, ఉక్కు, నౌకా నిర్మాణం తదితర పరిశ్రమలను ఎలాధ్వంసం చేశారు? ఎగుమతులమీద, దిగుమతుల వస్తులు విధించ టంవారికి ఒక ఆయుధంగా ఎలా ఉపయోగపడింది?
- ❖ రైలు మార్గాలు ఎందుకు నిర్మించారు? జలమార్గాలను, నీటిపారుదల కాల్వలనూ ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేశారు? రైలుమార్గాలు చేగంగా నిర్మించటం వెనుక ఉన్న దోపిడి ఎలాంటిది? రైలు చార్జీలలో ఎటువంటి తేడాలుండేవి? ఎందుకుండేవి?
- ❖ ఆహార ధాన్యాలు దొరకక ప్రజలు అల్లాడుతున్నప్పుడు వలసపాలకులు అనుసరించిన విధానం ఏమిటి? కృత్రిమమైన కఠవులలో ఎన్ని కోట్లమంది మరణించారు? అటవీ చట్టాలు, నేరస్థజాతుల చట్టాలు - వీటిని తీసికొనిరావటం వెనుక ఆంగ్లేయుల ఆలోచనలు ఎలాంటివి?
- ❖ ఇలాంటి ఎన్నెన్నో ప్రశ్నలకు ఇంతవరకు సరిగా వెలుగులోకి రాని ఎన్నెన్నో చారిత్రక సత్యాలను వెల్లడిస్తూ సమగ్రంగా జవాబు లందించే గ్రంథమిది.

ఉపోద్ఘాతం, ఈస్టిండియా కంపెనీ ప్రారంభానికి ముందు, ప్లాన్తో పారిశ్రామిక విప్లవం, 18వ శతాబ్దంలో భారత దేశం, వలస పాలకుల భూవిధానాలు - రైతాంగం దుస్థితి, దేశీయ పరిశ్రమల విచ్ఛిన్నం, ఆధునికీకరణ ముసుగులో, వనరుల తరలింపు, వలసపాలన కాలపు దారుణాలు, సాంస్కృతిక బానిసత్వం, భావదాస్యం, ఉపసంహారం, ఆంగ్లేయులు ఇక్కడి పాలకులు ఎలా అయ్యారు (చారిత్రక ఘటనల వివరణ ప్రత్యేకానుబంధం) - లనే అధ్యాయాలతో కూడిన సమగ్ర విశ్లేషణ సత్వరం తప్పక చదవడానికై మీ కాపీని ఇప్పుడే బుక్ చేసుకోండి.

ఆంగ్లేయుల ఏలుబడి అంతులేని దోపిడి

డా॥ బి.సారంగపాణి రచన

నవయుగ భారతి ప్రచురణ

440 పుటలు వెల : 360 రూ॥లు

అక్టోబర్ లో విడుదల కానున్నది

అక్టోబర్ 18 లోగా అడ్వాన్సుగా చెల్లించేవారికి

300 రూ॥లకే (పోస్ట్జతో కలిపి) లభిస్తుంది.

పంపిణీదారులు : సాహిత్యనికేతన్, హైదరాబాద్

040-27563236 / 9290127329

సాహిత్యనికేతన్ అకౌంట్ వివరములు

ACCOUNT NAME : JAGRITI PRKASHAN TRUST SAHITYANIKETAN

AXIS BANK : Kothapet, current Account : 921020001344019, Ifsc Code : UTIB0002157

పుస్తకం కొరకు బ్యాంకు ఖాతాలో జమ చేసినవారు పై సెల్ ఫోన్ నంబర్ కు సమాచారం ఇవ్వాలి. తమ చిరునామా, ఫోన్ నంబర్ తప్పక మెసేజ్ చేయాలి.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్వజ్ఞలేఖన వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్వజ్ఞలేఖన మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం||ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అక్షరాలలో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

విక్ర రాజ్యసమితిని సంస్కరించాల్సిందేనంటూ భారత్ మొత్తంకంటున్నది. ఆ పనేదో తక్షణమే మొదలుకావలసిన అవసరం కనిపిస్తోంది కూడా. ఎందుకంటే ప్రపంచ సమస్యలను, ప్రధానంగా రాజకీయ సంక్షోభాలని పరిష్కరించినదిగా సమితి సాధించుకున్న ఘనత నామమాత్రం. దాదాపు సున్న అన్నా అభ్యంతరం ఉండదు. సమస్య పరిష్కారంలో సమితికి ఉన్న సామర్థ్యం ఏపాటిదో ఏడు దశాబ్దాల పాటు నానిన కశ్మీర్ కల్లోలాన్ని చూస్తే తెలియదా? కానీ సంక్షోభాలను అది పెంచకపోయినా, అవి సజీవంగా ఉండడానికి మాత్రం దాని చర్యలు పరోక్షంగానే కావచ్చు, ఉపకరిస్తున్నాయనే చెప్పాలి. తాలిబన్కు తక్షణ సాయం చేయమంటూ సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి అంటోనియో గుటెరెస్ సెప్టెంబర్ 13న ఇచ్చిన పిలుపు కూడా అప్లానిస్టాన్ ఎదుర్కొంటున్న ఉగ్రవాద సమస్యను సజీవంగా ఉంచేదే. పైగా ఆ దేశాన్ని ఆదుకొని, నిధులు కుమ్మరిస్తే అక్కడ మానవహక్కులకు భరోసా ఉంటుందంటూ ఒక వింత వాదన రుద్దడానికి ప్రయత్నించారు. కాబట్టి సమితి ఆశయాలనీ, ఆలోచనలనీ, ఆచరణనీ ప్రక్షాళించవలసిందే.

అప్లానిస్టాన్ ఆర్థిక దివాలా అంచులలో ఉంది. ఈ పరిస్థితులలో అంతర్జాతీయ సమాజం ఆదుకుంటే అక్కడ మానవహక్కులు మెరుగుపడతాయి అంటున్నారు గుటెరెస్. ప్రపంచ చరిత్ర చూడని సంక్షోభంలో కొట్టుకుంటున్న అప్లానిస్టాన్కు సాయం చేయడానికి ఉద్దేశించిన దాతల గోష్టి తరువాత ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. 600 మిలియన్ డాలర్ల భూరి విరాళం కోసం ఉద్దేశించిన గోష్టి అది. ఇందులో దాతలు నోటీ మాటగా చెప్పిన విరాళాలు 1.1 బిలియన్ డాలర్లు. సంక్షోభాన్ని బట్టి తాలిబన్ను ఆదుకోవడం ప్రపంచం కర్తవ్యం అంటూ గుటెరెస్ సెలవిచ్చారు. ఇప్పుడు ఆ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ కుప్పకూలిపోయేందుకు అనుమతిస్తే దానితో తీవ్ర పరిణామాల్లో ఉంటాయని ప్రపంచాన్ని హెచ్చరిస్తున్నారు.

అప్లాని సాధారణ పౌరులను ఆదుకోవడం ప్రపంచం ముందున్న కర్తవ్యమే కావచ్చు. జీవించడానికి వారికి ఉన్న హక్కును రక్షించడానికి చేయూత

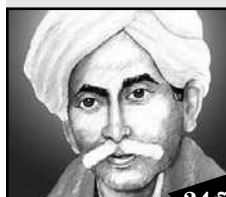
శాలివాహన 1943 శ్రీ ఘన భాద్రపద పూర్ణిమ

ముఖపత్ర కథనం
'మత్తు'యుద్ధం

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం
పాలకుల పాపం,
కేరళకు శాపం

ప్రత్యేక వ్యాసం

సరసమైన సంస్కరణవాది

జాగృతి

సంపాదక్రియం

ఇవ్వవలసిందే. ప్రస్తుతం మహిళల పరిస్థితి దయనీయం. తాలిబన్ దురాక్రమణకు ముందు 65 శాతం ప్రజలు దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉంటే, ఆగస్ట్ 15కు, అంటే వారి దురాక్రమణ తరువాత అది 90 శాతం దాటిపోయిందని వార్తలు వస్తున్నాయి. ఇవన్నీ వాస్తవాలే. అయినా ఏ ప్రాతిపదికన తాలిబన్ కు ప్రపంచం సాయం అందిస్తుంది? అక్కడ ఉన్నది తాత్కాలిక ప్రభుత్వం. అదైనా ఐక్య రాజ్యసమితి ఏర్పరచినదో, అంతర్జాతీయ సంస్థల మధ్యవర్తిత్వంతో ఏర్పడినదో కాదు. అఫ్ఘాన్ ఆర్థిక వ్యవస్థ పతనం కాకుండా చూడాలంటూ ప్రపంచానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్న సమితి, తుపాకీ గుళ్లకు బలైపోతున్న నిస్సహాయుల హక్కులను

ఇదేం విన్నపం?

కాపాడాలని తాలిబన్ కు ఒక్కమాట కూడా ఎందుకు చెప్పదు? ఇప్పుడు అక్కడ నిధులు కుమ్మరిస్తే హక్కులకు రక్షణ ఉంటుందని చెబుతున్న పెద్దలు ప్రస్తుతం హక్కుల కోసం రోడ్లక్రింద మహిళల వైపు గురి చూస్తున్న ఆధునిక ఆయుధాలను దించమని ఎందుకు ఆదేశించరు? అక్కడ ఏర్పడిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వంలో దాదాపు మంత్రులంతా ఉగ్రవాద చరిత్ర కలిగినవారే. పార్లమెంటులో, అధ్యక్ష భవనంలో తుపాకులతోనే సంచరిస్తున్న ఉన్మూలకీ, వారు నడిపించబోయే ప్రభుత్వానికి ఏ ప్రాతిపదికన సాయం ఇమ్మంటున్నారు? తుపాకీ సంస్కృతి, మధ్యయుగాల మత ఛాందసవాదం రాజ్యమేలుతున్న వ్యవస్థనీ, దీని భవిష్యత్వాన్నీ పటిష్టం చేయమనేనా ప్రపంచాన్ని కోరవలసినది?

అఫ్ఘాన్ జనాభాలో సగం మంది విదేశీ సాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. తాలిబన్ రాకకు ముందే ఈ సాయం ఆగిపోయి తలసరి ఆదాయం 40 శాతం

పడిపోయింది. తరువాత చాలా దేశాలు నిధులు ఆపేశాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఇంకొన్ని వారాలు గడిస్తే ఆ దేశ పరిస్థితి ఇంకెంత క్షీణిస్తుందో అంచనాలు కూడా వెలువడుతున్నాయి. వచ్చేది శీతాకాలం. చెల్లాచెదురైన జనం ఇక్కట్లు ఇక చెప్పనలవి కాదు. పౌష్టికాహార లోపం, పస్తలు, ఆఖరికి ఆకలిచావులు పెరుగుతాయని అంతర్జాతీయ సహాయ సంస్థలు హెచ్చరించాయి.

ఇవన్నీ మనసు ద్రవించే వాస్తవాలే అయినా తాము తాలిబన్ ను ఆదుకోవడానికి ముందుకు రాలేమని చాలా దేశాలు నిష్కర్షగా చెప్పినట్టు కూడా వార్తలు వచ్చాయి. అందుకు అవి చెబుతున్న కారణం-అఫ్ఘాన్ లో అడ్డూ అదుపూ లేకుండా సాగుతున్న మానవహక్కుల ఉల్లంఘన. నిజమే, జాతీయ, అంతర్జాతీయ టీవీ చానెళ్లలో కనిపిస్తున్న దృశ్యాలు ఒళ్లు జలదరించేటట్టు ఉన్నాయి. అయినా ఐక్య రాజ్యసమితి తన బాధ్యతను నిర్వహించక తప్పదని గుటెరెస్ చెప్పారు. అంతవరకు సరే. కానీ హక్కుల ఊసే లేని అఫ్ఘాన్ కు నిధులు ఇవ్వబోమని చెప్పడాన్ని గుటెరెస్ తప్పు పట్టడం ఏమిటి? అక్కడ ప్రభుత్వం దుష్టమైనదన్న కారణంగా ఆ దేశాలు ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవడం ఆయనకు నచ్చడం లేదట. అందుకు ప్రజలను శిక్షించడం సరికాదట. హింసను ఆపమనీ, పౌరులని జంతువులను కాల్చినట్టు కాల్చవద్దనీ తాలిబన్ కు ఒక్కమాటా చెప్పకపోవడం, అదంతా అంతర్గత వ్యవహారమని తేల్చేయడం అంతర్జాతీయ సంస్థకు తగినా?

హక్కుల మాటున, మానవత్వం పేరుతో ఉగ్రవాదులనూ, వారి పోకడలనూ ఇంత బాపటంగా వెనకేసుకొస్తున్న సమితికి మరమ్మత్తు అవసరమే. అధికారం చేపట్టుకుందానే, తాము ప్రపంచ దేశాల ముస్లింల సమస్య గురించి మాట్లాడతాం అంటూ స్పష్టమైన పేచీకారు వైఖరి ప్రదర్శించిన తరువాత ఏ దేశమైనా నిధి ఇవ్వడానికి ఎందుకు ముందుకు వస్తుంది? ఈ ప్రపంచంలో జిహాద్ ను శాశ్వత ప్రాతిపదికన ప్రారంభిస్తామని చెప్పిన తరువాత కూడా దేశాలు నిధులు ఇస్తాయా? ఉగ్రవాద నిర్మూలన అంటే దాని బాధితులను అదుకోవడం ఒక్కటే కాదు, ఆ పెను సంక్షోభానికి కారకులైన ఉగ్రవాదులను కట్టడి చేయడం కూడా.

20 సెప్టెంబర్ 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మయా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ధారావాహిక నవల

ఆమె మారింది

- గంటి భానుమతి

26లో

పాత కథ

ముల్లు

- వాకాటి పాండురంగారావు

32లో

వేదిక-1

సమరయోధులను

ప్రతితరం స్మరించుకోవాలి!

38లో

13

40లో

నేతాజీ - ధారావాహిక

పదండి ముందుకు

- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

అందాల అరుణావల్ (సర్వాటకం)	- 11
అప్పుల కుప్పగా రాష్ట్రం (తెలంగాణ)	- 14
సంస్కరణల పేరుతో సనాతన భర్తంపై దాడి (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 16
అధ్యాత్మికం	- 18
నేరగాళ్లే అఫ్ఘాన్ నేతలు (అంతర్జాతీయం)	- 20
సెక్షన్ 90 విస్తృత పోలవరానికి శాపం (వేదిక)	- 29
వార్తా విశేషాలు	- 35

కార్టూన్ పోటీ ఫలితాలు-2021	- 36
మళ్ళీ మొదలైన సందడి! (క్రీడ)	- 43
పంచేళ్ల 'స్వరాజ్య గీతాలు' (సంస్కరణ)	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
ఎమోషనల్ ఫ్యామిలీ డ్రామా 'టక్ జగదీశ్' (సినిమా)	- 50

కేరళ యువతరం ప్రస్తుతం మున్నెన్నడూ ఎదుర్కొనని తీవ్ర సంక్షోభంలో కూరుకుపోతున్నది. అందుకు కారణం- కేరళలో సాగుతున్న రెండు జహాద్లు. ఒకటి లవ్ జహాద్. రెండు నార్కోటిక్స్ జహాద్. అంటే మత్తుమందుల జహాద్. ఇది బీజేపీ సభ్యుడో, ఆర్ఎస్ఎస్ నాయకుడో, మరో హిందూ సంస్థో వెలుబుచ్చిన అభిప్రాయం కాదు. చేసిన ఆరోపణ కూడా కాదు. పాలా బషప్ జోసెఫ్ కల్లారంగాట్ సెప్టెంబర్ 9న ఆ రెండు జహాద్లతో జమిలిగా సాగిపోతున్న కేరళ గురించే ఈ ప్రకటన చేశారు. మార్తామరియం పిలిగ్రిమ్ చర్చ్లో ఒక ఉత్సవం సందర్భంగా మాట్లాడుతూ జోసెఫ్ ఈ విషయం బయటపెట్టారు. ఆ చర్చ్ కొట్టాయం జిల్లా, కురవీలంగాడ్ అనే చోట ఉంది. జహాద్ అంటే పవిత్ర యుద్ధం (ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదం దృష్టిలో). ముస్లిమేతరుల మీద జహాద్ ఎంతో పాతది. ఇటీవలి కాలంలో వినిపిస్తున్న మరొక జహాద్ లవ్ జహాద్. దీని మీద ఇంకా వివాదం కొనసాగుతుండగానే ఒక్కసారిగా వినిపించిన మాట నార్కోటిక్స్ జహాద్. ఇది కూడా పాత మాటే. కానీ ఇదేదో కొత్తమాట అయినట్టు, వింటున్నట్టు నటిస్తున్నారు వామపక్ష నేతలు, కాంగ్రెస్ నాయకులు.

కేరళ కామ్రేడ్లు x కేథలిక్కులు 'మత్తు'యుద్ధం

ఇప్పటికే ముస్లింలంటే అనుమానంగా చూస్తున్న కేరళ క్రైస్తవ సమాజంలో ఈ కేథలిక్ బిషప్ జోసెఫ్ వెల్లడించిన అభిప్రాయం ప్రకంపనలే సృష్టించింది. ప్రస్తుతం తీవ్ర విమర్శలను ఎదుర్కొంటున్న లవ్ జహాద్కు ఇది అదనం. లవ్ జహాద్కు నార్కోటిక్స్ జహాద్ తోడైందనే బిషప్ తన ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. అదేం చిత్రమో, సీపీఎం పార్టీ ముఖ్యమంత్రి, ప్రతిపక్ష కాంగ్రెస్ కూడా జోసెఫ్ మీద ధ్వజమెత్తుతున్నారు. ముస్లిం సంఘాలు సరే, కొన్ని క్రైస్తవ సంఘాలు కూడా దుమ్మెత్తిపోస్తున్నాయి. జోసెఫ్ ప్రకటనకు నిరసనగా ఇప్పటికే కొందరు ఆయన నివాసానికి ఊరేగింపుగా వెళ్లారు. ఇక రాజకీయ, సామాజిక వర్గాల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ఈ దుమారాన్ని బట్టి దేశంలో లవ్ జహాద్ నిరోధానికి కాకుండా, నార్కోటిక్స్ జహాద్ నివారణకు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం వెంటనే చట్టం తీసుకూరవడం అవసరమని కేరళ బీజేపీ నాయకుడు టామ్ వడక్కన్ కోరారు. అలాగే రోజురోజుకీ పెరుగుతున్న విమర్శలను బట్టి బిషప్ జోసెఫ్కు రక్షణ కల్పించాలని కూడా బీజేపీ కోరుతోంది.

బిషప్ ఆరోపణ ఆవేదనతో కూడినది. మొత్తంగా కేరళ సమాజానికి ఎదురవుతున్న నవాలు గురించి హెచ్చరించేది కూడా. రెండు జహాద్లు ఒక పథకం

ప్రకారం సాగిస్తున్నారని ఆయన అన్నారు. నార్కోటిక్స్ జహాద్ లేదా మత్తుమందులకు బానిసలుగా మార్చే జహాద్ ముస్లిమేతర జీవితాలను, ముఖ్యంగా యువత జీవితాలను ధ్వంసం చేయడానికి ఉద్దేశించినదేనని జోసెఫ్ ఆరోపించారు. ఐన్క్రిమ్ పార్సర్లు, హోటళ్లు, పళ్ల రసాల విక్రయ కేంద్రాలను ప్రస్తుతం కొందరు జహాదీలు ఈ మత్తుమందులు లభించే చోట్లుగా మార్చేశారని జోసెఫ్ చెప్పారు. జోసెఫ్ మాటలలో ఎలాంటి శవభిషలు లేవు. ముస్లిమేతరులను వ్యసనపరులుగా మార్చేందుకు మత్తుమందులను ఒక ఆయుధంగా జహాదీలు వాడుతున్నారని ఆయన కుండబద్దలు కొట్టినట్టే చెప్పారు. రేవ్ పార్టీలు కూడా మత్తుమందులను అందుబాటులో ఉంచడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నవేనని, ఆ పార్టీలు చేసుకుంటున్న వారిని పట్టుకున్నప్పుడు ఇలాంటి వాస్తవాల్లో వెల్లడైనట్టు మా దృష్టికి వచ్చిందని చెప్పారు. మత్తుమందులకు అలవాటుపడి ఉద్యోగాలు పోగొట్టుకున్నవారు, చదువులు పాడుచేసుకున్నవారు చాలామంది మా దృష్టికి వచ్చారని అన్నారు. నిజానికి ఇవి ఆయన సమాజానికి చూపుతున్న రుజువులే.

మనదేశం వంటి ప్రజాస్వామిక దేశాలలో జహాద్, అలాంటి మార్గాలతో ఇతర వర్గాల ఉనికి

లేకుండా చేయలేమని జహాదిస్టులు ఇప్పటికే గుర్తించారని, అందుకే కొత్త మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నారుని అంటారాయన. కానీ ఆ ఆయుధాలను గుర్తించడం దగ్గర కొందరు విఫలమవుతున్న సంగతిని కూడా చెప్పారు. అంటే జహాదీల కుట్రలకు బలైపోతున్నది ముస్లిమేతరులే. ఇందుకు బిషప్ దగ్గర రుజువులు ఉన్నాయో అంటూ విరుచుకుపడుతున్నాయి ముస్లిం సంఘాలు. ఆ రుజువులు చూపించాలని కేరళ జమియాతుల్ ఉలేమా విద్యా సంస్థ విద్యార్థులు అలజడి చేస్తున్నారు. ఇలాంటి ప్రకటన చేసినందుకు ఆయన మీద చర్య తీసుకోవాలని కూడా కోరారు. ఇప్పటికే ఆయన మీద కేసులు నమోదైనాయి కూడా. ఆఖరికి చర్చిలలో పనిచేసే రిఫార్మిస్ట్ బృందాలు కూడా బిషప్ ప్రకటన వెనుకకుట్ర ఉందనే ఆరోపిస్తున్నాయి. వీళ్లే ఇంకో అడుగు ముందుకు వేసి ఇప్పుడు కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న బీజేపీతో పనులు ఉంటాయి కాబట్టి ఇలాంటి ప్రకటనలు వస్తున్నాయని ఆరోపించారు. ఇంతకీ ఈ రిఫార్మిస్ట్ బృందాల బాధ ఏమిటి అంటే, ఆ మధ్య బిషప్ జోసెఫ్ బీజేపీకి దగ్గరవుతూ ప్రసిద్ధుడయ్యారు. నిజానికి ఇలా ముస్లింల పట్ల ప్రతికూల భావనతో ఉండడం కేరళ సైరో-మలబార్ చర్చ్ లక్షణమేనని కూడా రిఫార్మిస్ట్ బృందాలు

బిషప్ జోసెఫ్

చెబుతున్నాయి.

కేరళలో పనిచేస్తున్న సైరో-మలబార్ చర్చ్ ప్రపంచంలోనే రెండో అతిపెద్ద తూర్పు కేథలిక్ చర్చ్. ఇది లవ్ జిహాద్ మీద తీవ్రమైన ఆరోపణలే చేస్తున్నది. 2018 నుంచి తమ వర్గానికి చెందిన ఎందరో యువతులను ఇస్లాంలోకి మతం మార్చి సిరియా, తదితర ఇస్లామిక్ దేశాలకు పంపించారని చెబుతున్నది. జనవరి 19, 2020న ఈ చర్చ్ ప్రతినిధి బృందం ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని కలుసుకుని లవ్ జిహాద్ గురించి ఫిర్యాదు చేసింది. ఇటీవలి కాలంలో బిషప్ జోసెఫ్ ముస్లిం జిహాదీలకు వ్యతిరేకంగాను, హిందూత్వకు దగ్గరగాను మాట్లాడుతున్నారు. ఈ సంవత్సరం మార్చిలో ఆర్ఎస్ఎస్ కొట్టాయం జిల్లా కార్యదర్శిని డైరీస్ కార్యాలయానికి పిలిచి మరీ అయోధ్య రామాలయానికి విరాళం ఇచ్చారు. దీనితో సంప్రదాయకంగా కాంగ్రెస్కు మద్దతు ఇచ్చే కేథలిక్ చర్చ్ ఆ పార్టీకి సవాలు విసిరినట్టయింది. నిజానికి ఆరోగ్యం, విద్య వ్యవహారాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఈ వ్యవస్థకు సత్సంబంధాలే ఉన్నాయి. అలాగే ఈ చర్చ్ బలంగా ఉన్న కొట్టాయం జిల్లాలో బీజేపీ కూడా బలపడింది. ఇక్కడే ఉన్న పాలా పట్టణాన్ని కేరళ వాటికన్ అని పిలుస్తారు. ఈ జిల్లా బీజేపీ అధ్యక్షుడు నోబెల్ మాధ్యూ కూడా తనకు బిషప్ జోసెఫ్ ఆశీస్సులు ఉన్నట్టు బహిరంగంగానే చెబుతారు. అంతమాత్రాన ఆ బిషప్ చెప్పిన వాస్తవానికి విలువ లేకుండా పోవాలా? ముఖ్యమంత్రి పినరయ్ వైఖరి అలాగే ఉంది. మా పోరాటం సామాన్య ముస్లింకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నది కాదు. కేథలిక్ కుటుంబాల

రక్షణకు సంబంధించినది. కేవలం జిహాదిస్టులకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నది మాత్రమే అని నోబెల్ మాధ్యూ కూడా చెప్పారు. అయినా బిషప్ చెప్పిన మాటలో తప్పేమిటని కూడా ఆయన ప్రశ్నిస్తున్నారు. బిషప్ జోసెఫ్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలోని ఆ అంశాన్ని ఇంతగా ఖండిస్తున్నవారంతా మరొక ప్రకటనను సౌకర్యంగా పక్కన పెడుతున్నారు. అది ఇటీవలే వైరల్ అయిన కేరళ మాజీ పోలీస్ చీఫ్ లోకనాథన్ బెహరా ప్రకటన. ఉగ్రవాదుల ఎంపికకు కేరళ కేంద్రంగా మారిందని అన్నారు.

బిషప్ జోసెఫ్ చేసిన నార్కోటిక్స్ జిహాద్ ఆరోపణ తాను ఇప్పుడే వింటున్నానని కేరళ ముఖ్యమంత్రి పినరయ్ విజయన్ అమాయకత్వం నటించడం దేశాన్ని విస్తుపోయేటట్టు చేస్తోంది. నిఘా వర్గాలు, పోలీసులు రుజువులతోనే వాస్తవాలు బయట పెడుతున్నా ముఖ్యమంత్రి అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా లేరంటూ బీజేపీ నాయకులు చేసిన ఆరోపణే నిజమని అనిపిస్తుంది. ఉగ్రవాదుల ఎంపికకు, కార్యకలాపాలకు, మత్తుమందులకు దగ్గర సంబంధమే ఉంటుంది. అదొక విషయం. ఉగ్రవాదం బతికేదే మత్తుమందుల అక్రమ వ్యాపారంతో. అలాగే ఉగ్రవాదంలో యువతుల అక్రమ రవాణా కోణం కూడా ఉందన్న విషయాన్ని గుర్తించాలి. ప్రేమ పేరుతో, మత్తుమందులతో ఇక్కడి ముస్లిమేతర యువతను లొంగదీసుకుంటారు. ఇస్లామిక్ దేశాలకు పంపుతారు. తరువాత ఇలాంటి వాళ్లంతా విదేశీ జైళ్లలో మగ్గుతున్నారు. కేరళ జిహాదీ శక్తులకు సీపీఎం, కాంగ్రెస్ పార్టీలు బాహుళంగానే వత్తాను పలుకుతున్నాయని ఆ రాష్ట్ర బీజేపీ కార్యదర్శి, జాతీయ మైనారిటీల కమిషన్ మాజీ ఉపాధ్యక్షుడు జార్జి కురియన్ ఆరోపిస్తున్నారు. కేరళలో ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదం ఇంతగా పెచ్చరిల్లిపోవడానికి కారణం- ఆ రెండు పార్టీలలోను చాలామంది క్రియాశీలక కార్యకర్తలు జిహాదీలేనని కేరళ బీజేపీ ఆరోపణ. ఇలాంటి

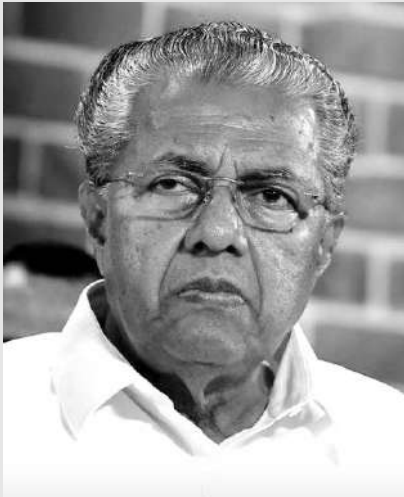
పరిస్థితులలో బిషప్ జోసెఫ్కు, కేరళ క్రైస్తవులకు రక్షణ కల్పించాలని కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షాకు రాసిన లేఖలో కురియన్ కోరారు.

ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదం విస్తరించడానికి ఉపయోగపడుతున్న వనరులలో ఒకటి - 'నల్లమందుకు ముడిపదార్థం గసగసాల పంట. అలాగే ఇతర మత్తు మందుల అమ్మకాలు. పినరయ్ విజయన్ దీని గురించి నిజంగా విని ఉండకపోతే దానిని ఆయన అజ్ఞానంగానే పరిగణించాలి. పాకిస్తాన్, అఫ్ఘానిస్తాన్ ప్రాంతాలలో వాటి ఆర్థిక లావాదేవీలు 1960 నుంచి జరుగుతున్నాయి. తాలిబన్కు ఇదొక ప్రధాన వనరుగా మారిన తరువాత 2001-2009 మధ్య ఆ వ్యవహారాల మీద ఉక్కుపాదం మోపడానికి చర్యలు తీసుకున్నారు. కానీ తక్కువ ఫలితమే కనిపించింది. మత్తుమందులను ఉత్పత్తి చేసే మొక్కలను నాశనం చేయడం సాధ్యం కాలేదు. వాటిద్వారా తాలిబన్కు వచ్చే ఆదాయం కూడా తగ్గలేదు. అంతేకాదు, కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ ఆ మొక్కలను సాగు చేసే వాళ్లకీ, ఉగ్రవాద మూకలకీ మధ్య బంధం బలపడుతోంది. ఆ వ్యాపారంతో వచ్చే అనూహ్యమైన ధనరాశుల ప్రభావం అలాంటిది.

జోసెఫ్ సాహసోపేతంగా చేసిన ఈ ప్రకటన ప్రకంపనలు సృష్టించకుంటే ఆశ్చర్యపడాలి. పైగా కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు కలసి సామాజిక, రాజకీయ వాతావరణాన్ని సంఘర్షణా ధ్వంసం చేసిన కేరళలో అలాంటి ప్రకటన కలకలం సృష్టించకుండా ఎలా ఉండగలదు? కమ్యూనిస్టుల విషయంలో మతం మత్తుమందు కూడా. కానీ మత్తు ఉన్న మతంగా కేవలం హిందూమతాన్ని మాత్రమే వాళ్లు చూస్తారు. మిగిలిన మతాలకి ఆ విషయం వర్తించదు. మార్క్స్ ప్రతి మతము మతేనని చెప్పి ఉండొచ్చు. కానీ దానిని మన దేశవాళీ కమ్యూనిస్టులు ఎప్పుడో సవరించేశారు.

పినరయ్ అమాయకత్వం

వామపక్షాలకు వ్యతిరేకం, జనంలో కాస్త కదలిక తీసుకురాగల శక్తి కలిగిన మాటలు అనిపిస్తే వాటి నేతలు రకరకాల పెద్ద పెద్దతూ ఉంటారు. ముద్రలు వేస్తూ ఉంటారు. అందులో 'అస్పష్టత' అన్నమాట కూడా ఉంటుంది. బిషప్ జోసెఫ్ ప్రకటనలో కూడా కేరళ ముఖ్యమంత్రి పినరయ్ విజయన్ అలాంటి అస్పష్టతనే చూస్తున్నారు. నిజానికి మత్తుమందులు ఇచ్చి ఇస్తాం ఉగ్రవాదులు ముస్లిమేతర యువతను లొంగదీసుకుంటున్నారంటూ బిషప్ చేసిన ఆరోపణలో అస్పష్టత ఎక్కడ ఉందో అర్థం కాదు. అసలు అలాంటి మాటే తను తొలిసారి వింటున్నానని కూడా విలేకరుల సమావేశంలో పినరయ్ విజయన్ చెప్పడం మరి వింత. అసలు మత్తుమందులు కులం లేదా మతానికే పరిమితం కావు. అవి మానవాళికి చేటు చేస్తాయి అని సుద్దులు చెప్పారు. మత్తుమందులకు మతం, వర్ణం ఉండవు అంటూ సిద్ధాంతీకరించారు కూడా. ఈ మాటలు వింటే ఆయనకు కూడా ఉగ్రవాదులు మత్తుమందులు ఇచ్చి జోకొడుతున్నారేమోనన్న

అనుమానం కలుగుతుంది. అయినా బాగా చదువుకున్న క్రైస్తవ పండితుడు, పెద్ద బాధ్యతలో ఉన్న వారు ఇలాంటి ప్రకటనలు ఇవ్వడం సరికాదని నీతులు చెప్పారు. లవ్ జిహాద్ బెడద గురించి గతంలోను క్రైస్తవ సంఘాల నుంచి ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. లవ్ జిహాద్ గురించి అంత కాలం పోరాడినా కదలిక రాలేదు. అలాంటిది నార్కోటిక్స్ జిహాద్ కు స్వల్ప వ్యవధిలోనే కదలిక రావడం సీపీఎంకు, ముఖ్యమంత్రికి జీర్ణం కావడం లేదు.

కానీ ముఖ్యమంత్రి పినరయ్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, సీపీఎం, కాంగ్రెస్ పార్టీలు బిషప్ జోసెఫ్ మీద విరుచుకు పడడం క్రైస్తవులంతా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తారనుకుంటే పొరపాటే. ఆమోదించడం లేదు కూడా. కొంత సొంత కవిత్వంతోనే కావచ్చు, పరోక్షంగానే అయినా మద్దతు పలుకుతున్నారు. ఇందులో కేరళ అధికార కూటమి భాగస్వామి కేరళ కాంగ్రెస్ (ఎం) కూడా ఉండడం చర్చనీయాంశంగా మారింది. ప్రజలను చైతన్య వంతులను చేయడానికి జోసెఫ్ అలాంటి ప్రకటన ఇచ్చారని కేరళ కాంగ్రెస్ (ఎం) భావ్యం చెప్పింది. ఇది సీపీఎం అధికార కూటమిలో భాగస్వామి. ఈ ప్రకటన ముఖ్యమంత్రి ప్రకటనకు పూర్తి విరుద్ధం. నీళ్లు నములుతూనే బిషప్ ప్రకటనకు తనదైన భావ్యం చెప్పింది. ఆయన ప్రకటన వెనుక ఏదైనా ప్రత్యేక ఆజెండా ఉండవచ్చు. కానీ ఆయన మత్తుమందుల గురించి సమాజాన్ని హెచ్చరించడమే ధ్యేయంగా మాట్లాడారు అంటూ కేరళ కాంగ్రెస్ (ఎం) వ్యాఖ్యానించింది. అంటే కేరళ క్రైస్తవ సమాజంలోనే కాదు. సీపీఎం అధికార కూటమిలో కూడా దీని మీద భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయని అర్థమవుతుంది. జోసెఫ్ ప్రకటనను వక్రీకరించవద్దని చెప్పడం ద్వారా దూకుడు తగ్గించమని హెచ్చరించినట్లు కూడా చెప్పింది.

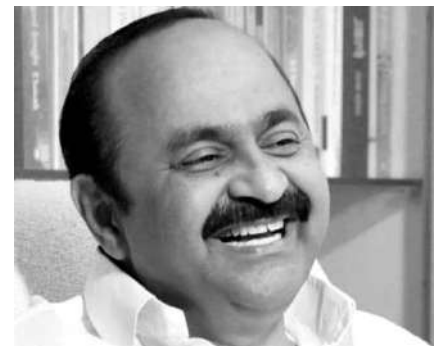
ముస్లింలను ఏ చిన్నమాట అన్నా కాంగ్రెస్ తట్టుకోలేదు. ఇప్పుడు కేరళలో అటు అధికారంలో ఉన్న సీపీఎం, ప్రతిపక్షంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ కూడా జోసెఫ్ మీద విరుచుకు పడుతున్నాయి. పార్టీలు వేరే కావచ్చు, విమర్శ మాత్రం ఒకరే రాసినట్టు ఉంది. ఒక క్రైస్తవ మతగురువు ఆరోపణలో ఆ రెండు పార్టీలు 'సంఘ పరివార్ అజెండా అమలు ప్రయత్నం' చూశాయి. ఇక బీజేపీ సహజంగానే ఆ రెండు పార్టీలలో జిహాద్ సమర్థకులను చూసింది.

ఇంతకీ కేరళలో ఒక కేథలిక్ క్రైస్తవ మతగురువు మీద కాంగ్రెస్ చేస్తున్న విమర్శలు ప్రహసన ప్రాయాలు కాదు కదా! ఎందుకంటే ఓట్ల కోసం ముస్లింలని

ఏమీ అనకూడదన్నది ఆ పార్టీ శాశ్వత సిద్ధాంతం. ఇక క్రైస్తవం తమ అధిష్టానదేవతల మతం కాబట్టి ఆ మతాన్ని కూడా పల్లెత్తు మాట అనకూడదు. కాబట్టే ఈ అనుమానం, బిషప్ జోసెఫ్ ఏ వర్గాన్నీ ప్రత్యేకించి విమర్శించలేదనీ, అలాంటి పనులు చేస్తున్నవారిని గురించి చెప్పడమే ఆయన ఉద్దేశమని పాలా డైక్లీన్ వ్యవస్థ ప్రకటన ఇచ్చింది. సమాజంలో ఉన్న విపరీత ధోరణుల గురించే జోసెఫ్ వెల్లడించారని డైక్లీన్ సహాయ బిషప్ జాకబ్ మర్క్విన్ వివరణ ఇచ్చారు. అయినా అధికార, విపక్షాలు విమర్శలు గుప్పిస్తూనే ఉన్నాయి. ఇలాంటి ప్రకటన చేసి జోసెఫ్ 'హద్దులు దాటేశారు' అని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ విరుచుకుపడింది.

ఆధ్యాత్మిక గురువులు మాట్లాడేటప్పుడు ఈ దక్షిణాది రాష్ట్రంలో శాంతి సహనాలు నశించిపోకుండా ఉండేలా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని కాంగ్రెస్ నాయకుడు, కేరళ అసెంబ్లీలో విపక్ష నాయకుడు వీడీ సతీశన్ వ్యాఖ్యానించారు. జరుగుతున్న నేరాలకి ఒక కులాన్నే, వర్గాన్నే గీటురాయిగా చేసుకోవడం పెద్ద తప్పుదమని సతీశన్ సిద్ధాంతీకరించారు. అసలు ముస్లింలకూ, క్రైస్తవులకు మధ్య విభేదాలు సృష్టించడానికి, మత కల్లోలాలు సృష్టించడానికి సామాజిక మాధ్యమాలలో పెద్ద ఎత్తున ప్రయత్నం జరుగుతున్నదని, ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నవారి వెనుక ఉన్నది సంఘ పరివారేనని కూడా తేల్చేశారు సతీశన్. అయినా ముస్లిం, క్రైస్తవ మత పెద్దలు వాళ్ల ఉచ్చులో పడరని కూడా భరోసా ఇచ్చారు. బిషప్ మీద వచ్చిన ఫిర్యాదును జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని వామపక్ష ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చారు.

జోసెఫ్ మాటలు సమాజంలో సామరస్యాన్ని పెంచేవిగా లేవని మరో కాంగ్రెస్ నాయకుడు, ఎంఎల్ఎ పీటీ థామస్ కూడా చెప్పారు. ఇంకొన్ని సుద్దులు కూడా ఏకరువు పెట్టారాయన. ఎల్లవేళలా పరమత సహనంతో ఉన్న సమాజంలో అగ్నికి ఆజ్యం పోసే తీరులో ఎవరూ మాట్లాడకూడదని అన్నారు థామస్. అదేమీ కాదు, జోసెఫ్ చేసినది చాలా తీవ్రమైన ఆరోపణ. కాబట్టి చర్చ జరగాలని బీజేపీ నాయకుడు సురేంద్రన్ కోరుతున్నారు. నిజమే, జోసెఫ్ ఆరోపణ చిన్నది కాదు. అయినా అసలు ఇలాంటివి మాట్లాడడం ఏమిటి అంటూనే ఆయన నోరు నొక్కే యత్నం ఎంతవరకు సబబు? అలాగే చర్చకు ఎవరూ ఎందుకు సిద్ధం కావడం లేదు? ఈ అంశం మీద చర్చకు ఆ పార్టీలు ఎందుకు భయపడుతున్నాయని సురేంద్రన్ ప్రశ్నిస్తున్నారు. కేరళలో రేవ్ పార్టీలలో అరెస్టయిన వారికీ, జిహాదీలకు దగ్గర సంబంధాలు ఒక వాస్తవమని కూడా ఆయన కుండబద్దలు కొట్టినట్లు చెప్పారు. ఇలాంటి ఆరోపణలకు కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెస్ వాళ్లు, ఇంకా కొందరు ముస్లిం పెద్దలు గొంతు చించుకుంటూ, భుజాలు తడుముకోవడం ఎందుకో అర్థం కావడం లేదు.

కాంగ్రెస్ నాయకుడు సతీశన్

ఒక్క కేరళలోనే కాదు, మొత్తం ప్రపంచం ఇలాంటి నమస్కతో సతమతమవుతున్నది. ఉగ్రవాదులకీ, మత్తుమందుల మాఫీయాకీ మధ్య అవినాభావ సంబంధాలు ఉన్నాయని రుజువైంది. అయినా ముస్లింలను మాత్రమే జోసెఫ్ విమర్శించినట్టు మండిపడడం కూడా సరికాదనీ, ఆయనను నాలుగు వైపుల నుంచి మాటలతో చుట్టుముట్టడం సరికాదని కూడా సురేంద్రన్ అన్నారు. కేంద్రమంత్రి వి.మొరళీ ధరన్ ఇంకాస్త ఘాటుగానే స్పందించారు. జోసెఫ్ ఒక సత్యం చెప్పారు. అది సీపీఎంకీ, కాంగ్రెస్కీ చేదుగా ఉండొచ్చు. అయినంత మాత్రాన ఆయనని వేటాడడం ఏమి సబబు అని ఆయన ప్రశ్నించారు. అదీ కాకుండా, కేథలిక్ బిషప్ జోసెఫ్ మీద విమర్శలు కురిపిస్తున్నవారు, కేరళలో ముస్లిమేతరుల ఉనికిని సహించని ఐఎన్ఐఎస్కూ తాబేదారా? వెంటనే స్పష్టం చేయాలని ఆయన నిలదీశారు. తాము ఐఎన్ఐఎస్కు మద్దతు ఇవ్వడం లేదని రాష్ట్ర ముస్లింలు కూడా ప్రకటించాలని కేంద్రమంత్రి కోరారు. నార్కోటిక్స్ జిహాద్ అన్న మాట తొలిసారి వింటున్నానంటూ ముఖ్యమంత్రి పినరయ్ విజయన్ ప్రకటించడం మరి విశృంభణ మొరళీధరన్ అన్నారు.

ముస్లింలలో అలాంటి అకృత్యాలకు పాల్పడేవారి గురించి ఆయన మాట్లాడారు. కొట్టాయంకు చెందిన ది ముల్లా ముస్లిం కోఆర్డినేషన్ కమిటీ ఇప్పటికే జోసెఫ్ మీద కేసు నమోదు చేయించింది. ఇంతకీ ఇదొక

తాలూకా స్థాయి సంఘం. చిత్రంగా ముల్లాల సంఘం కూడా జోసెఫ్ సమాజంలో చీలిక తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారంటూ ఆరోపిస్తున్నది.

నిజానికి కేరళలో జోసెఫ్ మాటలు చీలికనే సూచిస్తున్నాయి. అధికార సీపీఎం, కాంగ్రెస్, ముస్లింలీగ్ బాహాటంగా విమర్శలకు దిగాయి. కానీ కేరళ కేథలిక్ బిషప్స్ కౌన్సిల్ మాత్రం బిషప్కు మద్దతు పలికింది. ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు మత్తు మందుల ద్వారా ధనం చేకూరుతున్న సంగతిని ఐక్య రాజ్యసమితి వెల్లడించిన విషయం గుర్తుచుకోవాలని కేథలిక్ బిషప్పుల కౌన్సిల్ గుర్తు చేసింది. ఈ కౌన్సిల్ కాస్త గట్టిగా హెచ్చరించింది. ఐఎన్ఐఎస్ సహా అనేక ఉగ్రవాద సంస్థలకు కేరళతో సంబంధాలు ఉన్నాయని నిఘా సంస్థలు ప్రకటించాయి. అయినా కోట్లాది రూపాయల విలువ చేసే మత్తుమందులు దొరుకు తున్నాయి. నిఘా సంస్థలు ఈ విషయంలో ఎలా పనిచేస్తున్నాయో గమనించాలని కూడా సూచించింది.

బిషప్ జోసెఫ్ ప్రకటన కేరళలో ఇప్పుడు కొత్త సమీకరణాలకు చోటిచ్చింది. ఇప్పుడు కేరళలో ఈ వివాదం బీజేపీ-ఒక వర్గం క్రైస్తవులకు; కమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెస్, జిహాదీస్టులకు, కొన్ని క్రైస్తవ వర్గాల మధ్య వివాదంగా పరిణమించింది. బీజేపీ మీద విమర్శలతో ఏ సమస్యనైనా పెడతొవ పట్టించవచ్చునని సీపీఎం భావన. కానీ వాస్తవాలు మాట ఏమిటి?

కేంద్రమంత్రి టామ్ పడక్కన్

కేరళ ముస్లిం ఉగ్రవాదులకు అడ్డగా మారిపోతోంది. దీనినైనా పార్టీలు గుర్తించాలి కదా! లవ్ జిహాద్ లేదంటూనే దాని నిరోధానికి అడ్డంకులు పెడుతున్నాయి సీపీఎం, కాంగ్రెస్. ఇప్పుడైనా అదే ప్రయత్నం చేస్తాయి. కేరళ బీజేపీ శాఖ విన్నపాన్ని పరిశీలించి, కేంద్రం అప్రమత్తమైతే లవ్ జిహాద్ విషయంలో చేసిన వాదాన్నే ముందుకు తీసుకు వస్తాయి. ప్రపంచ యువతను, ఎన్నో జీవితాలను, కుటుంబాలను నాశనం చేయగా వచ్చిన ఆదాయంతో సాగించదలచిన మత రాజ్య నిర్మాణాన్ని నిజమైన ధార్మికవాదులు, వారు ఏ మతం వారైనా వ్యతిరేకించాలి. ★

పెరుగుతున్న ముస్లిం జనాభా

కొన్ని నిష్పర సత్యాలను అంగీకరించడానికి మేధావులు, ప్రధానంగా వామపక్షాలు అంగీకరించవు. ప్రపంచ మొత్తం ఆమోదించిన వాస్తవాలే అయినా వీళ్లు ఆమోదించరు. రుజువులను ఖాతరు చేయరు. కాంగ్రెస్ కూడా అలాంటి ధోరణిలోనే ఉంటుంది. ఇప్పుడు ప్రపంచంలో పలు దేశాలను భయపెడుతున్న వాస్తవం- పెరుగుతున్న ముస్లిం జనాభా. దానితో వస్తున్న విపరీతాలు. ఇదే భయం భారత్లోను, కేరళలో ఇంకా ఎక్కువగాను ఉంది. 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం కేరళలో హిందువులు 56.16 శాతం. ముస్లింలు 24.69 శాతం. క్రైస్తవులు 19.02 శాతం. అదే 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం చూస్తే- హిందువులు 54.73 శాతం. ముస్లింలు 26.56 శాతం. క్రైస్తవులు 18.38 శాతం. ఈ గణాంకాలను చూస్తే ఎవరికైనా అర్థమవుతుంది. హిందువులు, క్రైస్తవుల జనాభా శాతం తగ్గింది. ముస్లింలు పెరిగారు. గడచిన మూడు దశాబ్దాలుగా ముస్లిం జనాభా పెరుగుతూనే ఉంది. ఇది ఇలాగే కొనసాగే అవకాశాలే ఎక్కువ. ఎందుకంటే ముస్లిం జనాభా పెరుగుదల ఒక పథకం ప్రకారం జరుగుతున్న కార్యక్రమం. కేరళ కావచ్చు, కానీ క్రైస్తవులను రక్షించే పరిస్థితిలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పుడు లేదు. నిజం చెప్పాలంటే కాంగ్రెస్కే కాదు, వామపక్షాలకు, చాలా ప్రాంతీయ పార్టీలకు మైనారిటీలంటే ముస్లింలే. క్రైస్తవులు, సిక్కులు, పార్సీలు, బౌద్ధులు, జైనలు మైనారిటీలుగా వాటికి కనిపించరు. ఈ పరిస్థితిలో కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న బీజేపీకి మద్దతు ఇవ్వడమే విజ్ఞత అని చాలామంది కేరళ క్రైస్తవులు విశ్వసిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే 2050 నాటికి ఏమాత్రం దో గతంలోనే వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్, ఎంఎస్ గోశ్వాలర్ (గురుజీ)

చెప్పిన మాటలు కూడా వీరు గుర్తుకు తెచ్చుకుంటున్నారు. అయినంత మాత్రాన క్రైస్తవం చేసిన అకృత్యాలను ఎవరూ మరచిపోవలసిన అవసరం లేదు. హిందూ ధర్మానికి ఆ మతం చేసిన, చేస్తున్న చేటును మరచిపోవద్దని కాదు. ఇప్పటికీ దేశంలో కొన్ని రాష్ట్రాలలో క్రైస్తవ మిషనరీలు యధేచ్ఛగా మతాంతరీకరణలు సాగిస్తూనే ఉన్నాయి. దీనిని విస్మరించలేం. కేరళ కేథలిక్ చర్చ్కు ఉన్న మరొక భయం- కేరళ నుంచి తమ వర్గం యువకులు చదువులకు, ఉద్యోగాల కోసం వలస వెళ్లిపోతున్నారు. ఒకవైపు ముస్లిం యువతకు విద్యార్థి వేతనాలు వంటివి ఇవ్వడానికి చర్చ్ అభ్యంతరం చెబుతోంది. అయినా ఎల్డిఎఫ్, యూడీఎఫ్ అదే చేస్తున్నాయి. పైగా ముస్లిం యువతను రాష్ట్రం వదలి పోకుండా జాగ్రత్త పడుతున్నాయి.

ఉగ్రవాదానికి వనరు

రెండేళ్ల క్రితం బయటకు వచ్చిన అంచనా ప్రకారం ప్రపంచవ్యాప్తంగా జరిగే మత్తుమందుల లావాదేవీల విలువ 650 బిలియన్ డాలర్లు. అందుకే కాసుల వర్షం కురిపించే ఈ వ్యాపారాన్ని అల్ కాండా, ఐఎన్ఐఎన్ ఆదాయ వనరుగా మార్చుకున్నాయి. దీనికి పెట్టుబడి తక్కువ. ఆదాయం అంచనాకు అందదు. ఇతరత్రా ఆదాయాల మీద ప్రస్తుతం ఉగ్రవాద సంస్థలు ఆధారపడడం లేదు. ఐఎన్ఐఎన్కు సిరియా పెట్రోలు వ్యాపారం నుంచి డబ్బు అందేది. అలాగే ఇస్లామిక్ ధార్మిక సంస్థల

నుంచి అల్ కాండాకు నిధులు అందేవి. ఇప్పుడు ఆగిపోయాయి. అంతిమంగా ఇలాంటి ఉగ్రసంస్థలు మత్తుమందుల రవాణాతో కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నాయి.

మత్తుమందులను రెండు రకాలుగా విభజిస్తారు. నల్లమందు నుంచి వచ్చేవి, కొకెయిన్ నుంచి తీసేవి. కొన్ని కృత్రిమ మత్తుమందులు కూడా ఉన్నాయి. నల్లమందు ఆధారంగా తయారుచేసే మందులకు అప్లావిస్తాన్ ప్రసిద్ధి. కొకెయిన్ మందులకు లాటిన్ అమెరికా దేశాలు పెట్టింది పేరు. నిఘా పెట్టి,

ఉగ్రవాద సంస్థల కదలికలను ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోవడం మొదలుపెట్టిన తరువాత అవి మత్తుమందుల రవాణా మీద ఆధారపడడం ఆరంభించాయి. నిజానికి ప్రపంచంలోని ప్రతి మారుమూలన మత్తుమందులు లభ్యతకు అవకాశాలు ఉన్నాయని ఇంటర్పోల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ టిమ్ మోరిస్ అంగీకరించారు. పైగా కావలసినంత దొరుకుతుంది. అత్యాధునికంగా సరఫరా చేస్తారు. ఇదే ఇప్పుడు ప్రపంచ దేశాల నిఘా వర్గాలకు పెద్ద సవాలుగా పరిణమించింది.

భారతదేశ సమైక్యతే గుండె నిండా
జాతి పురోగతే ఆయన అజెండా
మన ప్రయతమ ప్రధాని

నరేంద్ర మోదీ గారికి

71వ జన్మదిన
శుభాకాంక్షలు..

కూన శ్రీశైలం గౌడ్
మాజీ ఎమ్మెల్యే, జిజీపి రాష్ట్ర నాయకులు

ఈశాన్య భారత పర్వతనలో భాగంగా హైదరాబాద్ నుండి గువాహతి మార్గంగా అసోంలోని తేజపూర్ చేరుకున్నాం. ఈసారి యాత్రలో మణిపూర్, మేఘాలయ రాష్ట్రాలలోని పర్యాటక ప్రదేశాల సందర్శన తర్వాత చివరి మణిలిగా ప్రకృతి అందాలకు, బౌద్ధానికి ప్రసిద్ధిగాంచిన 'అరుణాచల్ ప్రదేశ్' యాత్రను అసోంలోని తేజపూర్ తో ప్రారంభించాం. మరుదినమంతా ప్రయాణంలో గడిచింది. తేజపూర్-దిరాంగ్ చారిత్రిక బౌద్ధారామాలు, అత్యున్నత పర్వత శ్రేణులొకవైపు, లోయలు మరొకవైపు కనువిందు చేస్తాయి. ప్రకృతి రమణీయత మనల్ని మంత్రముగ్ధుల్ని చేస్తుంది. ఆ రాత్రి మా బస 'దిరాంగ్'లోని ప్రకృతి ఒడిలోని ఒక విశ్రాంతి గృహంలో.

మూ డోరోజు ఉదయం దిరాంగ్ లోని ప్రాచీన బౌద్ధారామం దర్శించాం. బౌద్ధగురువు దలైలామాకు దిరాంగ్ బౌద్ధారామంతో సన్నిహిత సంబంధాలున్నాయి. దిరాంగ్ నుండి మా ప్రయాణం 'తవాంగ్' (tawang) వైపు సాగింది. మార్గంలో 13,700 అడుగుల ఎత్తైన ప్రదేశంలో ఉన్న సీలాపాస్ (Seelapass) చేరుకున్నాం. 1962లో 'చైనా'తో జరిగిన యుద్ధంలో ఈ స్థలం ప్రత్యేకతను సంతరించు కుంది. దగ్గరలోనే స్మృతి స్థల్ అనే ప్రదేశంలో స్మారకం ఉంది. ఇక్కడే భారతీయ సైనికుడు జస్వంతసింగ్ కేవలం ఒకేఒక్కడు, పదుల సంఖ్యలో చైనా సైనికులను మట్టుబెట్టి చివరకు వీరగతిని పొందాడు. ఆ తర్వాత 'జంగ్' అనే ప్రదేశంలో ఉన్న అత్యద్భుత జలపాతాలు (Water falls) చూసి తరించాం. మనదేశంలోని సుందర జలపాతాల్లో ఇవి చెప్పుకోదగ్గవి. జలపాతం ద్వారా పడిన నీటితుంపరలు, పక్కనే నదీ ప్రవాహం,

అందాల అరుణాచల్

ఎత్తైన కొండల మధ్య గల ఈ ప్రదేశంలో మైమరచిపోతాం.

అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లో చైనా బార్డర్ లో గల తవాంగ్ కు సాయంత్రం చేరుకున్నాం. ఇది చారిత్రికంగా, బౌద్ధమతపరంగా ముఖ్యమైన ప్రదేశం. ప్రసిద్ధమైన తవాంగ్ బౌద్ధారామం, బుద్ధపార్క్, డోర్జీపార్క్, దలైలామా జన్మస్థలంతో పాటు ఇక్కడి వార్ మెమోరియల్ చూశాం. చైనాతో జరిగిన యుద్ధంలో వీరగతి పొందిన మన భారత సైనికుల జ్ఞాపకార్థం ఈ నిర్మాణం జరిగింది. దలైలామా 'తవాంగ్'లో జన్మించాడు. 1950లో చైనా 'టిబెట్'ను ఆక్రమించిన తరువాత తవాంగ్ మార్గంగా 'దిరాంగ్' దాకా వచ్చారని చరిత్ర చెబుతుంది. తర్వాత మనదేశంలోని 'ధర్మశాల' అనే ప్రాంతంలో తన శిష్యులతో నివాసమేర్పరచుకొన్నారు బౌద్ధగురువు దలైలామా. ఈ రాష్ట్రంలోని బౌద్ధాలయాలన్నీ ప్రశాంతమైన ప్రదేశాల్లో నిర్మించినవే. నిర్మాణశైలి కూడా చెప్పుకోదగ్గది. 'బుద్ధపార్క్'లోని కుడ్య చిత్రాలు, దలైలామా జన్మస్థలిలోని కళా ఖండాలు తప్పక దర్శించాలి.

అక్కడి నుండి సుమారు 20 కి.మీ. దూరంలో బుమ్లా పాస్ (Bumla pass) వద్ద గల చైనా సరిహద్దు ప్రాంతానికి చేరు కున్నాం.

ఇక్కడకు వెళ్లాలంటే ముందుగానే తవాంగ్ లోని భారతీయ సైనికాధికారి నుండి అనుమతిని పొందాలి. ఇండియా-చైనా సరిహద్దులో కొంత సమయం గడిపాం. ఈ ప్రదేశంలో ఉన్నంతసేపు వీర జవానుల ధైర్య సాహసాలు, భారత మాత భూభాగ రక్షణపై వారి పోరాట పటిమ మనకు

కన్నులకు కట్టినట్లుగా కనిపిస్తుంది. తర్వాత సమీపంలోని 'సంగెస్టర్ సరోవరం' (Sangesthar Lake) కు వెళ్లాం. గంటకుపైగా గడిపి సాయంత్రం తవాంగ్ కి తిరిగి వచ్చాం. ఆరోజు సాయంత్రం పట్టణంలోని యుద్ధ స్మారకం వద్ద 45 నిమిషాల పాటు దృశ్యశ్రవణ మాధ్యమంలో 1962 నాటి చైనా యుద్ధంలో మన భారతీయ సైనికులు చూపిన సాహస కృత్యాలు, యుద్ధ విశేషాలు ప్రదర్శించారు. వీరమరణం పొందిన జవానుల స్మారకం వద్ద నివాళులు అర్పించి, బాధాతప్త హృదయాలతో స్మారకాన్ని వదిలాం. తప్పకుండా చూడవలసిన స్థలమిది.

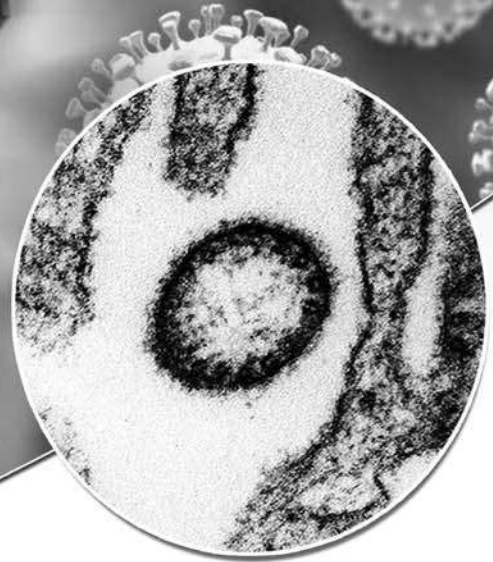
మరునాడు 'తవాంగ్' నుండి బయలుదేరాం. మా తరువాతి మణిలి బొమిడిల్లా (Bomidilla). ఈ ప్రాంతమంతా ప్రకృతి రమణీయతకు, సుందర దృశ్యాలకు నిలయం. మార్గమధ్యంలో అడుగుడుగునా వీర జవానుల ధైర్య సాహసాలకు ప్రతీకగా స్మారకాలున్నాయి. సాయంత్రం ఇక్కడి బౌద్ధాలయంలో కొంతసేపు గడిపాం. ఈ ఆరామం ప్రశాంత వాతావరణంలో పట్టణానికి దగ్గరలో సుందరమైన ప్రకృతి ఒడిలో ఉంటుంది. ఇక్కడి 'బౌద్ధ విద్యార్థులకు' విద్యాలయం కూడా ఉంది. గంటకుపైగా ఇక్కడ గడిపి సాయంత్రం మా 'బస'కు చేరుకున్నాం.

1962లో జరిగిన యుద్ధంలో చైనీయులు 'బొమిడిల్లా' వరకు చొచ్చుకొని వచ్చారని, వారిని ప్రతిఘటించడంతో మన జవానులు నఫలీ కృతులైనారని, అందులో అనేకమంది వీరమరణం పొందారని స్థానికులు తెలిపారు.

కొండలు, పర్వతాలు, లోయలు, సరస్సులు, జలపాతాలతో సాగిన అరుణాచల్ నుండి మా తిరుగు ప్రయాణంలో పల్లపు ప్రాంతమైన గువాహతికి ఆ రాత్రికి చేరుకున్నాం.

మత్స్యరాజ హరగోపాల్,
9490424040

పాలకుల

నిన్నటి దాకా కరోనా భయపెడితే ఇప్పుడు నిఘా ఆందోళనకు గురి చేస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా అత్యధిక కరోనా కేసులు నమోదవుతున్న కేరళలో ఇప్పుడు నిఘా కలకలం రేపుతోంది. ఇప్పటికే ఒక బాలుడు ఈ వైరస్ లక్షణాలతో మరణించాడు. నిఘా వైరస్ కు ఇప్పటి వరకూ ఎలాంటి ఔషధం లేదు. అటు కరోనా అయినా, ఇటు నిఘా అయినా సకాలంలో గుర్తించి అడ్డుకోవడంలో కేరళ ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైందని స్పష్టంగా తెలిసిపోతోంది. భారతదేశంలో రెండోదశ కరోనా దాదాపుగా అదుపులోకి వచ్చింది. అయినా రోజువారీ పాజిటివ్ కేసుల సంఖ్య ఇంకా వేలల్లోనే నమోదవుతోంది. వీటి సంఖ్యను గమనించినట్లయితే మూడోవంతు కేసులు కేరళ రాష్ట్రం నుంచే కనిపిస్తాయి. సెప్టెంబర్ 13 నాటి సమాచారం ప్రకారం దేశవ్యాప్తంగా 24 గంటల వ్యవధిలో 27,254 కొత్త పాజిటివ్ కేసులు నమోదైతే, ఒక్క కేరళలోనే 20,240 వెలుగు చూశాయి. ఇతర రాష్ట్రాల్లో మాత్రం వేయి, వందలోపు కనిపిస్తున్నాయి. నెలరోజుల క్రితం వరకూ పరిస్థితులు భయంకరంగా కనిపించిన మహారాష్ట్రలో తాజా కేసులు 3,623, తమిళనాడులో 1,608, కర్ణాటకలో 803, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1,990, తెలంగాణలో 249, ఉత్తరప్రదేశ్ లో 21, ఢిల్లీలో 22, హర్యానాలో అయితే 5 కేసులు మాత్రమే నమోదయ్యాయి. (సెప్టెంబర్ 13 నాటి గణాంకాలు) ఈ సమాచారం ఆధారంగా కేరళ ఎంత ప్రమాదం అంచున ఉందో తెలుస్తోంది.

కరోనా కట్టడిలో యావద్దేశానికే కాదు, ప్రపంచానికే తాము ఆదర్శమని కేరళ వామపక్ష ప్రభుత్వం చాలా గొప్పలు చెప్పుకుంది. వాస్తవానికి అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు ముందు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగా ఉన్న కేకే శైలజ కరోనా నియంత్రణలో చాలా అద్భుతంగా పనిచేసి అంతర్జాతీయ గుర్తింపు పొందారు. అయితే రాష్ట్రంలో తిరిగి అధికారం చేపట్టిన ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్ ప్రభుత్వం ఆమెను పక్కన పెట్టి వీణా జార్జికి ఆరోగ్యశాఖ కట్టబెట్టడం విమర్శలకు దారి తీసింది. ప్రస్తుత

పరిస్థితులు చూస్తే కరోనా నియంత్రణలో కేరళ ప్రభుత్వం తీవ్ర వైఫల్యం చెందిందని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. ముఖ్యంగా రంజాన్ సమయంలో విజయన్ ప్రభుత్వం ప్రజల ఆరోగ్యానికి ముప్పు పొంచి ఉన్న లెక్కవేయడంగా సంతృప్తికరణకే పెద్దపీట వేసి ఆంక్షలను సడలించింది. దీంతో అక్కడి పరిస్థితులు పూర్తిగా అదుపుతప్పాయి. కేరళ నుంచి పొంచి ఉన్న ముప్పును గుర్తించిన కర్ణాటక ప్రభుత్వం ముందు జాగ్రత్తగా సరిహద్దులను మూసేసింది. ఆ రాష్ట్రం నుంచి వచ్చేవారికి కఠిన క్వారంటైన్

నిబంధనలు అమలవుతున్నాయి. పరిస్థితి ఇంత ప్రమాదకరంగా ఉన్నప్పటికీ పాజిటివిటీ రేటు తక్కువగా ఉందనే సాక్షాత్ గతవారం కేరళ సర్కారు లాక్ డౌన్ ను పూర్తిగా ఎత్తేసింది. ప్రజల ప్రాణాలు ప్రమాదం అంచున ఉన్నా పినరయి ప్రభుత్వానికి పట్టించు లేదని అర్థమవుతోంది.

నిఘాతో ఉక్కిరిబిక్కిరి

సెప్టెంబర్ 8వ తేదీన కోజికోడ్ లో 12 ఏళ్ల బాలుని మరణంతో దేశమంతా ఒక్కసారిగా ఉలిక్కి పడింది. అప్పటికే ఆ బాలునికి ప్రమాదకరమైన నిఘా వైరస్ సోకినట్లు గుర్తించారు. మరో ఇద్దరు ఆరోగ్య సంరక్షణ సిబ్బందిలో నిఘా లక్షణాలు గుర్తించినట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. ముందుజాగ్రత్త చర్యగా బాలుడు నివాసమున్న ప్రాంతంలో మూడు కిలోమీటర్ల పరిధిలో ప్రజలను ఇళ్లకే పరిమితం కావాలని అధికారులు ఆదేశించారు. అసలే కరోనా తీవ్రతతో అప్తకష్టాలు పడుతున్న కేరళను ఇప్పుడు నిఘా నిలువునా వణికిస్తోంది. పరిస్థితి పెనం మీద నుంచి పొయ్యిలో వడినట్లైంది. ఏకకాలంలో రెండు వైరస్ లతో పోరాడాల్సి వస్తోంది. ఇప్పటికే కేరళలో 20 దాకా నిఘా వైరస్ కేసులు వెలుగు చూడటంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం అప్రమత్తమైంది. నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్ కు చెందిన నిపుణులను కేరళకు పంపించింది. ఈ బృందం వైరస్ వ్యాప్తిని నిరోధించడంలో రాష్ట్ర యంత్రాంగానికి సాయపడనుంది. వాస్తవానికి నిఘా వైరస్ కేరళకు కొత్త కాదు.

కేరళలో 2018 జూన్ లో తొలిసారి నిఘా వైరస్ వెలుగులోకి వచ్చింది. అప్పట్లో మొత్తం 18 కేసులు నిర్ధారణ కాగా 17 మంది చనిపోయారు. అదే

నెలలో వైరస్ కట్టడి చేసినట్లు ప్రకటించారు. కానీ, 2019లో మళ్లీ నిఫా వైరస్ కేసు ఒకటి బయటపడింది. అయితే ఆ తర్వాత మళ్లీ కనిపించలేదు. తాజాగా మరోసారి బయటపడగా ఓ బాలుడు ప్రాణాలు కోల్పోయాడు. ఇప్పటివరకు దేశంలో ఐదోసారి నిఫా వెలుగు చూడగా.. కేరళలోనే మూడుసార్లు బయటపడింది.

కొవిడ్తో పోలిస్తే నిఫా వైరస్ అత్యంత ప్రమాదకరమైనది. కాకపోతే ఇది వేగంగా వ్యాపించకపోవడం ఒక్కటే ఊరటనిచ్చే అంశం. గ్లోబల్ వైరస్ నెట్వర్క్ ప్రకారం నిఫా వైరస్ ఆర్ నాట్ 0.43. అంటే 100 మంది నిఫా వైరస్ బాధితుల నుంచి కేవలం మరో 43 మందికే వ్యాధి వ్యాపిస్తుందన్నమాట. కాని వ్యాధిసోకిన వారిలో 45శాతం నుంచి 70శాతం మంది మరణిస్తున్నారు.

పెట్టారు. నిఫా వైరస్ సోకే జంతువుల జాబితాలో పందులు, పూట్ బ్యాట్ అనే గబ్బిలాలు, కుక్కలు, మేకలు, గొర్రెలు, పిల్లులు, గుర్రాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా పూట్ బ్యాట్స్లో ఇవి సహజంగానే ఉంటాయి. వాటిపై ఎటువంటి ప్రభావం చూపించ లేవు.

కరోనా వైరస్కు అతి కొద్ది సమయంలోనే వ్యాక్సిన్ అందుబాటులోకి వచ్చింది. 1999లో వెలుగులోకి వచ్చిన నిఫా వైరస్కు ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి అనుమతి పొందిన వ్యాక్సిన్, ఔషధం లేదు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ టీకా తయారీ ప్రాధాన్యాల బ్లాప్రింట్లో నిఫా వైరస్ కూడా ఉంది. నిఫా వ్యాప్తి కేవలం స్థానికంగా పరిమితం కావడంతో దీని టీకాలపై పెద్దగా దృష్టిపెట్టలేదు. ల్యాబ్లో నిఫా వైరస్పై రిబావిరిన్ డ్రగ్ కొంతమేర ప్రభావం

కొవిడ్తో పోలిస్తే నిఫా వైరస్ అత్యంత ప్రమాదకరమైనది. కాకపోతే ఇది వేగంగా వ్యాపించకపోవడం ఒక్కటే ఊరటనిచ్చే అంశం. గ్లోబల్ వైరస్ నెట్వర్క్ ప్రకారం నిఫా వైరస్ ఆర్ నాట్ 0.43. అంటే 100 మంది నిఫా వైరస్ బాధితుల నుంచి కేవలం మరో 43 మందికే వ్యాధి వ్యాపిస్తుందన్నమాట. కాని వ్యాధిసోకిన వారిలో 45శాతం నుంచి 70శాతం మంది మరణిస్తున్నారు.

పాపం, కేరళకు శాపం

నిఫా వైరస్ జంతువుల నుంచి నేరుగా మనుషులకు సోకుతుందని తేలింది. దీనిని జునోటిక్ వ్యాధి అంటారు. కరోనా మాదిరిగానే ఇది కూడా గబ్బిలాల నుంచి వ్యాపించిందేనని వైద్యులు గుర్తించారు. అయితే వీటి లక్షణాలు, రోగి ఆరోగ్య సమస్యలు భిన్నంగా ఉంటాయి.

నిఫా వైరస్ను ఇప్పటికే వలు దేశాల్లో కనుగొన్నారు. మలేసియా, సింగపూర్, బంగ్లాదేశ్లో ఇది మనుషులకు సోకింది. అదే సమయంలో కాంబోడియా, ఇండోనేసియా, మడగాస్కార్, థాయ్లాండ్, తిమోర్ వంటి దేశాల్లోని గబ్బిలాల్లో ఈ వైరస్ జాడ బయటపడింది. నిఫా వైరస్ను తొలిసారిగా 1999లో మలేసియాలో గుర్తించారు. అక్కడి సున్గాయ్ నిఫా గ్రామం పేరును దీనికి

చూపుతున్నట్లు నిపుణులు గుర్తించారు. అయితే, మనుషులపై ఈ డ్రగ్ ఉపయోగించవచ్చా? లేదా? అనేది నిర్ధారణ కాలేదు.

నిఫా సోకిన రోగిని వేరుగా ఉంచుతున్నారు. తగినంత నీరు అందిస్తారు. దీంతోపాటు రోగి లక్షణాలకు మాత్రమే చికిత్స చేస్తున్నారు. మోనోక్లోనల్ యాంటీ బాడీస్ చికిత్స విధానం వినియోగించడంపై పరిశీలిస్తున్నారు. నిఫాపై వాడేందుకు వలు యాంటీవైరల్ డ్రగ్స్ను సీఈపీఐ ప్రయోగాత్మకంగా పరీక్షించింది. కానీ, అవి జంతువుల్లో మాత్రమే మంచి ఫలితాలను చూపించాయి.

నిఫా వైరస్లో రోగి ఆసుపత్రిలో చేరాల్సిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. కొందరిలో లక్షణాలు కూడా కనిపించవు. మరికొందరిలో మాత్రం తీవ్ర స్వాస

ఇబ్బందులు, మెదడుకు సంబంధించిన సమస్యలు తలెత్తుతాయి. తొలుత జ్వరం, తలనొప్పి, కండరాల నొప్పులు, వాంతులు, గొంతు బొంగురుపోవడం వంటి లక్షణాలు ఉంటాయి. ఆ తర్వాత రోగి పరధ్యానంగా ఉండటం, మత్తుగా ఉండటం వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. మెదడు దెబ్బతినడం, న్యూమోనియా, శ్వాస తీసుకోవడంలో ఇబ్బందులు తలెత్తుతాయి. ఇలా రోగి 24 గంటల నుంచి 48 గంటల్లో కోమాలోకి చేరుకుంటాడు. మనిషి శరీరంలో ఈ వైరస్ 5 నుంచి 14 రోజులపాటు ఉంటుంది. కొన్ని కేసుల్లో 45 రోజులదాకా ఉండొచ్చు. రోగి నుంచి వెలువడే స్రావాల ద్వారా ఈ వ్యాధి వ్యాపిస్తుంది. ముఖ్యంగా రక్తం, మూత్రం, ముక్కు నోటి నుంచి వచ్చే స్రావాల్లో వైరస్ ఉంటుంది.

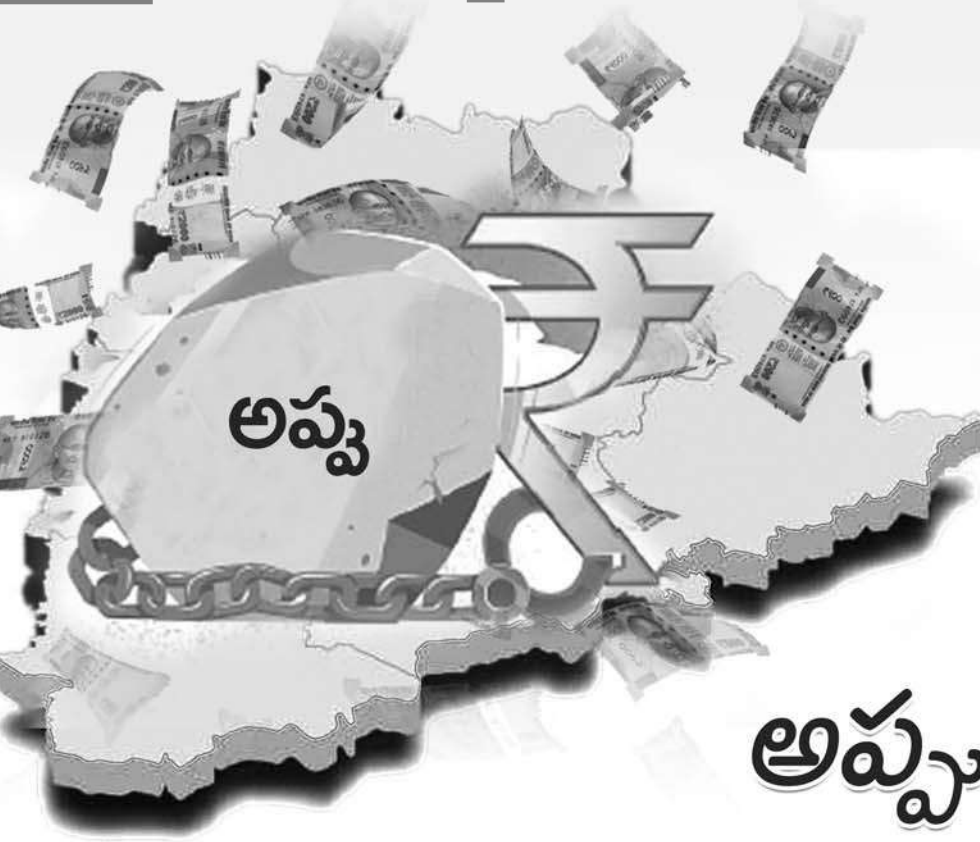
వ్యాధి నిర్ధారణ, అడ్డుకోవడం ఎలా?

నిఫా వైరస్ను గుర్తించడానికి ఆర్థోపీక్సీ పరీక్షను నిర్వహిస్తారు. దీంతోపాటు పాలిమరైజ్ చైన్ రియాక్షన్ పరీక్షలో కూడా కచ్చితమైన సమాచారం తెలుస్తుంది. ఈ పరీక్షలో అత్యంత సున్నితమైన మార్పులను గుర్తించే అవకాశం ఉంది. పీసీఆర్ పరీక్షకు ప్రాధాన్యమిస్తారు. నిఫా వైరస్ విషయంలో కూడా కరోనా వలె కాంటాక్ట్ ట్రేసింగ్, క్వారంటైన్, ఐసోలేషన్ వంటి చర్యలు తీసుకోంటారు.

నిఫాకు ఇప్పటివరకూ ఎలాంటి వైద్యం లేనందున ఈ వైరస్ వ్యాప్తి చెందకుండా అడ్డుకోవడం మాత్రమే పరిష్కారం. చేతులు తరచుగా నబ్బుతో శుభ్రంగా కడుక్కోవాలి. పండ్లను బాగా కడిగిన తర్వాతే తినాలి. ఈ వైరస్ బారినపడిన వారికి దూరంగా ఉండాలి. నిఫా వల్ల మరణించిన వారి మృతదేహాల్లోనూ వైరస్ ఉంటుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తెలంగాణ ధనిక రాష్ట్రమని చెబుతున్న ప్రభుత్వానికి కష్టాలు మొదలయ్యాయి. ప్రధానంగా సర్కారు ప్రకటించిన సంక్షేమ పథకాల అమలు కోసం నిధులు సరిపోవడం లేదు. నిజంగానే ఆవిర్భావ సమయానికి తెలంగాణ ధనిక రాష్ట్రం. మిగులు బడ్జెట్ అధికంగా ఉన్న రాష్ట్రం. కానీ, ఇప్పుడు పరిస్థితి మారిపోయింది. ప్రభుత్వం దాదాపు చేతులెత్తేయాల్సిన దుస్థితి దాపురించింది. ఒకప్పుడు దాదాపుగా రెండు రాష్ట్రాలకు చెందిన అన్ని జిల్లాలను పోషించిన హైదరాబాద్ ఆదాయం తెలంగాణకు వరమనుకున్నారు. కానీ, ఏడేళ్లకే రాష్ట్ర ఖజానా ఖాళీ అయి.. బిక్కుబిక్కుమంటూ దిక్కులు చూడాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి.

అప్పుల కుప్పగా

రాజకీయ అవసరాల కోసం, ఇబ్బడిముబ్బడిగా ప్రవేశపెడుతున్న పథకాల కోసం ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చుకోవడానికి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను అన్వేషిస్తోంది తెలంగాణ ప్రభుత్వం. ఈ ఆదాయ మార్గాల కోసం కూడా పెద్దగానే కసరత్తులు చేస్తోంది. ముందు హుజురాబాద్ ఉపఎన్నిక పొంచి ఉన్న నేపథ్యంలో ఎక్కడా వ్యతిరేకత ఎదురుకాకుండా ఏం చేస్తే ఆదాయం అధికంగా సమకూరుతుందో అన్న అంశాలపై విశ్లేషిస్తోంది. అందులో భాగంగానే మరోసారి ఛార్జీలు పెంచడం, లేదంటే భూముల అమ్మకాలు సాగించడం వంటివి ఎంచుకుంది. ఛార్జీలు పెంచితే ప్రజలపై ప్రత్యక్షంగా ప్రభావం పడుతుంది. అయితే, ఇందులోనూ ఓ ట్లిస్ట్తో జనాన్ని బురిడీ కొట్టించింది టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం. ప్రత్యక్ష పన్నులతో ముప్పు తప్పదనే ముందుచూపుతో నొప్పి తెలియకుండా స్థాంపు డ్యూటీ ధరలు, రిజిస్ట్రేషన్ టారిఫ్స్ను పెంచింది. హుటాహుటిన నిర్ణయం తీసుకొని వెంటనే ఆదేశాలు జారీచేసింది. కొన్ని వర్గాలకే దీని ప్రభావం పడుతున్నా.. మరి నేరుగా ప్రభావం చూపే అవకాశం లేదు. దీంతో, చాపకింద నీరులా ఈ పని కానిచ్చేసింది.

ఇక.. భూముల అమ్మకాల విషయానికి వస్తే.. ఇప్పటికిప్పుడే ప్రజలపై ఎలాంటి ప్రతికూల ప్రభావం పడదన్నది స్పష్టం. అందుకే భూముల అమ్మకాలకు సై అంది ప్రభుత్వం. ఈనెల చివరి

వారంలో రెండో విడత భూముల వేలం ప్రక్రియ చేపట్టబోతోంది. అయితే, వీటికి ముందు వేరే నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో కేసీఆర్ తర్జనభర్జనలు పడుతున్నారు. ఇప్పటికే ఛార్జీల పెంపుగురించి కొన్నాళ్లుగా కసరత్తు చేస్తోంది ప్రభుత్వం. ఇందులో భాగంగానే త్వరలో విద్యుత్, ఆర్టీసీ ఛార్జీల పెంపునకు కసరత్తులు ముమ్మరం చేసింది. అయితే, ఇప్పటికిప్పుడు ఈ నిర్ణయం తీసుకుంటే ప్రజల నుండి వ్యతిరేకత ఎదురవుతుందని భావించింది. కొన్నాళ్లు ఆ ప్రతిపాదనను రిజర్వ్ పెట్టింది. చివరకు భూముల అమ్మకాల వైపే దృష్టి పెట్టింది. అయితే ఈ నిర్ణయాల ప్రభావం భవిష్యత్తులో ప్రజలపై పెద్దఎత్తున పడుతుంది.

రాష్ట్రం ఏర్పడే నాటికి తెలంగాణ.. దాదాపు ముప్పైవేల కోట్ల రూపాయల మిగులు బడ్జెట్ కలిగి ఉంది. 30వేల కోట్ల రూపాయలంటే.. మామూలు విషయమేమీ కాదు. కానీ, ఏడేళ్లు తిరక్కముందే అంత మిగులు బడ్జెట్ను భారీ అప్పుల బడ్జెట్గా మార్చేసింది టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం. ప్రభుత్వం అంటే ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ అన్న మాదిరిగా పథకాలు ప్రకటించడం, నిధులు ఖర్చు చేయడం వంటి చర్యలకు పాల్పడుతోంది. ఫలితంగా పీకల్లోతు అప్పుల్లో కూరుకుపోయింది.

ప్రధానంగా సంక్షేమ పథకాల పేరుతో ఖజానా మొత్తం ఖాళీ అవుతోంది. ప్రభుత్వం అనే బాధ్యత

మరిచి.. రాజకీయ పార్టీ అన్న ఆలోచనలు నింపుకొని తమ పార్టీకే గుర్తింపు దక్కాలన్న ఆలోచనతో, ఎన్నికలు వస్తే.. తమ పార్టీ వాళ్లే కచ్చితంగా గెలవాలన్న లక్ష్యంతో ఇబ్బడిముబ్బడిగా సంక్షేమ పథకాలను ప్రకటిస్తోంది టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం. ఒకరకంగా ప్రజలు సోమరిపోతుల మాదిరిగా తయారయ్యే ప్రమాదాన్ని ప్రభుత్వమే సృష్టిస్తోంది. అవసరం ఉన్నా, లేకపోయినా.. డిమాండ్ వచ్చినా, రాకపోయినా, ప్రతిపాదన చేసినా, చేయకపోయినా.. పథకాలను మాత్రం ప్రవేశపెడుతోంది. వందలు, వేల కోట్ల రూపాయలు ఒక్క ఆర్డర్తో విడుదల చేసేస్తోంది. ఫలితంగా నిండుగా కళకళలాడాల్సిన ప్రభుత్వ ఖజానా వెలవెలబోతోంది.

ముఖ్యంగా ఆసరా, కల్యాణ లక్ష్మి, షాదీ ముబారక్, రుణమాఫీ, రైతుబంధు వంటి సంక్షేమ పథకాల కోసం వేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతోంది. ఇటీవలే దళిత బంధు పథకం కూడా ఆ జాబితాలో చేరింది. దీంతో, ఇప్పటిదాకా కేటాయిస్తున్న నిధుల మొత్తం భారీగా పెరిగిపోయింది. అవసరం లేక పోయినా, డిమాండ్ అసలే లేకున్నా తానే పథకాలను రూపొందించి మరి ప్రకటిస్తున్న కేసీఆర్ ప్రభుత్వం.. ఇప్పటికే డిమాండ్లు, ప్రతిపాదనలు ఉన్న పథకాలు గానీ, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు గానీ అటకెక్కిస్తోంది. ఒకరకంగా తన మస్తిష్కంలో మెదిలినదీ, తాను మాత్రమే తయారుచేసిన పథకాలు జనంలోకి తీసుకు

వెళ్లాలన్న పట్టుదల, పంతమే టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వంలో కనిపిస్తోంది. ఈ క్రమంలో అవసరమైనవి, అవశ్యకమైన వాటిని కూడా విస్మరిస్తోంది.

కాశేశ్వరం వంటి ప్రాజెక్టు కోసం భారీగా నిధులను ఖర్చు చేసి అప్పుల పాలైంది. దీంతో కొత్తగా రూపొందిస్తున్న పథకాలకు నిధులు ఎక్కడినుంచి తేవాలో తెలియక తలలు పట్టుకుంటోంది. ఈ క్రమంలోనే సంక్షేమ, అభివృద్ధి పథకాల అమలుకోసం ఇప్పటికే దాదాపు మూడు లక్షల కోట్ల అప్పులు చేసింది ప్రభుత్వం. సాధారణంగా రాష్ట్రంలో అమలు చేస్తున్న పథకాలకు ఆదాయం సరిపోనప్పుడు అప్పులు చేస్తారు. అయితే, ఇష్టం వచ్చినట్లు అప్పులు చేసి సంక్షోభంలో కూరుకుపోకుండా ఉండేలా ఎఫ్ఆర్బీఎం చట్టం హెచ్చరిస్తుంది. దీని నిబంధనల ప్రకారం రాష్ట్రాలు తమ స్థూల ఆదాయానికి మించి అప్పులు చేయరాదు. ఎఫ్ఆర్బీఎంకు లోబడే అప్పులు చేశామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నా.. వాస్తవం మాత్రం ఇందుకు విరుద్ధంగా ఉంది.

రాష్ట్రం

ఒకవైపు.. ప్రభుత్వం ఎలాంటి ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో లేదని బహిరంగంగా చెబుతూనే.. కరోనా వల్ల ఖజానాకు డెబ్బై వేల కోట్ల నష్టం వచ్చిందని అంటోంది. కరోనా నాకు అటు ఉందివే.. ఉద్యోగులకు కనీసం జీతాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితి నెలకొంది. దానికి తోడు రాష్ట్రంలో ఏ ఎన్నిక వచ్చినా ఖజానాకు సంబంధం లేకుండా ఇష్టం వచ్చినట్లు ప్రభుత్వం హామీలు గుప్పిస్తోంది. ఇదే ఇప్పుడు సర్కార్ కు తలనొప్పిగా మారింది. ఫలితంగా ఆర్థిక వనరులను సమకూర్చుకోవడానికి పడరాని పాట్లు పడుతోంది. పన్నులు విధిస్తే ప్రజల నుంచి వ్యతిరేకత వస్తుందన్న ఉద్దేశంతో పన్నేతర ఆదాయంపై దృష్టి పెట్టింది. ఇందుకోసం భూములను అమ్మడం, అప్పులు చేయడం, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వివిధ పథకాలకు గ్రాంట్లు రూపంలో నిధులు సమకూర్చుకోవడంపై దృష్టి పెట్టింది.

ప్రస్తుతం రాష్ట్రాన్ని అప్పులే అదుకుంటున్నాయి. అప్పులు తీసుకోకపోతే రాష్ట్రానికి గడ్డు పరిస్థితే ఉండేది. ప్రస్తుతానికి, స్వీయ పన్నుల రాబడి ఆశాజనకంగానే ఉన్నా.. మున్నుండు కూడా కొత్త అప్పులు చేయక తప్పని పరిస్థితి నెలకొంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, పన్నుల్లో వాటాలు, మూలధన రాబడులన్నింటినీ లెక్కేస్తే.. ఆదాయం కొంత నిరాశాజనకంగా ఉండడమే ఇందుకు కారణం. దీనికితోడు, ప్రభుత్వం కొత్తగా పెడుతున్న పథకాలు,

ప్రస్తుతం రాష్ట్రాన్ని అప్పులే అదుకుంటున్నాయి. అప్పులు తీసుకోకపోతే రాష్ట్రానికి గడ్డు పరిస్థితే ఉండేది. ప్రస్తుతానికి, స్వీయ పన్నుల రాబడి ఆశాజనకంగానే ఉన్నా.. మున్నుండు కూడా కొత్త అప్పులు చేయక తప్పని పరిస్థితి నెలకొంది.

అమలు చేస్తున్న కార్యక్రమాలకు నిధులను సర్దుబాటు చేయాల్సి వస్తోంది. ఉదాహరణకు, దళితబంధు పథకానికి ఇటీవల 2వేల కోట్ల రూపాయలను సర్దుబాటు చేశారు. ఈ పథకాన్ని మరో 4 నియోజకవర్గాల్లోనూ అమలు చేయాలని ఇటీవలే నిర్ణయించారు. ఎంత లేదన్నా అక్కడ ఈ పథకం అమలుకు మరో 8వేల కోట్ల రూపాయల వరకూ నిధులు అవసరమవుతాయి. ఇక, పీఆర్డీని అమలు చేయడంతో జూలై నుంచి ఉద్యోగుల పద్దు కింద ప్రతి నెలా మరో వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు అదనంగా ఖర్చు చేయాల్సి వస్తోంది. రుణమాఫీని పూర్తి చేయడంతోపాటు నిరుద్యోగ భృతి వంటి పెండింగు పథకాలు ఇంకా ఉండనే ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వ ఖర్చులు కూడా భారీగా పెరిగే అవకాశాలున్నాయని ఆర్థిక నిపుణులు విశ్లేషిస్తున్నారు.

2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ప్రభుత్వం రూ.2 లక్షల 30వేల 825.96 కోట్ల బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టింది. ఇందులో జీఎస్టీ, స్టాంపులు-రిజిస్ట్రేషన్లు, సేల్స్ ట్యాక్స్, ఎక్సైజ్ సుంకాలు, కేంద్ర పన్నుల్లో వాటాలు వంటి రాబడుల కింద ఒక లక్షా 6వేల 9వందల పదమూడు కోట్ల రూపాయలు, పన్నేతర రాబడుల కింద రూ.30,557.35 కోట్లు, కేంద్ర గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్, కాంట్రీ బ్యూషన్ల కింద రూ.38,669.46 కోట్లు, అప్పులు వంటి మూలధన రాబడుల కింద రూ. 45,509.60 కోట్లు.. వెరసి రూ.2,21,686.54 కోట్ల రాబడిని అంచనా వేసింది. కానీ.. ఆగస్ట్ వరకు రూ.66,324 కోట్లు మాత్రమే సమకూరాయి. ఇందులో రూ.20,404 కోట్లమేర అప్పులే ఉన్నాయి. రాష్ట్ర స్వీయ పన్నుల కింద రూ.33,061 కోట్లు వసూలు కాగా, పన్నేతర రాబడి కింద మరో రూ.2,006 కోట్లు సమకూరింది. కేంద్ర పన్నులు, పథకాల్లో వాటాలు, కేంద్ర ఆర్థిక సంఘం, జీఎస్టీ పరి హారం వంటి వాటి కింద రూ.8,698 కోట్లు వచ్చాయి. అంటే.. ఈ ఏడాది రెవెన్యూ, మూలధన రాబడుల

కింద అంచనా వేసిన మొత్తం రూ.2,21,686.54 కోట్లలో ఆగస్ట్ వరకు 29.91 శాతం ఆదాయం మాత్రమే సమకూరినట్లయింది.

నిజానికి, కరోనా, లాక్డౌన్ కారణంగా ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏప్రిల్, మే నెలల్లో రాబడికి గడ్డు పరిస్థితే ఎదురైంది. జూన్ లో కాస్త మెరుగుపడినా.. జూలై నుంచి ఆదాయం పుంజుకుంది. అయినా, ఐదు నెలల్లో వచ్చిన ఆదాయం అంచనా వేసిన దానిలో మూడో వంతు కూడా లేదు. దాంతో, రాష్ట్ర పథకాలు, కార్యక్రమాలు, వేతనాలు, వడ్డీలకు కూడా అప్పుల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్నే ఖర్చు చేయాల్సి వచ్చింది. లేకపోతే.. ఈ ఐదు నెలల్లో సమకూరిన పన్నులు, పన్నేతర రాబడి, కేంద్ర వాటాల మొత్తం 43వేల 764 రూపాయలతో రాష్ట్రాన్ని నెట్టుకు రావడం కష్టంగా ఉండేదని నిపుణులు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ఆర్థిక సంవత్సరంలో మిగిలిన ఏడు నెలల కాలంలో రాబడులు పెరిగితే తప్ప.. అప్పులు తగ్గించుకునే పరిస్థితి లేదు. ఇప్పటికే ఐదు నెలల్లో నెలకు సగటున 4 వేల కోట్ల రూపాయలు అప్పు చేయాల్సి వచ్చింది. ఇప్పుడు మరిన్ని అప్పులు చేయక తప్పదన్న విశ్లేషణలు వినిపిస్తున్నాయి.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం విద్యావ్యవస్థలో తెస్తున్న మార్పులు మన సంస్కృతిని కనుమరుగు చేస్తున్నట్లు హిందూసమాజం ఆరోపిస్తోంది. ప్రాథమిక విద్య నుంచి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ వరకు అమలు చేస్తున్న సంస్కరణలు సనాతన ధర్మాన్ని దెబ్బతీస్తున్నట్లు భావిస్తోంది. ముఖ్యంగా మాతృభాష తెలుగును మన నుంచి దూరం చేయడాన్ని తప్పుపడుతోంది. ప్రభుత్వ విద్యావ్యవస్థను సంస్కరించుకోలేక తప్పంతా పైవేటు విద్యావ్యవస్థపై నెట్టివేసి వాటిపై దాడికి పూనుకుంది. తెలుగును తొలగించి మొత్తం ఇంగ్లీషులో విద్యాభోధన ప్రకటించింది. ఫీజుల నియంత్రణ పేరిట వాటిపై ఉక్కుపాదం మోపింది. పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ కు ఇస్తున్న ఫీజు రీయింబర్స్ మెంటును నిలిపివేసింది. ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థలకు ఇస్తున్న ఎయిడ్ ను నిలిపివేస్తూ ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఉన్నత విద్యకు ప్రోత్సాహకాలు తీసేసి బోధనా వృత్తిపై అనాసక్తి కలిగేలా చేస్తోంది. ఈ చర్యలన్నీ హైందవ మతంపై జరుగుతున్న దాడిగా హిందూసమాజం, ధార్మిక సంస్థలు భావిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు భారతీయులను లొంగదీసుకునేందుకు మాతృభాషల ధ్వంసానికి సంకల్పించిన బ్రిటిషర్ల ఎజెండాను నేడు జగన్ ప్రభుత్వం సంపూర్ణం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తుందని హిందూ ధార్మిక సంస్థలు ముక్తకంఠంతో ఘోషిస్తున్నాయి.

భారతదేశాన్ని పాలించిన ముస్లింలు, బ్రిటిషర్లు వీలైనంతవరకు మన సంపదను దోచుకున్నారు. మతమార్పిళ్ల భారీగా చేశారు. అయినా హిందూమతం బతికింది. తాము ఎన్ని కష్టాలుపెట్టినా, అత్యాచారాలు చేసినా, చంపినా ప్రజలు ఇంకా ధైర్యం, ఆత్మవిశ్వాసంతో పోరాడటం, వ్యక్తిత్వాన్ని కలిగి ఉండటంతో బ్రిటిషర్లు ఆందోళనకు గురయ్యారు. దీనికి కారణాలు తెలుసుకోవాలని ఇక్కడి పాలకులు ఆంగ్లభాషా పండితుడు రాబర్ట్ మెకాలేను భారత్ కు ఆహ్వానించారు. వారి ఆహ్వానం మేరకు ఇక్కడికి వచ్చిన మెకాలే భారతీయుల జీవన విధానాన్ని పరిశీలించి వారి ఆత్మవిశ్వాసానికి మూలకారణం ఈ దేశంలోని మాతృభాషలో ఉన్న సాహిత్యం, పురాణాలు, ధార్మిక అంశాలు, నీతిమూర్తులు వంటివని గ్రహించాడు. వాటిని విచ్చిన్నం చేస్తే తప్ప భారతీయులు బ్రిటిషర్లకు లొంగరని భావించాడు. మన మాతృభాషలను ధ్వంసం చేయాలని బ్రిటిషర్లకు సలహా ఇచ్చాడు.

మెకాలే సూచన ప్రకారం బ్రిటిషర్లు విద్యను అందరికీ అందుబాటులోకి తెస్తున్న ముసుగులో గురుకులాల వ్యవస్థను తొలగించి ప్రభుత్వ స్కూళ్లను తెరిచారు. ఇంగ్లీషు భాషను నేర్పించి 35 మార్కులకు ఉత్తీర్ణులు చేసి గుమస్తా ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. ఆ

తురగా నాగభూషణం

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సంస్కరణల పేరుతో సనాతన ధర్మంపై దాడి

కుట్రలో మగ్గిన దేశం తరాలుగా దిగజారుతూ రానురాను తెలుగు భాషపై పట్టుకోల్పోయింది. నేడు మన పురాణాలు, ఇతిహాసాలు, ఆయుర్వేదం, భాష పనికిరాదని ప్రచారం చేసి స్థాయికి చేరింది. దేశభాషల పట్ల ద్వేషం, ఇంగ్లీషు పట్ల మోజు పెంచుకున్నారు. ఇప్పుడు మనం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు మూలకారణం మనం అరకొరగా చదువుతున్న ఆంగ్ల మాధ్యమ విద్యే.

తెలుగుభాషపై మెకాలే వేసిన వ్యతిరేక బీజాలను జగన్ నేతృత్వంలోని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరింతగా ముందుకు తీసుకెళ్లే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తోంది. మెకాలే కలను సంపూర్ణంగా అమలు చేసేందుకు నిర్ణయించుకుంది. తెలుగుభాష నిర్దేశమైన దని, ఉద్యోగాలు రావని ప్రచారంచేసి తొలగించే ప్రయత్నం చేస్తోంది. ప్రాథమిక విద్యతో పాటు, పదో తరగతి వరకు ఆంగ్లాన్ని అమలుచేయడానికి ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. డిగ్రీ కోర్సుల్లోను తెలుగు మాధ్యమాన్ని రద్దుచేసి ఆంగ్లాన్ని అమలుచేస్తోంది.

ప్రాథమిక విద్యను మాతృభాషలో నేర్చుకోకుంటే ఆయా అంశాల్లో అవగాహన ఉండదు. దీంతో తెలుగు రాదు. ఆంగ్లంరాదు. ఏదీరాదు. ఆంగ్లం వల్ల మన సంస్కృతి మనకు దూరం అవుతుంది. విలువలు, సాంప్రదాయాలు కోల్పోతాం. అందుకే అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో మాతృభాషలోనే ప్రాథమిక

విద్యను అభ్యాసం చేస్తారు.

ఇదీ వాస్తవం!

పేదలకు ఆంగ్లమాధ్యమాన్ని అందిస్తే వ్యతిరేకిస్తున్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెద్దలు పేర్కొంటున్నారు. కాని ఇది నిజం కాదు. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో వసతులు లేకపోవడాన్ని సాకుగా చేసుకుని ప్రైవేటు పాఠశాలలు తమ మార్కెటింగ్ నైపుణ్యాన్ని ఉపయోగించి తల్లిదండ్రుల్ని ఆకర్షించి పిల్లల్ని చేర్చుకుంటున్నాయి. ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో కూడా మాతృభాష అభ్యసన జరిగేలా ప్రభుత్వం అమలుచేయాలి. అంతేకాని ప్రైవేటు పాఠశాలల స్థాయిని అందుకోకుండా.. దానిని సాకుగా చూపించి తమ ఎజెండా అయినా ఆంగ్లాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని, బైబిల్ కు దగ్గర చేయాలని ఈ ప్రభుత్వం భావిస్తోంది.

ప్రైవేటుపై దాడి

విద్యార్థి భవిష్యత్ ను నిర్ణయించేది ఇంటర్మీడియట్ కోర్సు. ఇంజనీరింగ్, మెడికల్, అగ్రికల్చరల్, సైన్స్ ఇలా వృత్తివిద్యలో ప్రవేశానికి అవసరమైన శిక్షణ ఇంటర్ లోనే తీసుకోవాలి. ఇంటర్ లో వచ్చిన మార్కులు, ఎంట్రన్స్ పరీక్షల్లో వచ్చిన మార్కులతోనే పేరొందిన విద్యాసంస్థల్లో ప్రవేశాలు లభిస్తాయి. రాష్ట్రంలో ఎంసెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పటి నుంచి ప్రభుత్వ కళాశాలలు ఈ అంశాన్ని పట్టించుకోలేదు. దాంతో ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలు ఇంటర్ లో ప్రవేశించి పోటీ

పరీక్షలకు శిక్షణ ఇచ్చి ర్యాంకులు సాధిస్తోంటే తల్లిదండ్రులు ఆకర్షితులై తమ పిల్లలను ఈ విద్యాసంస్థల్లో చేర్పించారు. ఎక్కువ ఖర్చైనా అంగీకరించి వీటిలో చేర్చిస్తున్నారు. కాని ప్రభుత్వం మాత్రం తన తప్పును తెలుసుకోలేదు. సరికదా దిద్దుబాటు చర్యలకు పూనుకోలేదు. ప్రభుత్వ ఇంటర్ కళాశాలలను ప్రక్షాళించక, ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలపై ప్రతాపాన్ని చూపుతోంది. అడ్మిషన్ల అంశంలో జోక్యం చేసుకుని విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులను ఇబ్బంది పెడుతోంది. అదెలాగో చూద్దాం...

ఇంటర్ చదివే విద్యార్థులు, వారి తల్లిదండ్రులు తమకు నచ్చిన జూనియర్ కళాశాలలో చేరే అవకాశాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తొలగించింది. ఆన్లైన్లో నమోదు చేయించుకోవాలని ఆదేశించింది. కనీసం 10 ఆప్షన్లు పెట్టుకోవాలని సూచించింది. జూనియర్ కళాశాలకు మొత్తం గరిష్టంగా మూడు వందల యాభై ఆరు సీట్లు, తరగతికి 40 సీట్లు మాత్రమే ఉండాలని నిర్దేశించింది. అయితే గరిష్టంగా రూ. 20 వేలు మాత్రమే ఫీజు ఉండాలని ఉత్తర్వులిచ్చింది. తరగతిలో విద్యార్థుల సంఖ్య, ఫీజుల నియంత్రణ వంటి చర్యలు విద్యాసంస్థలు, ప్రమాణాలను అస్థిరపరిచేవిగా ఉన్నాయని ప్రైవేటు ఇంటర్ కళాశాలల యాజమాన్యాలు అంటున్నాయి. ప్రభుత్వం పేర్కొన్న అంశాలేవీ తమకు గిట్టుబాటు కావని చెబుతున్నాయి. ప్రైవేటు కళాశాలల్లో సీట్లు పరిమితి చేయడంతో విద్యార్థులకు కోరుకున్న కళాశాలలో సీటు రాదు. ఊరి చివర కళాశాలలో సీటు వస్తుంది. ఉదయం, సాయంత్రం పిల్లలను కళాశాలకు తీసుకెళ్లడం, తీసుకురావడం సమస్యగా మారుతుంది. దీనికోసం ఒకరికి విధులు కేటాయించాలి. రవాణా ఖర్చులు భరించాలి. ఇదంతా తల్లిదండ్రులకు మానసిక ఒత్తిడితో పాటు ఆర్థిక భారంగా మారుతుంది.

ఇంటర్తో పాటు పదో తరగతి వరకు బోధించే ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలపైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంజా విసిరింది. పాఠశాలల ఫీజుల నియంత్రణపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీచేసిన ఉత్తర్వులు సహేతుకంగా లేవని యాజమాన్యాలు అంటున్నాయి. పాఠశాల గుర్తింపు కాలాన్ని మూడు సంవత్సరాలకు కుదించడం, విద్యుత్ టారిఫ్లు పెంచడం కూడా యాజమాన్యాలను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేస్తోంది. ప్రాంతాన్ని బట్టి ఏడాదికి కేవలం రూ.10 వేలు, రూ.18 వేలు ఫీజులతో నాణ్యమైన బోధన అందించాలని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొంది. అద్దె, కరెంటు, పారిశుధ్య నిర్వహణ, ఉపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయేతర సిబ్బంది ఇలా అన్నీ ప్రైవేటు విద్యాసంస్థల యాజమాన్యానికి భారమే. ఈ ఫీజులతో పాఠశాలలు ఎలా నడపవగలమని వీరు ప్రశ్నిస్తున్నారు. పెరిగిన వ్యయం దృష్ట్యా ప్రాథమిక విద్యకు రూ.20 వేలు, హైస్కూల్కు రూ.30 వేలు ఫీజులు నిర్ధారించాలని వేడుకుంటున్నారు. అసలే కరోనాతో ఆర్థికంగా చితికిపోయిన చిన్న పాఠశాలలు ప్రభుత్వ తీరుతో మూసేసుకునే పరిస్థితికి చేరాయి. ★

నిర్వహణ : జింకా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్వేచ్ఛ చూశారు కదా! ఈ స్వేచ్ఛలో నిలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి క్లాలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏవీ అంకెలు ఉండాలో మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

		11	
	4		10
		16	
12		2	

సంఖ్యాయంత్రం - 19 సమాధానాలు

1	12	13	8
15	6	3	10
4	9	16	5
14	7	2	11

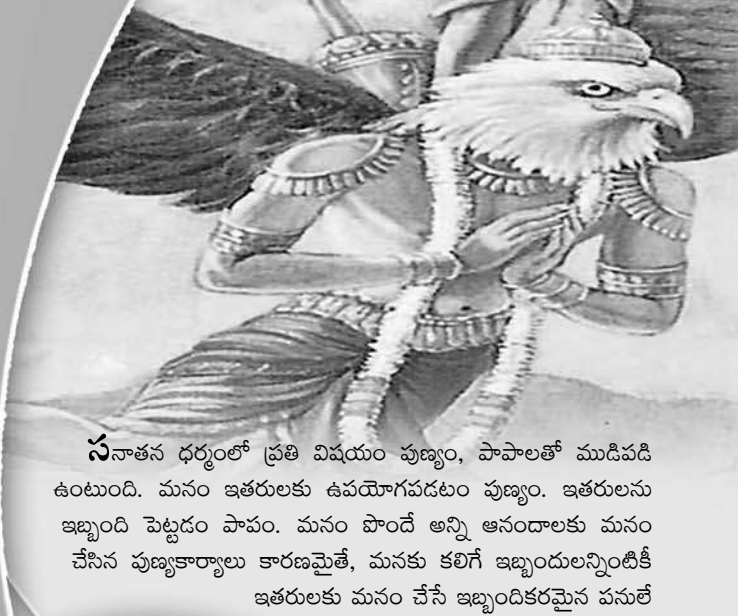
సనాతన ధర్మపదం

ఏ దేశంలో అయినా, ఏ కాలం అయినా ఏ ధర్మం (మతం) ప్రచారంలో ఉంటుందో దాని ప్రభావమే ఆయా దేశాల, కాలాలకి సంబంధించిన సాంఘిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక వంటి విషయాల మీద తప్పకుండా ఉంటుంది.

భారతీయులకి పవిత్ర గ్రంథాలైన శ్రుతి, స్మృతి, పురాణాలు, ఇతిహాసాలు ప్రాచీనకాలం నుండి భారతీయుల జీవితాలని ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో ప్రభావితం చేస్తూ వస్తున్నాయి. వేదవిహితమైన ధర్మాలే ధర్మశాస్త్రాల్లో చెప్పారు.

వాల్మీకి మహర్షి రచించిన రామాయణం, వ్యాసమహర్షి రచించిన భారతం, భాగవతం మొదలైన ఇతిహాసాల్లో వైదిక విజ్ఞానం అంతా మానవ జీవితానికి అన్వయించి సామాన్య జనులకు అవగాహన అయ్యే రీతిలో ప్రవచించి, పామరుడైన ప్రతినిత్యం చదవగలిగే రీతిలో విశ్వ విజ్ఞానం అంతా అందించారు. వైదిక రుషులు తాము దర్శించిన విజ్ఞానాన్ని సంహితలుగా కూర్చి అందిస్తే ఆ సంహితలని విభజించి, వాటిలోని సనాతన వేద విజ్ఞానాన్ని తరతరాలకు అందచేసే శాశ్వత వ్యవస్థని వేదవ్యాసుడు ఏర్పాటు చేసాడు. నిజంగా చెప్పాలంటే వాల్మీకి మహర్షి వేద వ్యాసుడు భారతదేశానికి అపారమైన సాంస్కృతిక సంపదనిచ్చారు.

రామాయణం, భారతం వంటి కావ్యాల ద్వారా నీతిని ఉపదేశించడం మన దేశంలో పూర్వకాలం నుండి వస్తున్న ఆచారం. బహుళ ప్రచారంలో ఉన్న రామాయణ, భారత, భాగవతం వంటి కావ్యాలు ప్రజలలో వేదాల పట్ల, వేదాంత సిద్ధాంతాల పట్ల విశ్వాసం పెంపొందిస్తున్నాయి. మానవులకి అవసరమైన ఆత్మగౌరవం, అభినివేశం, దృఢ ప్రవృత్తి, కార్యదీక్ష, ధర్మానుష్ఠానం, సాంఘికసేవ పరోపకారం వంటి సద్గుణాలను, అతిసుందరంగా, భావ గాంభీర్యంగా విశదీకరిస్తున్నాయి.

సనాతన ధర్మంలో ప్రతి విషయం పుణ్యం, పాపాలతో ముడిపడి ఉంటుంది. మనం ఇతరులకు ఉపయోగపడటం పుణ్యం. ఇతరులను ఇబ్బంది పెట్టడం పాపం. మనం పొందే అన్ని ఆనందాలకు మనం చేసిన పుణ్యకార్యాలు కారణమైతే, మనకు కలిగే ఇబ్బందులన్నింటికీ ఇతరులకు మనం చేసే ఇబ్బందికరమైన పనులే కారణమవుతుంటాయి. 'ఇతరులు నీ పట్ల ఎలా ఏ విధంగా ప్రవర్తించకూడదని అనుకుంటావో, ఆ విధంగా నువ్వు ఇతరుల పట్ల ప్రవర్తించ కుండా ఉండడమే ధర్మం' అన్నది ఆర్షవాక్కు.

మన ఆలోచనలు ఎప్పుడూ ఇతరులకు మేలు

పరబ్రహ్మన్ని పొందడానికి ఒక్క గురుసేవ చాలు!

అన్యేత్వేప మజ్జనంత శృత్వాసేభ్య ఉపాసతే ।

తే అపి చాత్రిత్యంతేప మృత్యుమ్ శృతిపారాయణః ॥

(భగవద్గీత -13వ అధ్యాయం; 25వ శ్లోకం)

'బ్రహ్మం గురించి, బ్రహ్మతత్వం గురించి ఏమి తెలియని వారైనా తాత్విక వేత్తల ద్వారా తాత్విక విషయాలను తెలుసుకుని నన్ను ఉపాసిస్తే మృత్యురూపమైన ఈ సంసార సాగరాన్ని దాటి తరించిపోగలరు అనడానికి ఎటువంటి సందేహం లేదు.' అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు గీతలో చెప్పాడు. వేదశాస్త్రాలు కూడా ఈ విషయాన్ని ధ్రువీకరిస్తున్నాయి. అందుకు ఉదాహరణగా మహాభారతం ఆదిపర్వం, 3వ అధ్యాయంలో ఉపమన్యువు కథని చెప్పవచ్చు.

ధౌమ్య మహర్షికి అరుణి అనే శిష్యుడు ఉండేవాడు. అతను వేదశాస్త్రాలలో ధౌమ్యుడి వద్ద శిక్షణ పొందుతున్నాడు. అరుణి గొప్ప గురుభక్తిపరాయణుడు. గురుసేవలో ఆయనకి ఆయనే సాటి. ఒకరోజు ధౌమ్యుడు అరుణిని పిలిచి పొలంలోకి బయటి నీరు పోకుండా అడ్డుకట్ట వెయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు. అరుణి పొలానికి వెళ్లి అడ్డుకట్ట వెయ్యటానికి ఎంత ప్రయత్నించినా నీటి ప్రవాహం ఆగలేదు. చివరికి అతనికి ఒక ఉపాయం తోచింది. తానే ఆ ప్రవాహానికి

జీమూతవాహనుడి త్యాగం

కలిగించేలా ఉండాలి. అంతిమంగా లోక క్షేమమే మన లక్ష్యం కావాలి. మన పుణ్యం పెరగా లంటే మూడు కర్మలను విధిగా నిర్వహించాలి. 1. పరోపకారం 2. దానం 3. ధ్యానం. మనల్ని కాపాడే ప్రకృతికి, మన చుట్టూ ఉండే సంఘానికి, పశుపక్షులకు మనం బాధ్యులుగా ఉండాలి. వాటన్నిటి నుంచి మనం సహకారం స్వీకరిస్తున్నప్పుడు తప్పనిసరిగా మనం వాటికి వినియోగపడాలి. వాటి క్షేమం కోసం సహకరించాలి. లేకపోతే తగిన మూల్యం చెల్లించుకోవలసి వస్తుంది. అందుకే 'సేవ, పరోపకారం, దానం' వంటి సత్యాధ్యాయ చేయాలని పెద్దలు చెప్తుంటారు. వాటి వలన భగవతానుగ్రహం కలిగి సత్ఫలితాలు పొందుతాం. అందుకు నిదర్శనం జీమూతవాహనుడి చరిత్ర.

జీమూతవాహనుడు జీమూతకేతువు అనే ఒక విద్యాధరుడి కుమారుడు. జీమూతకేతువు భార్యతో కలిసి తపస్సు కోసం అడవులకి వెళుతూ జీమూత వాహనుడికి పట్టం కట్టాడు. జీమూతవాహనుడికి పితృభక్తి ఎక్కువ. అందువల్ల తల్లిదండ్రులకి సేవ చెయ్యడానికి తరచూ వనాలకి వెళ్లి వస్తూండేవాడు. ఒకరోజు అతను మలయాపతి అనే సుందరాంగిని వనాలలో చూశాడు. వారిద్దరూ పరస్పరం ఆకర్షితులై మోహ పరవశులయ్యారు. తల్లిదండ్రుల అంగీకారంతో వారి వివాహం జరిగింది.

వివాహమైన కొద్ది రోజులకి జీమూతవాహనుడు తన బావమరిదితో వనాలలో విహరిస్తుంటే ఒకచోట గుట్టలు గుట్టలుగా పడివున్న పాముల ఎముకల్ని చూశాడు. దీనికి కారణమేమిటని విచారించి, ఆ ఎముకల గుట్టలన్నీ పక్షిరాజైన గరుత్మంతుడు భక్షించిన పాములవని తెలుసుకున్నాడు. గరుత్మంతుడు కనిపించిన పాములన్నిటినీ తన ఆహారం కోసం మితి లేకుండా సంహరిస్తుంటే.. వాసుకి గరుత్మంతుడికి ప్రతి రోజు ఒక పాముని ఆహారంగా పంపటానికి ఒడంబడిక చేసుకున్నట్టు జీమూతవాహనుడు తెలుసుకున్నాడు. ఆరోజు గరుత్మంతుడికి ఆహారం అవడానికి శంఖ చూడుడు అనే నాగ కుమారుడి వంతు వచ్చింది. శంఖచూడుడితో పాటు అతని తల్లి పిరుంద కూడా రోదిస్తూ వధ్యశిల దగ్గరికి వచ్చింది. వాసుకి భటు డొకడు ఎర్రని బట్టలని తెచ్చి శంఖచూడుడికి ఇచ్చి, ఆ వస్త్రాలని ధరించి వధ్యశిలని ఎక్కమన్నాడు. ఈ సన్నివేశాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్న జీమూత వాహనుడి మనసు కరిగింది. ఎలాగైనా పరోపకారం చేసి శంఖచూడుడి ప్రాణాలు కాపాడాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. వాసుకి భటుడితో జీమూతవాహనుడు వధ్యశిల తానే ఎక్కుతాననీ, ఆ ఎర్రటి వస్త్రాలు తనకివ్వమని అడిగాడు. అందుకు శంఖచూడుడు అంగీకరించలేదు. తన కోసం గరుత్మంతుడి భటుడు తెచ్చిన వస్త్రాలని జీమూతవాహనుడికి ఇవ్వలేదు. ఇంతలో జీమూత వాహనుడి అత్తగారు అనుకోకుండా అక్కడికి వచ్చి ఆ ప్రాంత ఆచారాన్ని

అనుసరించి కొత్త పెళ్లికొడుకైన జీమూతవాహనుడికి ఎర్రనివస్త్రాలు తెచ్చి ఇచ్చింది. ఆ వస్త్రాలను ధరించి జీమూత వాహనుడు వధ్యశిల ఎక్కాడు. ఇంతలో గరుత్మంతుడు అక్కడికి వచ్చి వధ్యశిలపై ఉన్న జీమూతవాహనుడిని తన ఆహారంగా భావించి సగం భక్షించాడు. శంఖ చూడుడు గరుత్మంతుడితో జరిగిన విషయాన్ని చెప్పి తననే ఆరగించా మని కోరాడు. కొనప్రాణాలతో ఉన్న జీమూతవాహనుడు తనని ఆరగించమని వేడుకున్నాడు. ఇలా ఇద్దరూ తనని భక్షించమంటే, తనని భక్షించమని వేడుకోవడం గరుత్మంతుడికి ఆశ్చర్యంగా అనిపించింది. ఇంతలో జీమూత వాహనుడిని వెదుకుతూ అతని తల్లి తండ్రులు, భార్య, బంధువులు అక్కడికి వచ్చారు. కొనప్రాణాలతో ఉన్న జీమూతవాహనుడిని చూసి విలపించసాగారు. దుఃఖ సముద్రంలో మునిగి ఉన్న ఆయన తల్లిదండ్రులు అమృతం తెచ్చి తమ పుత్రుడిని బతికించమని గరుత్మంతుడిని వేడుకున్నారు. ఇదంతా చూసాక గరుత్మంతుడు తన తప్పు తెలుసుకున్నాడు. అతని మనసు కరిగింది. వెంటనే ఇంద్రలోకానికి వెళ్లి ఇంద్రుడిని అమృతం అడిగి అమృతవర్షం కురిపించాడు. ఆ అమృత వర్ష ప్రభావం వల్ల జీమూత వాహనుడు, ఇదివరకు గరుత్మంతుడికి ఆహారమై మరణించిన సర్పాలు బతికాయి. పార్వతీదేవి జీమూతవాహనుడి పరోపకార బుద్ధికి సంతోషించింది. ప్రత్యక్షమై అతనిని విద్యాధర చక్రవర్తి అవుతావని దీవించింది. బంగారు చక్రాలు గల ఒక రథాన్ని బహూకరించింది. గరుత్మంతుడు సర్పాలని హింసించకూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు. జీమూత వాహనుడు చక్రవర్తి అయి భార్యతో కలిసి చక్కగా రాజ్యం ఏలసాగాడు.

గురువు ఆజ్ఞ

అడ్డుగా పడుకుని ప్రవాహాన్ని ఆపగలిగాడు.

అర్ధరాత్రినా తాను చెప్పిన పని పూర్తి చేసుకుని అరుణి తిరిగి ఆశ్రమానికి రాకపోవడం వల్ల ఆశ్రువతో ధౌమ్యుడు తన శిష్యులతో కలిసి పొలానికి వెళ్లి వెతకసాగాడు. 'అరుణీ! అరుణీ' అని బిగ్గరగా పిలిచాడు. అరుణి ఎంతో నీరసంగా పలికాడు. ధౌమ్యుడు అతని గొంతు విని పొలంలోకి వెళ్లాడు. పొలంలోకి నీరు వెళ్లకుండా తానే అడ్డుకట్టగా పడుకొని ఉండడం గమనించాడు. 'ఏంటి అరుణి, ఎందుకిలా చేశావు? నీటి ప్రవాహానికి అడ్డుగా ఎందుకు పడుకున్నావ్? అని ధౌమ్యుడు ప్రశ్నిస్తే ఎంత ప్రయత్నం చేసినా నీటి ప్రవాహానికి అడ్డుకట్ట వెయ్యలేకపోయానని, అందువల్ల వేరే మార్గంలేక తానే అడ్డుగా పడుకోవాల్సి వచ్చిందని చెప్పాడు.

అంతేకాదు,
'ఇంకేమి సేవ చేయాలి' అని అరుణి ధౌమ్యుడిని వినయంగా కోరాడు. అరుణి గురుసేవా తత్పరతకి, గురుభక్తికి ధౌమ్యుడు ముగ్ధుడయ్యాడు.

'పొలంనుండి నీరు ప్రవహించకుండా ఉద్ధలం చేశావు (అడ్డుకున్నావు) కాబట్టి నువ్వు 'ఉద్ధలకుడు' అనే పేరుతో ప్రసిద్ధి చెందుతావు. మనసావాచకరృణా త్రికరణశుద్ధిగా నా ఆజ్ఞ పాటించావు కాబట్టి సమస్త వేదములు, ధర్మశాస్త్రాలు చదవకుండానే నీకు అవగతమవుతాయి. నీ హృదయంలో ప్రకాశిస్తాయి. నీకు సకల శుభాలు ప్రాప్తిస్తాయి.' అని అరుణిని ఆశీర్వదించాడు. ఆ విధంగా అరుణి గురుసేవ చేసి గురువు సంపూర్ణానుగ్రహాన్ని పొందాడు. జ్ఞానియై పరబ్రహ్మాన్ని పొంది తరించాడు.

వినుకొండ మురళీమోహన్ శ్రీసుశీల

జగద్గురువైన శ్రీకృష్ణుడు కూడా సాందీపుని జ్ఞానం కోసం ఆశ్రయించాడు.

అజ్ఞానమనే అంధకారాన్ని పోగొట్టి జ్ఞానసూర్యుడు గురువు.

'అంతర్వ్యుధ్ధ సమయంలో మాతో పోరాడిన భద్రతా బలగాలు, ప్రజలకు సంపూర్ణంగా క్షమాభిక్ష పెడుతున్నాం. వారిపై ఎలాంటి వేధింపులు, ప్రతీకార చర్యలు ఉండవు. గతంలో మాదిరిగానే వారు స్వేచ్ఛగా, నిర్భయంగా జీవనం సాగించవచ్చు. ఇస్లామిక్ పాలనలో పరియత్ ప్రకారం అఫ్ఘాన్ ప్రగతికి పాటు పడటమే మా ధ్యేయం.' గత నెలలో కాబూల్ ను కైవసం చేసుకున్న అనంతరం తాలిబన్ చేసిన ప్రకటన ఇది. కానీ గత (1996-2001 పాలన) చేదు అనుభవాల నేపథ్యంలో వారి హామీని చాలా మంది విశ్వసించలేదు. అంతర్జాతీయ సమాజం సైతం దాదాపు ఇదే అభిప్రాయంతో ఉంది. అందరూ ఊహించినట్లుగానే తాలిబన్ ఇప్పుడిప్పుడే తమ నిజరూపాన్ని ప్రదర్శించడం ప్రారంభించారు. అమెరికా బలగాలు వైదొలగే వరకు కొంత సంయమనం ప్రదర్శించిన వారు తాజాగా తమ పాత పాలనను ప్రతిఒక్కరికీ గుర్తుకు తెస్తున్నారు. మహిళల స్వేచ్ఛను హరిస్తున్నారు. హక్కుల కోసం పోరాడుతున్న వారిని అణచివేస్తున్నారు. మళ్లీ మధ్యయుగాల పాలనను తీసుకువస్తున్నారు. ప్రతి సమస్యకూ హింసే పరిష్కారమన్న విధానంతో ముందుకు సాగుతున్నారు. చైనా సహకారంతో పాకిస్తాన్ మార్గదర్శకత్వంలో పాలనను సాగిస్తున్నారు. తాలిబన్ సర్కారంతా నేరగాళ్లతో నిండిపోయింది. పాలన పూర్తిగా తుపాకీ నీడన సాగుతోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో అఫ్ఘాన్ భవిష్యం అయోమయంలో పడిపోయింది. గత రెండు దశాబ్దాలుగా అంతర్జాతీయ సహకారంతో కొనసాగుతున్న ఆ దేశ ప్రగతికి అవరోధం ఏర్పడింది. ఒక పక్కన కరవు, మరో పక్కన మందుల కొరత, ఆహార కొరతతో దేశం సతమతమవుతోంది.

ప్రధానమంత్రి నుంచి ప్రావిన్స్ గవర్నర్ల వరకూ అందరూ నేర చరిత్రలే కావడం అఫ్ఘాన్ ప్రగతిని ఆకాంక్షించే ప్రతి ఒక్కరికీ అందోళన కలిగిస్తోంది. వీరి హయాంలో దేశం ఎలా ముందుకు వెళ్తుందో ఎవరికీ అర్థం కాని విషయం. 1996-2001 మధ్యకాలంలో తాలిబన్ సర్కారులో విదేశాంగ మంత్రిగా పనిచేసిన ముల్లా మహ్మద్ హసన్ అఖుంద్ ఇప్పుడు ప్రధానిగా చక్రం తిప్పుతున్నారు. తాలిబన్ వ్యవస్థాపకుడు ముల్లా ఒమర్ కు ఆయన అత్యంత సన్నిహితుడు. ఐక్యరాజ్య సమితి ఆంక్షల జాబితాలో హసన్ ఎప్పటినుంచో ఉండటం విశేషం. ఉపప్రధానిగా పగ్గాలు చేపట్టిన ముల్లా అబ్దుల్ ఘనీ బరాదర్ మాజీ ఉగ్రవాది. ఇతన్ని 2010లో అమెరికా నిఘా సంస్థ సీఐఏ (సెంట్రల్

నేరగాళ్లే అఫ్ఘాన్ నేతలు

ఇంటెలిజెన్స్ ఆఫ్ అమెరికా), పాకిస్తాన్ నిఘా సంస్థ ఐఎన్ఐ (ఇంటర్ సర్వీస్ ఇంటెలిజెన్స్) బంధించి పాకిస్తాన్ జైల్లో ఉంచింది. 2018లో నాటి అమెరికా అధినేత డొనాల్డ్ ట్రంప్ సర్కార్ అతన్ని విడుదల చేసింది. 1996-2001 మధ్యకాలంలో తాలిబన్ హయాంలో హెరాత్, నిఘుజ్ ప్రావిన్సుల గవర్నరుగా పశ్చిమ అఫ్ఘాన్ కోర్ కమాండర్ గా అఖుంద్ వ్యవహరించారు. 2001లో అమెరికా దాడుల సమయంలో పలాయనం చిత్తగించాడు. మరో

ఉపప్రధాని అబ్దుల్ సలాం హనాఫీ చరిత్ర కూడా ఇంతకన్నా మెరుగ్గా ఏమీ లేదు. కీలకమైన అంతర్గత వ్యవహారాల మంత్రి సిరాజుద్దీన్ హుక్మానీ కరడుగట్టిన ఉగ్రవాది. అతన్ని పట్టిచ్చిన వారికి గతంలో అమెరికా లక్ష డాలర్ల బహుమతిని ప్రకటించడం గమనార్హం. మాజీ అధ్యక్షుడు హమిద్ కర్జాయేపై హత్యాయత్నం సహా పలు కేసుల్లో ఇతను నిందితుడు. మరో మంత్రి ఖలీల్ హుక్మానీ తలపైనా అమెరికా 50 లక్షల డాలర్ల బహుమతిని ప్రకటించింది. మంత్రులు మహమ్మద్ ఫాజిల్, ఖైరుల్లా, ముల్లా నూరుల్లా నూరి గతంలో గ్యాంగ్టెనామా బే జైల్లో బందీలుగా ఉన్నారు. కరడుగట్టిన ఉగ్రవాదులను అమెరికా ఈ జైల్లో బందీలుగా ఉంచుతుంది.

ఇక కీలకమైన నిఘా అధిపతిగా నియమితులైన ముల్లా అబ్దుల్ హక్ వాసిఖ్ చరిత్ర కూడా ఇంతకన్నా భిన్నం కాదు. రక్షణ మంత్రి ముల్లా యాకుబ్, విదేశాంగ మంత్రి ముల్లా అమిర్ ఖాన్ ఆయన సహాయకుడు మహమ్మద్ అబ్బాస్ ను ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతా మండలి ఆంక్షల కమిటీ 1988లో ఉగ్రవాదులుగా గుర్తించి వారిపై నిషేధం విధించింది. ముల్లా యాకూబ్ తాలిబన్ వ్యవస్థాపకుడు ముల్లా ఒమర్ కుమారుడు. సాధారణంగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు పాల్పడిన వారిని ఐరాస భద్రతా మండలి గుర్తిస్తుంది. వారిపై ఆంక్షలు విధిస్తుంది. తగిన చర్యల కోసం నేరగాళ్ల జాబితాలను అన్ని దేశాలకూ పంపిస్తుంది. వారిని బంధించాలని ఆదేశిస్తుంది. ఆ జాబితా ప్రకారం చూస్తే ప్రధాని

అఖింద్ సహా 14 మంది మంత్రులకు నేరుగా ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలతో సంబంధం ఉంది. ఇటువంటి వ్యక్తులతో కొలువుదీరిన అఫ్ఘాన్ సర్కారు ఎలాంటి పాలన అందిస్తుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. పాకిస్తాన్ నిఘా సంస్థ ఐఎస్ఐ (ఇంటర్ సర్వీస్ ఇంటెలిజెన్స్) అధిపతి లెఫ్టినెంట్ జనరల్ ఫయిజ్ హమీద్ కాబూల్ పర్యటన అనంతరమే మంత్రివర్గ కూర్పు సాగింది. తాలిబన్ అధినేతతో ఆయన సుదీర్ఘ చర్చలు జరిపారు. ఎవరెవరిని మంత్రివర్గంలోకి తీసుకోవాలి, ఎవరెవరికి ఏయే శాఖలు కేటాయించాలనే అంశంపై చర్చ జరిగింది. మొత్తం అఫ్ఘాన్ పరిణామాల్లో చైనా తెర వెనక పాత్ర పోషిస్తుండగా పాకిస్తాన్ తెరపైన ప్రత్యక్షంగా కనపడుతోంది. అఫ్ఘాన్ నిలదొక్కుకునేందుకు చైనా ఆర్థిక సహాయం కూడా ప్రకటించడం గమనార్హం.

కొత్త ప్రభుత్వం కొలువుదీరిన వెంటనే తమదైన పాలనను ప్రారంభించింది. 1996-2001 నాటి పాలనను మళ్ళీ తెరపైకి తీసుకువచ్చింది. ఫరియత్ పాలన అంటూ పాలకులు అణచివేత చర్యలను ప్రారంభించారు. ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులను కాలరాయడం మొదలు పెట్టారు. బహిరంగంగా ఉరేయడం, కాళ్ళుచేతులు నరకడం వంటి అనాగరిక చర్యలకు పాల్పడుతున్నారు. అహంకారంతో ప్రవర్తిస్తున్నారు. సంగీతాన్ని పూర్తిగా నిషేధించారు. ఇందుకు ఉదాహరణలు కోకొల్లలు. షియా ముస్లిముల ఆధిక్యం గల పంజ్ షేర్ ప్రావిన్స్ పై పైచేయి సాధించామంటూ కొందరు అత్యుత్సాహవంతలైన తాలిబన్లు రాజధాని నగరం కాబూల్లో గాల్లోకి కాల్పులు జరిపారు. ఈ ఘటనలో 17 మంది మరణించారు. ఈ ఘటనను పైకి మాత్రం తాలిబన్ ఖండించారు. అదే సమయంలో మీడియా ఈ ఘటనను అతిగా చిత్రీకరించిందని ఆరోపించారు. మరోవక్క మీడియాలో భయాందోళనలు

మొదలయ్యాయి. మీడియా స్వేచ్ఛ ప్రశ్నార్థకమైంది. అనేక టెలివిజన్ సంస్థలు తమ ప్రసారాల్లో మార్పులు చేశాయి. నంగీత, సాహిత్య, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను ఆపేశాయి. కొన్ని సంస్థలు ఇప్పటికీ మహిళా యాంకర్లను కొనసాగిస్తున్నాయి. అయితే వారిపై ఏ క్షణంలో అయినా వేటుపడే అవకాశం ఉందన్న ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. కాబూల్ ను తాలిబన్ కైవసం చేసుకున్న తరువాత అనేకమంది పాత్రికేయులు దేశం విడిచి వెళ్లారు. రాజకీయ ప్రత్యర్థులపై ప్రతీకార చర్యలకు తాలిబన్ పాల్పడుతున్నారు. మాజీ ఉపాధ్యక్షుడు అమ్రుల్లా సలేహ్ సోదరుడైన రోహుల్లా అజీజి, ఆయన కారు డ్రైవరును కాల్చిచంపారు. షియా ముస్లిములకు పట్టున్న పంజ్ షేర్ ప్రావిన్స్ లో ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. తాజాగా కో-ఎడ్యుకేషన్ ను అనుమతించబోమని తాలిబన్ స్పష్టంచేశారు. యువతుల చదువుకు తాము అడ్డంకిగా మారబోమని, అయితే యువకులతో కలసి చదువుకునేందుకు అనుమతించబోమని స్పష్టంచేశారు. ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి అబ్దుల్ బాకీ హుక్మానీ ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు. మహిళలు తప్పనిసరిగా బురఖా ధరించాలని ఆయన హెచ్చరించారు. అంతేగాక పాఠ్యాంశాలను కూడా త్వరలో సమీక్షిస్తామని చెప్పారు. గతంలో మహిళలు చదువుకోవడాన్ని వారు నిషేధించడం గమనించదగ్గ విషయం.

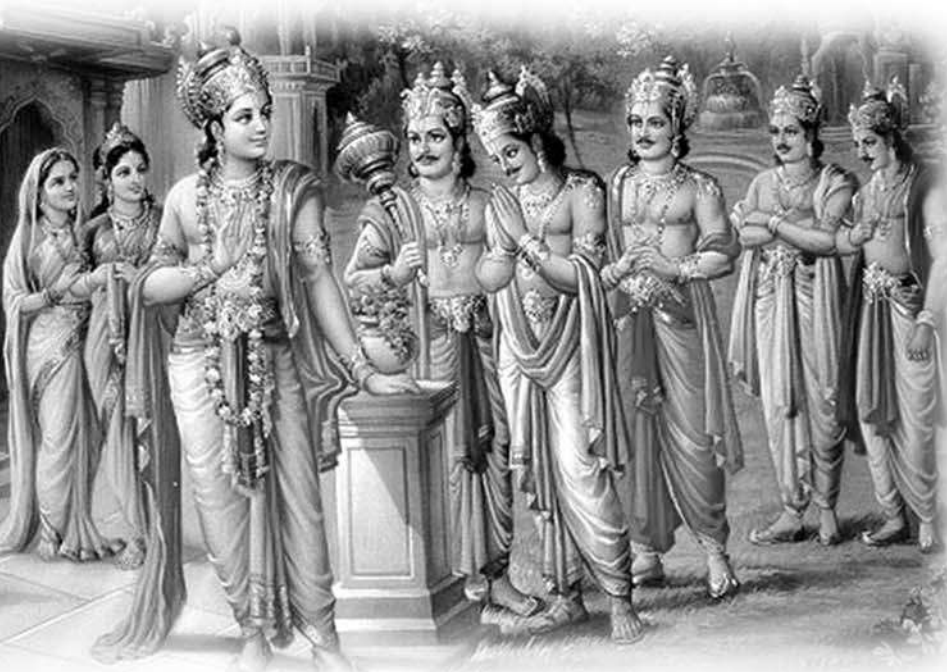
అంతర్యుద్ధంతో గత రెండు దశాబ్దాలుగా సతమతమవుతున్న అఫ్ఘాన్ లో తాజాగా తాలిబన్ పాలనలో దుర్భర పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. మందులకూ, ఆహారానికి కొరత ఏర్పడి ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మరోవక్క మార్కెట్లో నిత్యావసర సరకుల ధరలు నింగినంటుతున్నాయి. దీన్ని నియంత్రించే నాథుడు లేడు. దేశంలో సగం మంది చిన్నారులకు రాత్రి వేళల్లో భోజనం దక్కడం

గగనంగా మారింది. లక్షల మందికి కడుపు నిండా తిండి దొరకని పరిస్థితి నెలకొంది. అఫ్ఘాన్ కు గతంలో అంతర్జాతీయ సమాజం అందించిన ఆహార నిల్వలు సెప్టెంబర్ నెలాఖరు వరకు మాత్రమే సరిపోతాయి. తరువాత పరిస్థితి ఏమిటన్నది ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. ప్రజల ఆకలిని తీర్చేందుకు తక్షణం రూ.1460 కోట్లు అవసరమని అంచనా. ఔషధాల కొరతా ప్రజలను పట్టి పీడిస్తోంది. నిధులు కొరత కారణంగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు అందడం లేదు. మరోవక్క కరవు విలయ తాండవం చేస్తోంది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు తగ్గుముఖం పడుతున్నాయి. దీనివల్ల ముస్లిములు ఆహార సమస్య మరింత తీవ్రమయ్యే ప్రమాదం ఉందన్న ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. తాలిబన్ ఆక్రమణ కారణంగా దేశానికి అందే అంతర్జాతీయ సాయంలో కోత పడింది. సహాయ కార్యక్రమాలకు సుమారు రూ.9,495 కోట్లు అవసరం కాగా, ఇప్పటివరకూ 39 శాతం మాత్రమే నిధులు అందుబాటులో ఉన్నాయి. సాయాన్ని అందించేందుకు ఎవరూ ముందుకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. అఫ్ఘాన్ లో పరిస్థితులు ఆందోళనకరంగా ఉన్నాయని ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అయిదేళ్ల లోపు చిన్నారుల్లో సగం మంది పోషకాహార సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారని ఆయన చెప్పారు. గతంలోకన్నా మహిళలు, చిన్నారులకు అంతర్జాతీయ సహకారం అవశ్యకత ఇప్పుడు మరింత ఎక్కువగా ఉందన్నది వాస్తవం. వాస్తవానికి అఫ్ఘాన్ ను అన్ని విధాలా ఆడుకునేందుకు అంతర్జాతీయ సమాజం సిద్ధంగా ఉంది. అయితే తాలిబన్ కారణంగా అనేక దేశాలు వెనకడుగు వేస్తున్నాయి. ఎలా ముందుకు వెళ్లాలో తెలియని పరిస్థితిని ఆయా దేశాలు ఎదుర్కొంటున్నాయి.

గత రెండు దశాబ్దాలుగా అఫ్ఘాన్ కు అనేక విధాలుగా ఆపన్నహస్తం అందించిన భారత్ అక్కడి పరిణామాలపై వేచిచూసే ధోరణిలో ఉంది. అత్యంత సంయమనం ప్రదర్శిస్తోంది. ఆచితూచి వ్యవహరిస్తోంది. భారత్ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు అఫ్ఘాన్ ను అడ్డగా మార్చుకోకుండా నిలువరించేందుకు న్యూఢిల్లీ ప్రయత్నిస్తోంది. ఇందులో భాగంగానే ఇటీవల కతార్ రాజధాని దోహాలో తాలిబన్ నేతలతో చర్చలు జరిపింది. కతార్ లోని భారత రాయబారి దీపక్ మిశ్రా తాలిబన్ నేత షేర్ మహమ్మద్ అబ్దాస్ మధ్య ఈ చర్చలు జరిగాయి. మరోవక్క భారత దేశంతో తాము సత్సంబంధాలనే కోరుకుంటున్నామని తాలిబన్ చెప్పడం గమనార్హం. కానీ ఆచరణలో ఇది ఎంతవరకు నిజమవుతుందో వేచి చూడాలి. ముస్లిముల పరిస్థితులు ఎలా మారుతాయోనన్న ఆందోళన అంతటా వ్యక్తమవుతోంది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మానవజన్మ ఉన్నతం, ఉత్తమమైందని అంటారు. అయితే అందరూ దీనిని సార్థకం చేసుకుంటున్నారా? భగవంతుడు ప్రసాదించిన శక్తియుక్తులను అర్థవంతంగా వినియోగించుకుంటున్నారా? అని ఎవరికి వారు ప్రశ్నించుకుంటే తేలిపోతుందంటారు పెద్దలు. శక్తియుక్తులను విన్నవించి వ్యవహరించే వారు కొందరైతే న్యశక్తిని విడిచి, మరచి పరాధీనులై జీవించేవారు మరికొందరు. మొదటిదాని కంటే రెండవ లక్షణం అత్యంత అవమానకరమంటారు విజ్ఞులు. తాను కష్టిస్తూ అవసరాన్ని బట్టి ఇతరులు సాయాన్ని పొందడం ధర్మాలేదు కానీ పరాన్నభుక్కు జీవితం దుర్భరమంటారు. ఎలాంటి వ్యాపకం, పనీపాలు లేకపోవడమే సుఖమనుకోవడం పొరపాటు. కష్టించే వాడిదే సంతోషం అని అలాంటి వారికి తెలియదు. కష్టపడకుండానే సుఖాలు దక్కాలనుకునే వారు స్వాస్థ్యతంలోని ఆనందాన్ని, సంతృప్తిని గుర్తించలేరు. మానవ ప్రయత్నం లేకుండా, ఒళ్లు వంచకుండా ఎవరో వస్తారని, ఏదో చేస్తారని ఎదురు చూడడం వ్యక్తిత్వ హాననం లాంటిదే. పరులపై ఆధారపడకుండా జీవించడం, విజయాలు సాధించడం ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుతాయి. తనవంతు కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించకపోతే వ్యక్తిగతంగానే కాకుండా వ్యవస్థాగతంగా కూడా నిరుపుయోగంగా మిగిలిపోతారని చెబుతారు.

‘ఉత్తమం స్వాస్థ్యతం విత్తమ్/మధ్యమం పితరార్జితమ్/అధమం భాత్రి విత్తంచ/ స్త్రీ విత్తమధమాధమమ్’... స్వాస్థ్యత ధనంతో జీవయాత్ర సాగించడం ఉత్తమం. పితరార్జితంతో గడపడం మధ్యమం. సోదరుల సంపాదనపై బతకడం అధమస్థితి. స్త్రీల సంపాదనపై జీవించడం అత్యంత దయనీయం అని సారాంశం. అయితే మారుతున్న కాలంలో సంసారం వెళ్లదీయడానికి స్త్రీపురుషులు కష్టపడడం అనివార్యం కనుక స్త్రీ సంపాదనపై ఆధారపడడాన్ని తప్పు పట్టనవసరంలేదు. అయితే సంపాదించే పురుషుడికే ఈ మినహాయింపు వర్తిస్తుంది.

‘శ్రమయేవ జయతే’ వాక్యం అన్ని రంగాలకు

అన్వయిస్తుంది. అది విద్య కావచ్చు, అర్జున కావచ్చు. ఏ మాత్రం శ్రమించకుండా ఫలితాలను ఆశించడం క్షమార్హం కాని నేరమని అంటారు. ఉబుసుపోని కబుర్లతో, కోటలు దాటే మాటలు, అనవసర వివాదాలు, కాలక్షేపంతో ఒరిగేదేమి ఉండదు. స్వతంత్రంగా జీవించాలనుకునే వారు పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సర్దుకొపోతూ కార్యసాధకులవు తారంటూ.. ‘ఒకచోట నేలపై, మరొకప్పుడు పూలపాన్సుపై పరుంటాడు. ఒకచోట కేవలం కూరలు తినిబతుకుతాడు. మరోచోట మంచి భోజనం తినగలుగుతాడు. ఒకసారి బొంత (గొంగళి), ఇంకొక చోట మంచి వస్త్రం ధరించగలుగుతాడు’ అని భర్తహరి వివరించారు. లక్ష్యాధనే తప్ప తీసుకునే

ఆహారం, ధరించే వస్త్ర భేదం పట్టదు. ఏమి చేసినా, ఏమి సాధించినా న్యాయంకృషి పట్ట సంతృప్తి ప్రధానం. ‘తరాలు తిన్నా తరగని అస్తి ఉన్నప్పుడు కష్టించవలసిన అవసరం ఏమిటి?’ అన్న ప్రశ్న కూడా ఎదురవుతుంటుంది. ఐశ్వర్యం పోగుపడిన మాట వాస్తవం కావచ్చు. అది పూర్వాల నుంచి వారసత్వంగా సంక్రమించిందే తప్ప అతని కష్టార్జితం కాదని మరువకూడదు. ఒకతరం కూ వైఖరి తరువాతి తరాలకు పాకితే? ‘కొండలైన కరిగిపోవు కూర్చుని తింటే’ అనే నానుడి, ‘తాతల తండ్రుల ఆర్జితం తింటూ/ జల్నాగా నువ్వు తిరగకురా/ కండలు కరగక కష్టం చేసే/తలవంచక జీవించుమురా’ అనే ప్రబోధగీతం ఉండనే ఉంది. ధర్మార్థకామమోక్షాలనే చతుర్విధ పురుషార్థాలను విధిగా ఆచరించడం మానవ ధర్మమని పెద్దలు చెబుతారు. అందులోనూ కష్టించవలసిన ధర్మం (ఆర్జితం) ఇమిడి ఉంది. పైగా సమాజం నుంచి అనేకం పొందుతున్నప్పుడు సమాజానికి ఏమిస్తున్నా? అని ప్రశ్నించుకుంటే వచ్చే సమాధానాన్ని పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. ‘ధనం మూలం ఇదం జగత్’ అన్నారు. మానవ మనుగడకు

పరాధీనత

డబ్బు ముఖ్యమని తెలిసిందే. అంతమాత్రాన డబ్బే ప్రధానం కాకూడదు. అలా అని ఎంతటి శ్రీమంతుడైనా తన ధర్మం మరువకూడదని, ధనం విషయంలో తనకు లోటు లేకపోయినప్పటికీ ఉన్నదానిని మదుపుపెట్టి అలా వచ్చిన దానితో దైవకార్యాలు, ధర్మకార్యాలు నిర్వహించేందుకు వీలుంటుందని పెద్దలు చెబుతారు.

‘ఉద్యోగం పురుష లక్షణం’ అన్నారు పెద్దలు. ఇక్కడ పురుష అంటే కేవలం మగవారేనని, ‘ఉద్యోగం’ అంటే ప్రభుత్వ కొలువే అని అర్థం కాదు. ‘పురుష’ శబ్దం స్త్రీపురుషులకూ వర్తిస్తుంది. ‘పురఃశతే పురుషః’... శరీరమనే పురులో శయనించే ఆత్మ అని భావం. ఆత్మకు లింగభేదం లేదు. పనిచేయడం, స్వతంత్రంగా బతికే యత్నం మనిషి కర్తవ్యమని సారాంశం. ప్రకృతి రుతుధర్మాన్ని పాటిస్తూ తన పని తాను చేసుకుపోతున్నప్పుడు, దాని మీద ఆధారపడిన మనిషి దానిని ఎందుకు పాటించలేకపోతున్నాడన్నది తరతరాల ప్రశ్న.

ఆత్మన్యూనతే..

పరాధీనత్వానికి ఆత్మన్యూనతా భావం కూడా ఒక కారణమని చెబుతారు. ఎంతోమంది తమలోని శక్తిని గుర్తించక తమ వల్ల ఏమీ కాదని, ఇతరుల సహాయం లేకుండా ఏమీ చేయలేమని భావిస్తుంటారు. తమను తాము తక్కువ అంచనా వేసుకుంటారే తప్పు

కోరికలు ఉన్నంత మాత్రాన సరిపోదు. వాటి సాధనకు కృషి అవసరం. నిద్రించే సింహం నోటిలోకి జంతువులు తమంత తాముగా చేరవు కదా!? 'ప్రయత్నం నీది. సహాయం నాది' అని, 'కర్తవ్యం నీవంతు.. కాపాడుట నావంతు' అని భగవంతుడే చెప్పాడు. మానవ ప్రయత్నం లేకుండా దైవాన్ని, అదృష్టాన్ని నమ్మితే ప్రయోజనం ఏముంటుంది? 'గుమ్మడికాయంత కృషికి ఆవగింజత అదృష్టం తోడు కావాలి' అంటారు పెద్దలు. ఆ సామెతను తిప్పి చెబితే 'పరాధీనత్వమే' అవుతుంది. 'పాలముంచినా నీట ముంచినా భారం నీదే దేవా' అనే ధోరణి ఆ వ్యక్తి బలహీనతకు నిదర్శనంగా చెబుతారు.

తామూ సృజనాత్మకంగా ఆలోచించగలమని, ఏదైనా సాధించగలమని భావించకలేకపోతారు. ప్రయత్నం లేకుండా అలాంటి నిర్ణయానికి రావడం సరికా దంటారు విజ్ఞులు. 'నా జీవితం ఇంతే. నేను దురదృష్టవంతుడిని. నా జాతకం ఇంతే..' లాంటి నిరాశాభావనలు తిరోగమనానికి సంకేతాలు. నిత్యశంకితుడిగా నిలిచిపోవడమే నిజమైన పరాజయం. నిరాశ నిస్పృహలను ఆవలకు నెట్టి అనుకూల దృక్పథాన్ని అన్వేషించగలగాలి.

'అయోగ్యః పురుషో నాస్తి' అన్నట్లు లోకంలో

ఫలితాన్ని దైవానికి ఆపాదించడం ఎంత సబబు? శ్రమకు దాసుడైన వాడు విజయానికి యజమాని అవుతాడని అర్థ్యక్తి. మృగరాజుకైనా కడుపు నింపుకునేందుకు వేట అవసరం.

ఉద్యమేనా హి సిద్ధస్మి, కార్యాణి న మనోరథైః ।
న హి సుప్తస్య సింహస్య, ప్రవిశన్తి ముఖే మృగాః॥
కోరికలు ఉన్నంత మాత్రాన సరిపోదు. వాటి సాధనకు కృషి అవసరం. నిద్రించే సింహం నోటిలోకి జంతువులు తమంత తాముగా చేరవు కదా!? 'ప్రయత్నం నీది. సహాయం నాది' అని, 'కర్తవ్యం నీవంతు.. కాపాడుట నావంతు' అని భగవంతుడే చెప్పాడు. మానవ ప్రయత్నం లేకుండా దైవాన్ని, అదృష్టాన్ని నమ్మితే ప్రయోజనం ఏముంటుంది? 'గుమ్మడికాయంత కృషికి ఆవగింజత అదృష్టం తోడు కావాలి' అంటారు పెద్దలు. ఆ సామెతను తిప్పి చెబితే 'పరాధీనత్వమే' అవుతుంది. 'పాలముంచినా నీట ముంచినా భారం నీదే దేవా' అనే ధోరణి ఆ వ్యక్తి బలహీనతకు నిదర్శనంగా చెబుతారు. పాండవుల కృషికి కృష్ణభగవానుడు అండగా నిలిచాడు. కురుక్షేత్ర సంగ్రామంలో ఆయుధం పట్టనని, తోచిన హితవు చెబుతానని అర్జునుడికి ముందుగానే షరతు పెట్టాడు. అలా అని ఊరుకో లేదు. అడుగుడుగునా ఆడుకుంటూ వచ్చాడు. అంటే పాండవుల పరిశ్రమకు కాపు కాచాడు.

ప్రచారంలో ఉన్న వాగ్దేయకారుడు త్యాగరాజ స్వామి అనుభవాన్ని స్మరించుకుంటే.. ఆయన ఒకసారి చక్కటి వస్త్రధారణతో అత్తవారింటికి బయలుదేరారు. ఆయన ప్రయాణిస్తున్న బండి దారిలో బురదలో కూరుకుపోయింది. దానిని బయటికి లాగేందుకు బండి తోలే వ్యక్తి చేసిన ప్రయత్నం ఫలించలేదు. సాయం కోరదామంటే పరిసరాల్లో ఎవరూ లేరు. రాముడే దిక్కు అనుకొన్న త్యాగరాజు 'బాల కనకమయచేల సుజనపరిపాల శ్రీరమాలోల...' అని అర్ధించారు. అదే సమయంలో అటుగా వస్తున్న వ్యక్తిని చూచిన ఆయన 'బండి గట్టెక్కేందుకు సాయం పట్టండి' అని కోరారు. బండి దిగి ఆ పని మీరే చేసుకోవచ్చు కదా? అని అడిగిన బాటసారి ప్రశ్నకు 'ముఖ్యమైన పని మీద వెళుతున్నాను. బండి దిగితే దుస్తులు పంకిలమవుతాయి' అని త్యాగరాజు బదులిచ్చారు. 'నీ దుస్తుల మాట సరే! మరి నావీ

విలువైన వస్త్రాలే. పైగా ఇవి పాదైతే మా ఇల్లాలు ఊరుకోదు. నీవే జాగ్రత్తగా బండి దిగి ప్రయత్నించు. నేనూ ఒక చెయ్యి వేస్తాను' అని సమాధానమివ్వడంతో త్యాగరాయకు తప్పలేదు. శక్తిని కూడదీసుకుని బండి చక్రాన్ని నెట్టగా, బండి ఎడ్ల పక్కన నిలిచిన ఆ బాటసారి వాటి మూపురాలు, గంగడోలు నిమిరడంతో అవి ఒక్క ఉడుటన కదలి బండి దారికి వచ్చింది. 'ప్రయత్నం నీది. సహకారం మాత్రమే నాది' అంటూ నాలుగు అడుగులు వేసి మాయ మయ్యాడట ఆ వ్యక్తి. బంగారు ధోవతి (కనకమయ చేల) ధరించి వచ్చిన ఆ పురుషుడు పరమపురుషుడు శ్రీరామచంద్రుడని అప్పుడు తెలిసిందట త్యాగరాయకు. మనిషి ఒక్క అడుగు ముందుకు వేస్తే దైవం పది అడుగులు వేయిస్తాడనేందుకు ఇది ఉదాహరణ. ఆత్మవిశ్వాసంతో పని ప్రారంభిస్తే దైవానుగ్రహంతో సత్ఫలితాలు సిద్ధిస్తాయని భావం.

'శ్రేయాన్ స్వధర్మో విగుణః/పరధర్మాత్ స్వసుష్టితాత్/స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః/పరోధర్మో భయాపహః'.. చక్కగా అమరిన పరధర్మం కంటే గుణం లేనిదైనా స్వధర్మమే మేలని, స్వధర్మం శ్రేయస్కరమని, పరధర్మం భయోత్పాదకమన్న భగవద్గీత బోధన బట్టి పరాధీనత్వం కూడదని భావించాలి. సొంత కష్టంలో ఉండే ఆనందం ఆయాచితంగా, అనైతికంగా, అనాయాసంగా పొందడంలో ఉండదు. పరాధీనరాహిత్యం, స్వయంకృషి వ్యక్తిత్వాన్ని పెంచి, గౌరవ ప్రతిష్ఠలను ఇసుమడింపచేస్తాయి. ★

పరిహార్యం

అయోగ్యుడనే వారు ఉండనే ఉండరు. సమాజంలోని ప్రతి వ్యక్తి ప్రయోజకుడే. అన్ని విషయాలు అందరికీ తెలియాలని లేదు. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క రంగంలోనో, కళలోనో, వృత్తిలోనో ప్రవేశం కలిగి ఉంటారు. అందుకే మొదట తమలోని శక్తియుక్తులను గుర్తించగలగాలి. అందుకు అనుగుణంగా లక్ష్యాలను నిర్దేశించుకోవాలి. స్వశక్తిని నమ్ముకోవాలి. దానిపైనే ఆధారపడాలి. సామర్థ్యం గలవారికి కార్యభార మేమిటి (కోపా భారః సమర్థానాం?) తనలోని ప్రత్యేకతలను గుర్తించకుండా వరుల మీద ఆధారపడాలనుకోవడం అర్థరహితం. కొందరికి కష్టించాలనే ఉద్దేశం ఉన్నా ఆ దిశగా ప్రయత్నించక విధినే విశ్వసిస్తుంటారు.

జయాపజయాల దైవధీనం అనుకునే ముందు మానవ ప్రయత్నం ముఖ్యం కదా? మన వంతు కృషి లేకుండా

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఒక నాటకంగా కంటే ఒక కాలపు సమాజానికి అద్దం పట్టిన రచనగా చూస్తే 'కన్యాశుల్కం' విలువ తెలుస్తుంది. మహా రచయిత గురజాడ వేంకట అప్పారావు రాశారు. 1897లో మొదటి కూర్పు, రెండవ కూర్పు 1909లో వచ్చాయి.

'కన్యాశుల్కం'తో పాటు 'కొండుభట్టియం', 'బిల్వబాటు' అనే నాటికలు కూడా రాశారు. ఇవి పరిపూర్ణ రచనలు కావు. 'బిద్దుబాటు' 'మీ పేరేమిటి?', 'పెద్ద మనీరు', 'మెటిల్లా', 'సంస్కర్త హృదయం' (ఇంగ్లీష్) వంటి కథలు రాశారు. 'దేశమంటే మట్టి కాదోయ్', 'దేశమంటే మనుషులోయ్' వంటి పద్యాలు రాసి కవిగానూ తన ప్రత్యేకమైన స్థానాన్ని పదిలపరుచుకున్నారు. అయితే గురజాడ అంటే చాలామందికి మొదట గుర్తుకు వచ్చేది 'కన్యాశుల్కం' నాటకమే. ఈ నాటకం ఎంతో గొప్పది అని చెప్పడానికి, ఆ రచనకు ముందో వెనకో వచ్చిన రచనలను తూర్పార పట్టే సంస్కృతి రావడానికి చాలాముందే దాని గొప్పతనాన్ని నాటి పత్రికలు గుర్తించాయి. 1897లో ఈ నాటకాన్ని విజయనగరంలోనే జగన్నాథ విలాసిని సభ (నాటక సమాజం) ప్రదర్శించినప్పుడు 'అముద్రిత గ్రంథ చింతామణి', 'తెలుగు హాప్స్', 'పీపుల్స్ ఫ్రెండ్' వంటి పత్రికలు శ్లాఘించాయి. నిజానికి కన్యాశుల్కం గొప్పదనాన్ని చెప్పడానికి మిగిలిన నాటకాలను, వాటి రచయితలను తక్కువ చేసి చూపించవలసిన అవసరం కనిపించదు. లేదా ఒక నాటకాన్ని కాస్త గౌరవించు అది మాత్రం కన్యాశుల్కానికి చీటుగా నిలబడడవచ్చునని చెప్పడమూ వంతే. ఇలాంటి వాదనలేమీ అవసరం లేకుండానే కన్యాశుల్కాన్ని 'నాటకేమ శాకుంతలం' అన్న రీతిలో తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించినంత వరకు చెప్పడానికి ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండదు.

చాలావరకు వాడుక భాషను తీసుకుని రాయడం వల్ల 'కన్యాశుల్కం' తెలుగు సాహిత్యాన్ని మలుపు తిప్పిన రచనగా ఖ్యాతి తెచ్చుకుంది. గురజాడ వారి మీద గిడుగు రామమూర్తి ప్రభావం ఉంది. ఒక మహా నాగరికతకు చెందుతామని అనుకుంటూనే, ఆలోచనలను కుంచించ చేసుకున్న సమాజ దుస్థితిని గురజాడ ఈ రచనలో ఆవిష్కరించారు. ఇందులో గురజాడ చేసిన మొదటిదాడి కన్యాశుల్కం అనే దారుణమైన దురాచారం మీదనే. కన్యాశుల్కం తీసుకుని తమ చిన్నారలను వృద్ధులకు కూడా ఇచ్చి పెళ్లిళ్లు చేసిన సమాజాన్ని గురజాడ కటువుగానే నిరసించారు. విజయనగరం సంస్థానంలో జరిగిన బాల్య వివాహాల మీద జరిగిన సర్వే తరువాతనే మహా రచయిత కనుక, రచయితలో ఉండాల్సిన దూరదృష్టి ఉన్నవారు కాబట్టి గురజాడ అదే ఇతివృత్తంగా నాటకం రాశారు. నాటకంలో తరువాత ఆయన చర్చకు తెచ్చిన అంశం - విధవా పునర్ వివాహం/ వారి దుస్థితి. మూడవది వేశ్యా సమస్య. ఇవి కాకుండా మూడో సమస్యకాలను చాలా తీవ్రస్థాయిలో వెక్కిరించారాయన. ఈ మూడూ నాడు ప్రధానంగా బలహీన పరుస్తున్నది హిందూ సమాజాన్నే. ఇవి కాకుండా ఇంగ్లీష్ చదువు పేరుతో సమాజంలో ప్రవేశిస్తున్న అత్యంత హేయమైన కృతక

సరసమైన సం

వాతావరణం గురించి కూడా గురజాడ చిత్రించారు. ఇందుకు ఆయన సృష్టించిన పాత్ర గిరిశం. ఇప్పటికీ ఈ పాత్ర చేత రచయిత చెప్పించిన సంభాషణలను ఉల్లేఖించడాన్ని బట్టే కన్యాశుల్కం కాలపరీక్షకు నిలిచిన రచన అని రుజువువుతున్నది.

ఏ రచననైనా అంచనా వేసేటప్పుడు స్థల కాలాలను చూస్తారు. భారతీయ సమాజం తనదైన విలువలను తెలిసి కొంత, తెలియక కొంత విస్మరించడానికి సిద్ధమైన కాలంలో వచ్చిన రచన కన్యాశుల్కం. ఎవరూ ఇంగ్లీష్ మాట్లాడినా 'డంగ్లెపోతూ', అతడొక జ్ఞానిగా నెత్తిన పెట్టుకోవడానికి సమాజం పోటీ పడుతున్న కాలమే ఈ రచనకు నేపథ్యం. నాటకారంభమే దీనితో చేశారు గురజాడ. 'సాయంకాలమైంది' అంటూ గిరిశం ప్రవేశించడంతో నాటకం మొదలవుతుంది. సంభాషణలో ఇంగ్లీష్ వాక్యాలు పోహళిస్తూ ఎదుటివారిని మోసం చేయడం ఇతని కళ. బతుకు తెరువు కూడా. ఇక వరసగా వెంకటేశం, బంట్రితు (పొటాగిరావు పంతులుకు), పూటకూళ్లమ్మ, మధురవాణి, రామప్పపంతులు, అగ్నిహోత్రావధానులు, వెంకమ్మ, బుచ్చమ్మ, కరటకశాస్త్రి, మహేశం, సుబ్బమ్మ, లుబ్ధావధానులు,

సెప్టెంబర్ 21
గురజాడ
జయంతి

మీనాక్షి చివరిగా సౌజన్యారావు పంతులు వంటి ప్రధాన పాత్రలు వస్తాయి. జీవితంలో, నాటి జీవన విధానంతో భంగపడినవి కొన్ని. భంగపడబోయి బయటపడినవి ఇంకొన్ని. బుచ్చమ్మ, మీనాక్షి, పూటకూళ్లమ్మ బాల్య వివాహాలతో జీవితం కోల్పోయినవారు. మధురవాణిది మరొక సామాజిక సమస్య. ఒకసారి కరటకశాస్త్రి అంటాడు, 'మధురవాణి వంటి మణి లేకపోతే ఈ కళింగానికి ఎంత వెలితి వచ్చేదో అంటాడు. ఆరుద్ర అనలు మధురవాణి అనే పాత్ర లేకుంటే కన్యాశుల్కానికి ఎంత వెలితి ఉండేదో అని! వేశ్యగా జన్మించినా ఆమెలోని నిజాయితీని, ఎదుటివారి కష్టాలను, మరీ ముఖ్యంగా స్త్రీల పట్ల సానుభూతి కలిగి ఉండడం ఈ పాత్రలో కనిపించే అద్భుత లక్షణం. విధవరాలిగా పొట్ట పోసుకోవడానికి పూటకూళ్లు పెడుతున్న మహిళను కూడా మోసం చేసిన గిరిశం మధురవాణి ఇంట దాక్కుంటాడు. అక్కడికే వస్తుందామె. నాకేం తెలుసు అంటూనే, మంచం కింద చూపుతుంది మధురవాణి. అలాగే సుబ్బమ్మ అనే బాలికకు, వృద్ధుడైన లుబ్ధావధానులతో పెళ్లి జరగకుండా 'చక్రం అడ్డువేసేది' కూడా మధురవాణి. అలా ఒక వృద్ధుడితో పెళ్లికాకుండా ఆగింది. కానీ ఈ పరిస్థితిని గిరిశం ఉపయోగించు కోవడమే అసలైన నాటకీయత. అసలు ఆధునికత

పంతులును ఉద్దేశించి వేసే ప్రశ్న నిజానికి మొత్తం సమాజానికి వేసిన ప్రశ్న. వేశ్యలను దూరం నుంచి చూడడానికి కూడా ఇష్టపడని న్యాయవాది సౌజన్యారావు పంతులు మధురవాణి విశాల చింతనకు మురిసిపోయి భగవద్గీతను కానుక ఇస్తాడు. ఆమె జ్ఞాన్సూక్ష్మ చాటడానికి రచయిత ఎంచుకున్న మార్గమిది. అగ్నిహోత్రావధానులు, లుబ్ధావధానులు - వేదాధ్యయనం కలిగినవారే. కానీ ఆ అధ్యయనం ఇచ్చే మానసిక పరిపక్వతను అందుకోలేకపోయిన వారు. ఆలోచనలకు ఆధ్యాత్మికతను అద్దడంలో విఫలమైనవారు.

శిల్పవరంగా నాటకం సమున్నతంగా ఉంటుంది. నాటకీయతకు అనలు లోటే ఉండదు. లుబ్ధావధానులు వృద్ధాప్యంలో పెళ్లి చేసుకోవాలని అనుకుంటాడు. ఇతడిని ఇలాంటి ఆలోచనకు తీసుకువచ్చినవాడు రామప్పపంతులు. సిద్ధాంతిని పంపించి, మాయమాటలతో ఒప్పిస్తాడు. ఈ పెళ్లి నాటకాన్ని వమ్ము చేసి, సుబ్బమ్మ బతుకును కాపాడినవారు మధురవాణి, కరటకశాస్త్రి. కరటకశాస్త్రి తన శిష్యుడు మహేశానికి బాలిక వేషం వేసి, లుబ్ధుడికి పెళ్లి చేస్తాడు. పెళ్లయ్యాక మహేశం విగ్గు, దుస్తులు గోడదగ్గర పడేసి ఉదాయస్తాడు. కొత్త పెళ్లికూతురు బావిలో పడి చనిపోయిందంటూ దీనిని హత్యగా ప్రచారం చేస్తాడు రామప్పపంతులు. పూజారి గురవయ్య వచ్చి, లేని పెళ్లికూతురు దెయ్యమై వచ్చిందని భయపెడతాడు. లేని దెయ్యాన్ని సీపాలో బంధిస్తాడు. చివరికి సౌజన్యారావు పంతులు ఈ నాటకానికి తెర వేస్తాడు.

గిరిశం పాత్ర ద్వారా రచయిత చెప్పించిన కొన్ని సంభాషణలు నేటికీ వినపడుతున్నాయి. 'అప్పుడప్పుడు ఒప్పీయన్స్ చేంజ్ చేసుకుంటేనే గానీ పాలిటీషియన్ కానేరడోయ్!' అంటాడు అతడు. ఈ మాట ఇవాళ్లి చాలామంది రాజకీయవేత్తలకు వర్తించేదే. చుట్ట కాల్చడం మేడో ప్రకటని ఒక మార్గంగా భావిస్తాడు గిరిశం. దొరలు హవానా అని పిలిచే చుట్ట మూలంగానే పెద్ద పెద్ద శాస్త్రవేత్తలంతా పెద్ద పెద్ద ఆవిష్కరణలు చేశారని శిష్యుడు వెంకటేశాన్ని నమ్మించే

ప్రయత్నం చేస్తుంటాడు. పైగా పొగతాగడం అనే లక్షణానికి మన పురాతన సాహిత్యంలో ఆధారాలు పుట్టిస్తాడు.

భారతీయ సమాజంలో సంస్కరణలు అవసరమైన ఒక కాలం ఉంది. అలాంటి పరిస్థితికి చాలా చారిత్రక పరిస్థితులు దోహదం చేసినా, ఒక ఊబిలో చిక్కుకున్న భారతీయ సమాజాన్ని సంస్కరించుకోవలసిన అవసరం కనపడింది. ఇది ధార్మిక కోణానికే కాదు, సాంస్కృతిక కోణానికి సంబంధించి రావలసిన మార్పు కూడా. గొప్ప సామాజిక అవసరం కూడా. ఆ పరిస్థితులలో వచ్చినదే 'కన్యాశుల్కం'. బాల్య వివాహాల మీద, వేశ్యా సమస్య మీద, వితంతువుల దుస్థితి మీద గళం ఎత్తిన రచయితగా గురజాడను స్మరించుకోవడం ఎప్పటికీ అవసరమే. దొంగస్వాముల మీద కూడా గురజాడ రచన దాడి చేస్తుంది. కల్లపాకలో ఆయన ఆవిష్కరించిన 'దేవరహస్యాల' తమకున్న చాలా భ్రమల గురించి ఒక వర్గాన్ని ఆలోచింప చేస్తాయి. పోలీసుల ప్రవర్తన మీద విసిరిన వ్యంగ్యాస్త్రాలు ఇప్పటికీ తాజాగానే అనిపిస్తాయి. గిరిశం ఒక సందర్భంలో అన్న మాట చాలా విలువైనది. ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ గురించి బండివాడికి రెండు గంటలు 'లెక్చర్' ఇచ్చాడట. అంతా అయ్యాక ఆ బండివాడు అడిగిన మాట ఒక్కటే, 'మా ఊరు కనిస్టేబులి కాంగ్రెస్ వారు ఎప్పుడు బదలి చేస్తార?'ని. బ్రిటిష్ ఇండియాలో పోలీసుల జులుంకు ఇది నిదర్శనం.

గురజాడ విజయనగరం మీద ఉదయించిన నవ సాహితీ సూర్యుడు. ★

స్మరణవాది

అంతా ఔదల దాల్చువలసినదేనా? పురాతనమైన దంతా నిరాకరించదగినదేనా? అన్న చరిత్రాత్మక సందిగ్ధత కూడా నాటకమంతా ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటుంది. గిరిశం పాత్రను చూసిన తరువాత కూడా ఇదే ప్రశ్న వస్తుంది. అలాగే, పుట్టుక ఏదైనా మనిషిలో ఉండవలసినదీ, ఎదుటి వారు గౌరవించవలసినదీ మానవత్వం, నిజాయితీలే కదా అని మధురవాణి పాత్రను చూశాక అనిపిస్తుంది. 'వేశ్యలంటే అంత చురుకైన పంతులు గారూ!' అంటూ ఆమె రామప్ప

లుబ్ధావధానులు వృద్ధాప్యంలో పెళ్లి చేసుకోవాలని అనుకుంటాడు. ఇతడిని ఇలాంటి ఆలోచనకు తీసుకువచ్చినవాడు రామప్పపంతులు. సిద్ధాంతిని పంపించి, మాయమాటలతో ఒప్పిస్తాడు. ఈ పెళ్లి నాటకాన్ని వమ్ము చేసి, సుబ్బమ్మ బతుకును కాపాడినవారు మధురవాణి, కరటకశాస్త్రి. కరటకశాస్త్రి తన శిష్యుడు మహేశానికి బాలిక వేషం వేసి, లుబ్ధుడికి పెళ్లి చేస్తాడు. పెళ్లయ్యాక మహేశం విగ్గు, దుస్తులు గోడదగ్గర పడేసి ఉదాయస్తాడు. కొత్త పెళ్లికూతురు బావిలో పడి చనిపోయిందంటూ దీనిని హత్యగా ప్రచారం చేస్తాడు రామప్పపంతులు.

ఎవరో గట్టిగా మాట్లాడుతూంటే ఈ లోకంలోకి వచ్చింది. తను వెళ్ళాల్సిన ఏర్లైన్స్ కౌంటర్ వైపు చూసింది. ఖాళీ. ఎవరూ లేరు. బోర్డింగ్ పాస్ ఇవ్వలేదు. బాగేజీ తీసుకోలేదు. ఇంకా టైముందేమో అనుకుని మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకుని కూచుంది.

కలకలం. హడావుడిగా మాట్లాడుతున్న మనుషులు. అంతవరకూ గతాన్ని తలపోస్తున్న సుధీర గబుక్కున కళ్ళు తెరిచింది. అటూ ఇటూ తిరుగుతూన్న వాళ్ళు, ఓ చోట గుంపులుగా నుంచుని మాట్లాడు తున్న వాళ్ళు.

“ఏమైంది?” అని అడిగింది.

“ఫ్లీట్ వెళ్ళే ఫైట్లలో బాంబులు పెట్టారని తెలిసిం దిట. ఎన్ని ఫైట్లలో పెట్టారో తెలీదుట. అందుకని అవి డిలే అవుతాయిట. కాన్సిల్ కూడా అయ్యాయని

అంటున్నారు.”

సరిగ్గా అదే సమయానికి విక్రాంత్ ఫోన్ వచ్చింది.

“న్యూస్ నీకు తెలిసిందో లేదో అని ఫోన్ చేస్తున్నాను. నేను ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నాను. బాంబు పెట్టారని ఫైట్లు డిలే అయ్యాయని తెలిసింది. కొన్ని ఇప్పటికీ కాన్సిల్ అయ్యాయని అన్నారు. నువ్వు వచ్చేయ్!”

ఆమెకేం చెయ్యాలో తెలీలేదు. ఏంటిలా జరిగింది! వెళ్ళిపోదామనుకున్న తను మళ్ళీ అదే ఇంటికి వెళ్ళాల్సివస్తోంది.

“ఇంక ఆలోచించకుండా ఇప్పటికీ వచ్చేయ్యి. నామీద కోపంతో అక్కడే ఉండిపోకు. మరో రోజున వెళ్ళు!” మరో అరగంటకి తన టిక్కెట్టు వాళ్ళకిచ్చి తన కాంటాక్ట్ నంబరు అదీ ఇచ్చి బయటికి వచ్చింది. బయటికిరాగానే విక్రాంత్ కనిపించాడు.

కారులో కూచుంది కానీ, మనసులోనే ఏడుస్తోంది. ఇంత వరకూ ఉన్న ఉత్సాహం, చైతన్యం, రెండు కూడా రాత్రి కాగానే నిర్దనం అయ్యే వీధిలా పక్షులు గూళ్ళకి వెళ్ళిన ఆకాశంలా, మనసు అయిపోతుంది.

“సుధీరా!” ఉలిక్కిపడి ఈ లోకంలోకి వచ్చి పడింది సుధీర. కారు ఓ పక్కగా ఆపాడు విక్రాంత్.

అప్పుడు గమనించింది, కారు నడుపుతున్నది సీతారామ్ కాదు, విక్రాంత్ అని.

“నిన్నాకటి అడగాలని ఇక్కడ ఆపాను. నీతో మాట్లాడడం కోసమే సీతారాంని పంపించేసాను. అడగనా?”

సుధీరకి తెలుసు అతను ఏం అడగ దలుచుకున్నాడో. అయినా తల ఊపింది, ‘చెప్పు’ అన్నట్లుగా.

“ఇప్పుడు చెప్పు. నువ్వు నిజంగానే వెళ్ళిపోవాలను కుంటున్నావా?”

సుధీర ఆశ్చర్య పోలేడు. ఆమె ఊహించిందే. సమాధానం ఆమె దగ్గర సిద్ధంగా ఉంది.

“అవును. నాకు ఈ జీవితం నచ్చలేదు. నువ్వు నీ ఉద్యోగం మానేస్తావో లేదో ఇప్పుడు నాకు అనవసరం. నిన్నటి వరకూ నీతో వద్దామనే అనుకున్నాను. కానీ నువ్వు కదిలే ప్రయత్నాలేం చెయ్యడం లేదు. నాకు ఈ లేజీ ప్రపంచం నచ్చలేదు.”

“అప్పుడే అలా అనేస్తే ఎలా? మనం వచ్చి ఒక నెల కూడా కాలేదు. మనం అమెరికా వెళ్ళడానికి కొంచెం టైం పడుతుంది. అయినా అమెరికానే జీవితం కాదు. దానికి అవతల కూడా జీవితం ఉంది. నీతో ఓ ముఖ్యమైన విషయం మాట్లాడాలి. నేను నిన్ను ఒక సాయం అడగాలని ఇక్కడికి తీసుకొచ్చాను.”

తను అడగాలనుకున్నది సాయమా ! చస్తే చేయదు. ఆమె మౌనం చూసి ధైర్యంగా నోరు విప్పాడు.

“మనం బెంగళూరు వెళ్ళాలి.”

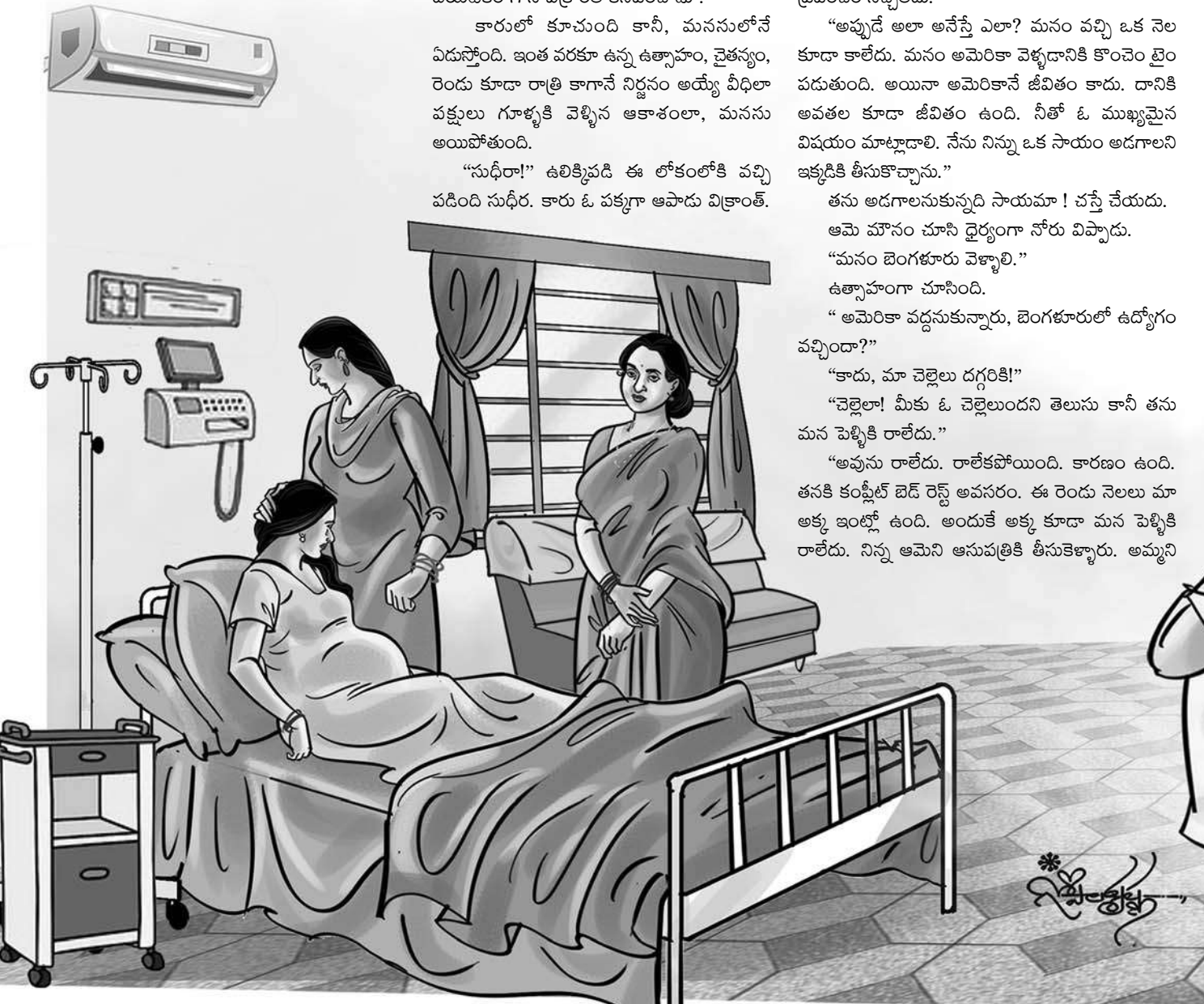
ఉత్సాహంగా చూసింది.

“అమెరికా వద్దనుకున్నారు, బెంగళూరులో ఉద్యోగం వచ్చిందా?”

“కాదు, మా చెల్లెలు దగ్గరికి!”

“చెల్లె! మీకు ఓ చెల్లెలుందని తెలుసు కానీ తను మన పెళ్ళికి రాలేదు.”

“అవును రాలేదు. రాలేకపోయింది. కారణం ఉంది. తనకి కంప్లీట్ బెడ్ రెస్ట్ అవసరం. ఈ రెండు నెలలు మా అక్క ఇంట్లో ఉంది. అందుకే అక్క కూడా మన పెళ్ళికి రాలేదు. నిన్న ఆమెని ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్ళారు. అమ్మని

12

ఇంట్లో వినోద, భర్త, ఇద్దరు పిల్లలు, అత్తగారు మామగారు. ఉంటారు. ఆమె భర్త పెద్ద ఉద్యోగస్థుడు. నెలలో ఓ నాలుగైదు సార్లు ఇతర దేశాలకి, నీటీలకి వెళ్ళాల్సి వస్తుంటుంది. అందుకే ఇంటి బాధ్యత అంతా వినోదదే.

గేటు శబ్దం వినగానే, వినోద

రమ్మనమని అక్క ఫోన్ చేసింది. అమ్మకి కష్టం. నీల ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు అక్కకి అంత ఇబ్బంది లేకపోయింది. ఇప్పుడు ఆసుపత్రి అంటే అటూ ఇటూ తిరగడం అదీ..”

సుధీరకి అర్థం అయింది. ఇప్పుడు తను ఆమెకి అటెండర్గా వెళ్ళాలి. అసలు తనని గురించి ఏమనుకుంటున్నాడు? ఢిల్లీ లాంటి ఊళ్ళో చదువుకుని ఉద్యోగం చేసిన తనని, తన చెల్లెలిని చూసుకోవడానికి వెళ్ళమంటున్నాడు. ఇది అవమానం. అందుకే, “ఆమెకి ఏమైంది? ఎందుకు కంప్లైట్ బెడ్ రెస్ట్ అవసరం వచ్చింది” అని అడగడానికి మనసొచ్చలేదు.

ఆమె మౌనంగా ఉండడం చూసి తనే మాట్లాడాడు.

“మామూలుగా అయితే అమ్మ, నాన్నగారు వెళ్ళాలి. కాని నాన్నగారి ఎముక విరిగింది. పూర్తిగా అతుక్కోడానికి ఇంకో రెండు నెలలు పడుతుంది దాక్టర్లు అన్నారు. అందుకని అమ్మ వెళ్ళడానికి లేదు. ఇది కొన్నిరోజులకి మాత్రమే. ఆ తరవాత అమ్మ ఏదో పరిష్కారం చూస్తానంది.”

“అంటే అంత వరకూ నేను ఆమెని ఓ ఆయాలాగా చూసుకోవాలా?” టక్కున అంది.

విక్రాంతకి ఏమనాలో తెలీలేదు.

“పోనీ ఉండక్కర్లేదు. ఓసారి మనం వెళ్దాం. పెళ్ళయ్యాకా చూళ్ళు కదా. ఓసారి నిన్ను చూసినట్లువుతుంది!”

“సరే అయితే! బెంగళూరు నుంచి వచ్చాకా నేను ఢిల్లీ వెళ్ళిపోతాను. ఆ తరవాత ఏ సంగతి తెల్పాల్సింది మీరే!”

తను ఎంతో ఇష్టపడి పెళ్ళి చేసుకున్న ఈమెకి, తన ఇంటి పరిస్థితి, తన పరిస్థితి ఎందుకు అర్థం కావడం లేదు? ఏం చెయ్యాలో బెంగళూరు నుంచి వచ్చాకా ఆలోచించచ్చు. కాని ఆలోచిస్తే సొల్యూషన్ దొరుకుతుందా! ఇక్కడ అసలు

సొల్యూషన్ అనే దానికి అర్థం ఏంటి? విడిపోవడమా? ఏం జరిగిందని విడి పోవాల్సి వస్తోంది! కారణాలు వింటే ఎంత సిల్లీగా అనిపిస్తోందో! అసలు సుధీర తనని పెళ్ళి చేసుకోడానికి కారణం అమెరికానా, తనా? అమెరికా వెంటనే వెళ్ళకపోవడానికి కారణం ఆమెకి బాగా తెలుసు. వెళ్ళనంత మాత్రాన విడిపోవడమేనా! అదొక్కటే పరిష్కారమా! ఆమె చదువు ఆమెకి అర్థం చేసుకునే శక్తి ఇవ్వలేదు. మెచ్చార్లంటే లేదు.

“సరే. కాని ఒక్కరోజే ఉంటాను. ఆ తరవాత ఉండమన్నా ఉండను!” ఆ మాటలకి విక్రాంత నీరు కారిపోయాడు. ఈ వైవాహిక జీవితం ఎలా ముగుస్తుందో! ఎలాంటి ముగింపు ఇస్తాడో ఆ దేవుడు! ఇంటికి వెళ్ళాకా సంగతి తెలుసుకున్న కామాక్షి ఊపిరి పీల్చుకుంది.

“నీల నన్ను రమ్మని ఫోన్ చేసింది. నాకు కుదరదు. ఎవరో ఒకరు దొరికే వరకు సుధీరని పంపుదాం అనుకుంటే తను ఢిల్లీ వెళ్ళింది, దుర్గని పంపిదామని అన్నాను. కాని ఆ దేవుడు అన్నీ విన్నట్లు, అందుకు సమాధానమన్నట్లు నిన్ను పంపించాడు. లేకపోతే బాంబులున్నాయంటూ ఫ్లెయిలు కాన్సిల్ అవడం ఏంటి? అన్నీ మన మంచికే అనుకుందాం! ఓసారి మీ ఇద్దరూ వెళ్ళిరండి. నేను ఓ ఇద్దరిని కాంటాక్ట్ చేసాను. వాళ్ళు ఏసంగతి రెండు రోజుల్లో చెప్తామని అన్నారు. అంత వరకూ మీరిద్దరూ అక్కడ ఉండండి!”

సుధీరకి కోపం వచ్చేస్తోంది. సమాధానం చెప్పడానికి ఇష్టపడక అక్కడి నుంచి వెళ్ళి పోయింది. ఆ రోజంతా ఇద్దరూ మాట్లాడుకోలేదు.

ఆ మర్నాడు ఉదయాన్నే ఇద్దరూ విక్రాంత అక్క వినోద ఇంటికి బెంగళూరు వెళ్ళారు.

వినోద ఇల్లు చాలా పెద్దది. చుట్టూ కాంపౌండు, చెట్లూ మూలంగా అందంగా కనిపించింది. ఆ

గంటి భానుమతి

నవ్వుతూ ఎదురొచ్చింది.

వినోద ఎంతో ఆప్యాయంగా సుదీరని దగ్గరికి తీసుకుంది. ప్రేమగా పలకరించింది. పెళ్ళికి రాలేక పోయినందుకు కారణం చెల్లెలు వినీల పరిస్థితి అని సంజాయిషీ ఇచ్చింది. పెట్టెలు పెట్టుకోడానికి గది చూపించింది. సుధీర అటూ ఇటూ వెళ్తూ ఇంటిని పరిశీలిస్తోంది. ఖరీదైన ఫర్నిచర్ ఆ ఇంటి ఆర్థిక స్థితిని చెప్తోంది.

“చెల్లె ఇన్ని రోజులూ ఇంట్లోనే ఉంది. మొన్న రాత్రి కొంచెం తేడాగా ఉంటే దాక్టరుకి చూపించాం. వెంటనే అడ్మిట్ అవాలని అన్నారు. అందుకని దాన్ని అక్కడే ఉంచి రాత్రి చెప్పే కంగారు పడతారని పొద్దున్నే అమ్మకి విషయం చెప్పాల్సి వచ్చింది. ఇప్పుడు నాన్నగారికి ఎలా ఉంది? తుంటి ఎముక కదా విరిగింది! సద్దకోడానికి చాలా రోజులు పడుతుంది. అక్కడ మూమెంట్ ఎక్కువ. అందుకే అతుక్కోడానికి టైం తీసుకుంటుంది. మామ్మ పోయాకా అమ్మ మరీ ఒంటరిదైపోయి ఉంటుంది. సరే దుర్గ ఉండనుకో!”

దుర్గ గుర్తొచ్చింది. ఎక్కడో పుట్టింది. తల్లి లేదు. తండ్రి చేతులు దులుపుకున్నాడు. ఎక్కడో పెరిగింది. ఏమాత్రం పరిచయం లేని ఊరుకొచ్చింది. తనకన్నా ఓ పద్దెనిమిదేళ్ళు పెద్ద అయిన మనిషిని పెళ్ళి చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. తను కనని పిల్లలకి తల్లియింది. అందులో ఏదీ కూడా తను కోరుకున్నది కాదు. కాని ఆమె అన్నింటికీ రాజీవడిపోయింది. జీవితం ఎలా ఎదురొస్తే దాన్ని అలాగే ఆహ్వానించింది. ఉన్న దానితో సంతృప్తిగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. నాకు సమాజంలో గౌరవప్రదమైన హోదాని కల్పించిన మామగారికి, కామాక్షి పిన్నికి ఈ జన్మలో నా రుణం తీర్చుకోలేను అని అంది. ఎప్పుడూ చలాకీగా, అటూ ఇటూ తిరుగుతూ అందరి నోట్లో నాలుకలా ఉంటోంది. ఇక్కడ జీవితానికి అర్థం జీవితం ఏమిటి ! ఎలా ఎదురైతే అలా చేతులు చాపి దానినే ఆహ్వానించడమేనా? తను ఆ పని చేయగలదా! అదే జరిగితే, తమ అమెరికా ప్రయాణం లేకపోతే ఈ పల్లెటూరి జీవితాన్ని ఆహ్వానించినట్లు కాదా! ఆ పని మనస్ఫూర్తిగా చేయగలదా!

ఈ లోపల ఓ మనిషి కాఫీలు తీసుకొచ్చింది. ఆ పక్కనే వినోద కూడా ఉంది.

“ఏదైనా లైట్ గా తింటారా? వంటవుతోంది.

భోంచేసాకా మనం వినీలని చూడ్డానికి వెళ్దాం!”

“ఏం వద్దు! పైట్లో మంచి బ్రేక్ ఫాస్ట్ ఇచ్చాడు. ఇప్పుడు కాఫీ తాగాం. ఓ రెండుగంటల వరకూ పరవాలేదు. వినీల దగ్గర ఇప్పుడెవరున్నారు? అని అడిగాడు విక్రాంత్.

“ఎవరూ లేరు. దీన్ని అబ్జర్వేషన్ లో పెట్టారు. అలాంటప్పుడు నేను అక్కడ ఉండీ లాభం లేదు. ఇంక నా అవసరం ఉండదని నేను ఇంటికి వచ్చాను. వినీల మొగుడు కిషోర్ రోజూ ఫోన్ చేస్తున్నాడు, ఎలా ఉందని! తనకి ఓ రెండు నెలల వరకూ రావడానికి లేదుట. దాని అత్తగారూ మామగారూ ఇద్దరూ కోడలి డెలివరీ కోసం యూఎస్ వెళ్ళారు. వాళ్ళు కూడా ఇప్పుడప్పుడే ఏం రారు. మామ్మ పోకుండా ఉంటే నాన్నగారికి ఎముక విరిగేది కాదు. అప్పుడు అమ్మా నాన్నగారు ఇద్దరూ ఇక్కడికి వచ్చేద్దరు. దుర్గని మామ్మ దగ్గర ఉంచేసి వచ్చేవారే..”

“ఇప్పుడు వినీలకి ఎన్ని వారాలు?” అని అడిగాడు.

“ఇరవై ఐదు. ఇది వరకు రెండు అబార్షన్స్ అయ్యాయి కదా! అందుకే బెడ్ రెస్ట్.”

సుధీరకి కొంచెం కొంచెం అర్థమయింది. ‘పాపం’ అనుకుంది.

విక్రాంత్ సుధీర హాస్పటల్ కి వెళ్ళి వినీల గురించి కనుక్కున్నారు. ఆమె ఉన్న రూం కి వెళ్ళారు. సుధీరని చూసి పలకరింపుగా నవ్వింది. ఆమె నవ్వినందుకు జవాబుగా ఎలా ఉంది అని అడిగింది సుధీర.

“బావుందని చెప్పను. ఏం బాగా లేదు. నొప్పులు వస్తున్నాయి. కాంట్రాక్షన్స్ వస్తున్నాయి. వీపు కింద భాగం కూడా బాగా నొప్పిగా ఉంది. ఏమాత్రం సుఖంగా లేదు. ఎంతో అనీజీగా ఉంటోంది. అసలు ఏ మాత్రం కంఫర్టుబల్ గా ఉండడం లేదు. పరిస్థితి చూసి, ఆపరేషన్ చేస్తే చేయచ్చు. ఏంటో భయంగా

ఉంది!” అంటూ కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

విక్రాంత్ కి ఏం అనాలో తెలీక మౌనంగా ఉన్నాడు. సుధీర కలగ చేసుకోక తప్ప లేదు.

“ఊరుకో. నీకు ఏంకాదు. అంతా సవ్యంగా జరుగుతుంది!” అంటూ ఆమె పక్కన నుంచని, ఆమె తలని తన కడుపుకి ఆనించుకుంది సుధీర.

ఆమెకే ఆశ్చర్యం అనిపించింది. తనేనా అలా మాట్లాడింది? కారణం తను ఓ మనసున్న ఆడది కాబట్టి. జాలివడే గుండె ఉంది కాబట్టి అలా మాట్లాడింది. సహజంగా వచ్చేసింది.

“అంతా సవ్యంగా జరగాలి. అదే మాకు కావాలి. అందరం అలాగే కోరుకుంటున్నాం. వదినా! ఈ పాప మాకు కావాలి, ఈ పాప మాకు ఎంతో విలువైనది. ఈ పాప కడుపులో పడినప్పటి నుంచి మాకు ఒకటే బెంగ. మా ఇద్దరి ప్రయాణం ఎక్కడికి తీసుకెళ్తుందో తెలీదు. సరిగ్గా గమ్యం చేరుకుంటుందా లేదా అన్న భయం. రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ లోపల లోతుల్లో బాధ ఎక్కువైతున్న కొద్దీ ఈ పాప మీద ప్రేమ ఎక్కువైపోతోంది!” అంటూ కళ్ళు తుడుచుకుంది.

“ఏడవకు వినీలా!” అంటూ ఆమె తల నిమిరింది సుధీర.

“ఏడవకుండా ఎలా ఉంటాను! లేదు వదినా!

“అంతా సవ్యంగా జరగాలి. అదే మాకు కావాలి. అందరం అలాగే కోరుకుంటున్నాం. వదినా! ఈ పాప మాకు కావాలి, ఈ పాప మాకు ఎంతో విలువైనది. ఈ పాప కడుపులో పడినప్పటి నుంచి మాకు ఒకటే బెంగ. మా ఇద్దరి ప్రయాణం ఎక్కడికి తీసుకెళ్తుందో తెలీదు. సరిగ్గా గమ్యం చేరుకుంటుందా లేదా అన్న భయం. రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ లోపల లోతుల్లో బాధ ఎక్కువైతున్న కొద్దీ ఈ పాప మీద ప్రేమ ఎక్కువైపోతోంది!” అంటూ కళ్ళు తుడుచుకుంది.

“ఏడవకు వినీలా!” అంటూ ఆమె తల నిమిరింది సుధీర.

ఈ నొప్పులూ అవీ చూస్తూంటే ఈ పాప ఇప్పుడో అప్పుడో ఉద్బుందనిపిస్తోంది. ఇప్పుడు పుడితే బతుకు తుందా? ఇప్పటికి ఇరవై ఐదు వారాలు మాత్రమే నిండాయి. ఇప్పుడు పుట్టిన పిల్లలు బతుకుతారా? ఆరునెలలు అంటే చాలా ముందర. కాని పాప మాత్రం లోపల్నించి బయటికి రావడానికి చాలా తొందరపడ్తోంది. బయటికి రాకుండా ఆపలేం కదా!”

అంతలో సిస్టర్ వచ్చింది. ఆ వెనకాలే ఇద్దరు తెల్ల కోట్లు వేసుకున్న డాక్టర్లు వచ్చారు. “వీళ్ళిద్దరూ పీడియాట్రిషియన్స్!” అని పరిచయం చేసారు. వినీలని పక్కకి తిప్పి పడుకోపెట్టింది. ఆ వెనకే మరో డాక్టరు ఎనస్టెసిస్ట్ వచ్చి, వెన్నెముకి ఎపిడ్యూరల్ ఎనస్థిటిక్ ఇచ్చింది. అందర్నీ బయటికి వెళ్ళమన్నారు.

“వినీలా ఎలా ఉంది? నొప్పులు బాగా ఉన్నాయా? ఇప్పుడు ఏం పరవాలేదు. కాస్సేపైతే కింద భాగం అంతా తిమ్మిరెక్కినట్లుగా ఉంటుంది. స్పర్శ ఉండదు. ఇప్పుడు దైయిలేట్ అవుతుంది. కాబట్టి ఇంక ఎక్కువ సమయం తీసుకోదు.”

అలాగే అయింది.

“ఇప్పుడు పెద్ద రిలీఫ్ గా అదృష్టంగా అనిపిస్తోంది. ఇంక ఎంతోసేపు పట్టదనిపిస్తోంది!” అంది వినీల.

ఆమెని లేబర్ రూంకి తీసుకెళ్తుంటే అక్కడి నుంచి బయటికి వచ్చేసి ఆమెతో పాటూ వాళ్ళిద్దరూ రూమ్ వరకూ వెళ్ళారు. తలుపులు వేసేసారు. వాళ్ళిద్దరూ అక్కడే ఆగిపోయారు. బయటకొచ్చి సుధీర విక్రాంత్ కూచున్నారు. ఇద్దరికీ కొంచెం ఆందోళనగానే ఉంది. సుధీరకి ఇదంతా అయోమయంగా ఉంది. ఫలానా ఆమెకి డెలివరీ అయింది. ఈమెకి కాతురు. ఫలానా ఆమెకి కొడుకు. సిజేరియన్ చేయాల్సి వచ్చింది. కానీ తల్లి పిల్లా కులాసాగా ఉన్నారు. ఇలాంటివి వింది కానీ, ఇది ఎప్పుడూ చూశ్చేదు. ఓ జీవి కడుపులోంచి బయటికి రావాలంటే ఇంత కష్టమా!

రేపు తనకైనా ఇంతేనా! ఇంత యాతన అనుభవిస్తేనే గాని పిల్లలు పుట్టరా ! అదే మాట పైకి అంది. ఓ క్షణం ఆమెవైపు చూసి మొహం తిప్పుకున్నాడు. తనలాగే ఈ విషయం గురించే ఆలోచిస్తున్నాడనిపించింది.

(ఇంకా ఉంది)

ఇలాంటి సీరియళ్ళు చూడటమెందుకు..?
రెత్తి నిద్రలో కలవలించడమెందుకు..?

సెక్షన్ 90 విస్తృతే పోలవరానికి శాపం

పోలవరం ప్రాజెక్టు కాగితాల మీద నుంచి గోదావరి మీదకు రావడానికి ఎంతకాలం పట్టిందో, దాని అంచనాలూ, మార్గదర్శకాలూ ఒక కొలిక్కి రావడానికి కూడా అంతే సమయం పట్టేలా ఉంది. వరస్సర విమర్శలు, రాజకీయ లబ్ధితో వ్యూహాలు ప్రాజెక్టు పనులను దారుణంగా అడ్డుకుంటున్నాయి. ప్రధాన పార్టీలు అధికారంలో ఉండగా ఒకమాట, విపక్షంలో ఉన్న మరొక మాట మాట్లాడడం వల్ల కూడా ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి ప్రతిబంధకమవుతోంది. ఏమైనా ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన చట్టంలోని 90వ సెక్షన్ను సవరిస్తే తప్ప కదలిక రాదన్న సంగతిని ఎవరు గుర్తించారో అర్థం కాదు. రివర్స్ టెండరింగ్ తో పోలవరం ప్రాజెక్టు వ్యయం తగ్గిస్తామని ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రకటించిన సంగతి గుర్తుండే ఉంటుంది. డిజైన్ మార్పాం కాబట్టి ప్రాజెక్టు అంచనా మొత్తం వ్యయం రూ. 55 వేల కోట్ల రూపాయలలో ఆ మార్పులకు అయిన వ్యయం రూ. 5,535 కోట్లని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ఈ పెంపుతో వ్యయం రూ. 7,192 కోట్ల రూపాయలకు చేరింది. ఆ అదనపు వ్యయం రూ. 1,657 కోట్ల రూపాయలని ప్రభుత్వం వాదన. దీని మీదనే కొన్ని ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి.

రివర్స్ టెండరింగ్ తో వ్యయం తగ్గుతుందని ఒకసారి ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. కానీ తరువాత పెరిగిందని ఎలా చెబుతారని అడుగుతున్నారు ప్రజలు. డిజైన్ మార్పుతో పెరిగిన వ్యయం రూ. 1,657 కోట్లు కేంద్రం ఎందుకు చెల్లించదని కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు అడుగుతున్నాయి. రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న పార్టీ కేంద్రం మెడలు వంచలేక పోయిందనీ, రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు పోలవరం బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టును కాస్తా లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుగా మార్చాయనీ ప్రధాన ప్రతిపక్షం ఆరోపిస్తున్నది. అదనపు వ్యయాన్ని రాబట్ట లేకపోవడానికి కారణం - అంతకు ముందు

అధికారంలో ఉన్న పార్టీ కేంద్రంతో చేసుకున్న ఒప్పందమేనని బంతిని విపక్షం కోర్టులోకి విసురుతోంది అధికార పార్టీ. వీటిలో నిజం ఎంత? 2016 నాటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పెద్దలు కేంద్రంతో లాలూచీ పడి పోలవరం ప్రాజెక్టు ఇరిగేషన్ (సాగు పారుదల) భాగానికి సాయం చేయడానికి ఒప్పందం చేసుకున్నారని చెప్పడం తప్పు. రూ. 55 వేల కోట్ల డీపీఆర్ ఆమోదించజేశాం కాబట్టి మొత్తం వ్యయం కేంద్ర ప్రభుత్వం భరించే విధంగా ఒప్పించేశామని నాడు అధికారంలో ఉన్నవారు చెప్పడం కూడా అంతే తప్పు. వాస్తవాలకి ఇంకాస్త దగ్గరగా వెళ్లడానికి 'ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టం' దగ్గరకు వెళ్లాలి. అందులోని సెక్షన్ 90లో పొందుపరచిన అంశాలు 1) పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ప్రకటించడం 2) ప్రజాహితం కోసం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు భాగాన్ని పూర్తి చేయడానికి కట్టుబడి ఉన్నట్లు కేంద్రం చెప్పడం 3) ఈ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు కొత్తగా ఏర్పడుతున్న తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆమోదం తెలిపినట్లు వివరించడం 4) కేంద్రమే ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టి, పర్యావరణ, అటవీశాఖ, సహాయ పునరావాస నియమావళి వంటి అనుమతులు రాబడతామని

చెప్పడం.

సెక్షన్ 90 ప్రకారం ఈ అనుమతుల గురించి ప్రస్తావించారు. కానీ దానికయ్యే వ్యయం కోసం ఆర్థిక వనరుల గురించి అస్పష్టత ఉంది. కాబట్టి, ఫిబ్రవరి 20, 2014న ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎంపీలు, మేధావుల ఒత్తిడి మేరకు నాటి ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ రాజ్యసభలో ఆరు ప్రకటనలు చేశారు. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన సహాయ, పునరావాసాల కోసమయ్యే ఖర్చును కేంద్ర ప్రభుత్వం భరించే విధంగా సాధ్యమైనంత త్వరలో చట్టంలో సవరణలు తెస్తామని చెప్పేదే అందులో నాల్గవ అంశం. కానీ పునర్విభజన చట్టం సెక్షన్ 90కి ఈ సవరణ జరిగిందా? ఈ సవరణ అవసరమని భావించి, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఈ కోణంలో అభ్యర్థించారా? ఒకవేళ ఈ అంశం ప్రాధాన్యం లేనిదే అయితే, నాడు ఎంపీలు, మేధావుల కోరిక మేరకు నాటి ప్రధానమంత్రి రాజ్యసభలో ఎందుకు ప్రకటన చేసినట్టు? కాగా, ఇప్పుడున్న చట్టాన్ని సవరించకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయ, పునరావాస వ్యయాన్ని సర్దుబాటు చేయగలదా? ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో చట్ట సవరణ చేయకుండా, పత్రికలలో వచ్చిన విధంగా, రాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రికి

లంకా దినకర్

B.com., F.C.A.

కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి ప్రస్తావించిన పరిధికి మించి నిధులు రావడం కష్టం. ఈ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా రూ. 55 వేల కోట్లకు డీపీఆర్‌ను కేంద్ర జలశక్తి మంత్రిత్వశాఖ ఆమోదింపచేశాం కాబట్టి ఆ మొత్తం వచ్చే నిధులను నేటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెడగొట్టిందనే వాదన సమంజసం కాబోదు. ఎందుకంటే నిధులలో కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా ఎంత శాతమైనప్పటికీ ప్రాజెక్టు మొత్తానికి (ఇరిగేషన్, తాగునీరు, విద్యుత్ కలిపి) సంబంధించిన డీపీఆర్‌ని రాష్ట్రప్రభుత్వం ద్వారా కేంద్రానికి సమర్పించి ఆమోదింప చేసుకోవాలి.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య అనేక దఫాలుగా చర్చలు జరిగిన తరువాత సెప్టెంబర్ 8, 2016న ప్రత్యేక ఆర్థిక సహాయం కింద నాటి కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి అరుణ్ జైట్లీ అనేక అంశాలను ప్రస్తావించారు. అందులోని నాల్గవ అంశం పోలవరం ప్రాజెక్టు నిధుల గురించి స్పష్టతనిచ్చేదే. ఇరిగేషన్ (సాగు పారుదల) భాగానికి ఏప్రిల్ 1, 2014 తరువాత అయిన వ్యయాన్ని ఆనాటి ధరల ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం 100% భరిస్తుందని తెలిపారు. అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం తరపున రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టటానికి నీతి ఆయోగ్ ఉపాధ్యక్షులు ప్రతిపాదించారు. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తి మేరకు జరిగిందే. ఇక్కడ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన ఆర్థిక అంశాలపై కేంద్రం స్పష్టత ఇచ్చింది. మొత్తం ప్రాజెక్ట్ వ్యయం కాకుండా, ఇరిగేషన్ (సాగు పారుదల) భాగం వరకు మాత్రమే నిధుల మంజూరుకు లాల్చాచీ

జరిగిందని కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద నిందలు వేసేవారు ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టంలోని సెక్షన్ 90ని చదవడం అవసరం. దానిని అర్థం చేసుకొని మాట్లాడడం ఇంకా అవసరం. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఎవరు ఏ అంశం గురించి మాట్లాడాలన్నా విభజన చట్టంలోని సెక్షన్ 90 మాత్రమే ఆధారమని గుర్తించాలి. అందులో మార్పులు చేర్పులు కావాలంటే చట్టానికి సవరణతోనే సాధ్యం. అలాగే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి జవాబుదారీగా ఉండే విధంగా పోలవరం ప్రాజెక్టు అథారిటీ పర్యవేక్షణ ఉంది. ఎవరు ఎన్ని రాజకీయ విమర్శలు చేసినా చట్టంలోని నిబంధనల మేరకు, ఆ నిబంధనల అమలుకు కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసుకున్న ఒప్పందం పరిధిలోనే చేయగలరు.

ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు సంబంధించిన నిధుల విడుదలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం పూర్తి పారదర్శకతను పాటిస్తున్నది. పోలవరం ప్రాజెక్టు అథారిటీ పూర్తి ఆడిట్ అనంతరం మాత్రమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన వ్యయాన్ని తిరిగి చెల్లిస్తున్నది. పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా గుర్తించిన తరువాత ఇప్పటివరకు కేంద్రం విడుదల చేసిన మొత్తం నిధులు రూ. 11,300 కోట్లు. అందులో నాబార్డ్ ద్వారా రూ. 7,664.16 కోట్లు విడుదల చేశారు. మిగతా నిధులు కేంద్ర ప్రభుత్వమే నేరుగా రాష్ట్రానికి విడుదల చేసింది. నాబార్డ్ ద్వారా విడుదల చేసే నిధులపై కొంతమంది చేసే విమర్శలు కేవలం రాజకీయ నేపథ్యంతో

చేస్తున్నవే తప్ప, వాస్తవికమైనవి కావు. నాబార్డ్ ద్వారా విడుదల చేసే నిధుల భారం కేంద్ర ప్రభుత్వం పైనే ఉంటుంది కానీ, రాష్ట్రానికి సంబంధం లేదు. కేంద్రం చట్టపరంగా రాష్ట్రానికి నిధులు విడుదల చేయాలి. కానీ ఆ నిధులను కేంద్రం ఎలా సమకూర్చు కుంటుందనే విషయం రాష్ట్రానికి అసవసరం. పోలవరం నిధుల విడుదల వివరాలను కేంద్ర ఆర్థికశాఖ నుండి సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా సేకరించవచ్చు. కానీ సంబంధం లేనివారికి నాబార్డ్ ఆ ఖాతా వివరాలు ఇవ్వదు.

గత ఆరు సంవత్సరాలుగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రధాన పార్టీలు ఒకరిపై మరొకరు చేసుకొంటున్న రాజకీయ విమర్శల ప్రభావం ఏమిటి? సహాయ పునరావాస వ్యయం గురించి చేసుకుంటున్న విమర్శలతో నేడు పోలవరం ఇరిగేషన్ (సాగు పారుదల) ప్రాజెక్టుపై దుప్రచారాలకు, అపోహలకు అవకాశం వచ్చింది. గతంలో ప్రతిపక్షాలు పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు వ్యయంలో, సహాయ, పునరావాస వ్యయం అంచనాలలో పూర్తి అవినీతి జరిగిందంటూ గతంలో ఆరోపణలు చేసిన సంగతి గుర్తుండే ఉంటుంది. కానీ వారే అధికారంలోకి వచ్చాక, వారు చేసిన ఆరోపణలకు సాక్ష్యాలు చూపలేదు. పైగా గత ప్రభుత్వం తయారు చేసిన అంచనాలనే ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రం చేత ఆమోదింపచేయడానికి ప్రయత్నించింది. అలాంటప్పుడు రివర్స్ టెండరింగ్ అంటూ, ప్రాజెక్టు వ్యయం తగ్గించామంటూ ప్రచారం చేసుకున్నా వాస్తవంగా ప్రాజెక్టు వ్యయం ఎందుకు

తగ్గలేదన్నదే ఇప్పుడు అందరికీ వస్తున్న ప్రశ్న. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ పనితీరుపై అనుమానాలు బలపడుతున్నది అందుకే.

2017-18 ధరల ప్రకారం జరగవలసిన రివర్స్ బెండరింగ్, సహాయ పునరావాస అదనపు వ్యయం గురించిన ఆరోపణలతో సంబంధం లేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన డీపీఆర్ రూ. 55,548.87 కోట్లు. అయితే దీనిలో ఇరిగేషన్ (సాగుపారుదల) భాగం ఎంతో చెప్పకుండా, మేము మొత్తం సాధించామని ఒకరు చెబుతుంటే, మరొకరు అసలు సెక్షన్ 90 మీద అవగాహన లేనట్లు కేవలం ఇరిగేషన్ (సాగుపారుదల) భాగం మాత్రమే ఒప్పుకొన్నారంటు వాస్తవాలను కప్పిపెడుతున్న వైనం ప్రాజెక్టు పని పూర్తి చేయడం గురించి వీరికి ఉన్న చిత్తశుద్ధిని ప్రశ్నార్థకం చేస్తుంది.

డీపీఆర్ రూ. 55,548.87 కోట్లలో హైడల్ పవర్ కోసం రూ. 4,124.64 కోట్లు, ఇరిగేషన్, తాగునీరు కోసం రూ. 18,256 కోట్లతో పాటు రూ. 33,168 కోట్లు సహాయ, పునరావాస వ్యయం కోసమని తెలుసుకోవాలి. సెక్షన్ 90 ప్రకారం హైడల్ పవర్, తాగునీటికి అయ్యే వ్యయం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే నిధులలో ఉండదు. కాబట్టి రాష్ట్రప్రభుత్వం భరించక తప్పదన్నది అక్షరసత్యం. సహాయ, పునరావాస వ్యయం పెరుగుదల గురించి స్పష్టత లేకపోవడానికి చాలా కారణాలే కనిపిస్తాయి. మొదటి కారణం- సహాయ, పునరావాస చట్టం 2013 అమలు చేయవలసి రావడం. రెండవ కారణం-

పోలవరం ప్రాజెక్టుపై రాజకీయాలు మాట్లాడడం కంటే రాజకీయ పార్టీలు పునర్విభజన చట్టంలోని వాస్తవాలను అర్థం చేసుకోవాలి. ఆ మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సహేతుకంగా సంప్రదింపులు జరిపి అవసరమైన నిధులు రాబట్టాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా అన్ని పక్షాలు రాజకీయ లాభాలను బేరీజు వేసుకుంటూ ఆరోపణలు చేయడం కాకుండా, వాస్తవికంగా ఆలోచించాలి. అంతేకాని, కొంతమంది చెబుతున్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఘర్షణ సరికాదు. అలా రెచ్చగొట్టేవారి ఉచ్చులో పడితే పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావడం ప్రశ్నార్థకమవుతుంది.

దూరదృష్టితో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏడు మండలాలు కలపడం. ఇరిగేషన్ (సాగు పారుదల)తోపాటు హైడల్ పవర్, తాగునీరు అంశాలు కలిసి ఉన్నందున గత ప్రభుత్వ అంచనాలపై నాటి ప్రతిపక్షం అవినీతి ఆరోపణలు చేసింది. దీనితోపాటు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాసిన లేఖల వల్ల, వాస్తవ వ్యయం లెక్కలు తేలాల్సి ఉన్నందున ప్రతిష్టంభన కొనసాగడం మరొక అంశం. పునర్విభజన చట్టంలోని సెక్షన్ 90లో సహాయ పునరావాస వ్యయంపై స్పష్టత లేకపోవడం మరొకటి. ఏమైనప్పటికీ నాటి ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ రాజ్యసభలో చేసిన ప్రకటనలో నాల్గవ అంశం ప్రకారం సహాయ పునరావాస వ్యయంపై దీర్ఘకాలిక ఇబ్బందులు రాకుండా చట్టంలో సెక్షన్ 90కి సవరణ అవసరం. ఈ అంశాలన్ని కలిసి పోలవరం ప్రాజెక్టుకు ప్రధాన అవరోధాలుగా మారి, సమస్య జటిలమయింది.

2010లో పోలవరం ప్రాజెక్టు డిజైన్ లో

తీసుకువచ్చిన పరిమాణాలు (Quantities), అంచనాల మేరకు 2014 ధరలు ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యయం భరిస్తున్న మాట సత్యం. కాబట్టి డిజైన్ మార్పులు వల్ల అయ్యే అదనపు వ్యయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైన పడుతుంది.

ఇప్పుడు పోలవరం ప్రాజెక్టుపై రాజకీయాలు మాట్లాడడం కంటే రాజకీయ పార్టీలు పునర్విభజన చట్టంలోని వాస్తవాలను అర్థం చేసుకోవాలి. ఆ మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సహేతుకంగా సంప్రదింపులు జరిపి అవసరమైన నిధులు రాబట్టాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా అన్ని పక్షాలు రాజకీయ లాభాలను బేరీజు వేసుకుంటూ ఆరోపణలు చేయడం కాకుండా, వాస్తవికంగా ఆలోచించాలి. అంతేకాని, కొంతమంది చెబుతున్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఘర్షణ సరికాదు. అలా రెచ్చగొట్టేవారి ఉచ్చులో పడితే పోలవరం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు పూర్తి కావడం ప్రశ్నార్థకమవుతుంది. ఇప్పుడున్న కర్తవ్యం ఒక్కటే. ఓర్పుగా పోలవరం ప్రాజెక్టు ఇరిగేషన్ భాగానికి సంబంధించిన సహాయ పునరావాస వ్యయం నిక్కచ్చిగా అంచనా వేయాలి. ఆపై ఆ సహాయం అందకుంటే ప్రాజెక్టు పూర్తికాక పోగా ఇప్పటి వరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన సాయం ఏ విధంగా నిష్ఫలమవుతుందో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలియచేయాలి. తద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడం ఒక్కటే మార్గం. దీనికి కుటిల రాజకీయ ఆలోచనలు పనికిరావు. కేవలం రాష్ట్ర ప్రయోజనాల ప్రాతి పదికగానే పనిచెయ్యాలి. దానికి నిబద్ధతతో కూడిన రెండు ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. ఒకటి ఇరిగేషన్ భాగంలోనే సహాయ పునరావాసం వ్యయం కలిసివున్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడం. లేదా రెండవది రాజ్య సభలో నాటి ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ ప్రకటనలో నాల్గవ అంశం ప్రకారం సహాయ పునరావాసం వ్యయం సర్దుబాటు కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్విభజన చట్టంలో అవసరమైన సవరణలు చేయడం. ఈ రెండు అంశాలలో ఏది సాధించాలన్నా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులే మార్గం. విభజన చట్టంలో కనిపించి కనిపించకుండా ఉండిపోయిన అనేక లోపాల శాపాల పరిహారానికి ఈ మార్గమే ఉత్తమం.

“ఎలెన్ కూడా... ఇలాగే అందా?”

రుక్మిణి ప్రశ్న టార్పెడోలా తాకింది రామకృష్ణను.

ఆనంద సముద్రములో నౌకలా ఉన్న అతడిని చిన్నా భిన్నాలు చేసింది.

చటాలున లేచాడు. మంచం దిగాడు. లుంగీ చుట్టుకుని వరండాలోకి వెళ్లి ఫేముకుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

సిగరెట్ ముట్టించబోయాడు. లైటర్ వెలగలేదు. మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రయత్నించాడు.

వెలగలేదు. ఓవర్ కోటుజేబులోని అగ్గిపెట్టెను తీసి వెలిగించాడు.

మూడుసార్లు గంట కొట్టారు. ఎక్కడో.

మనస్సు ఉడుకుతూ ఉంది. రాత్రి నిశ్చలంగా ఉంది. తార ఇంట్లో పట్టుబడ్డ

వాడిలా చంద్రుడి మొహం వెలవెలా పోతూంది.

కిటికీలో నుంచి జారుతున్న మసక వెన్నెల నామె గమనించలేదు. బోర్ల పడుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూంది. చీర ఆ ప్రక్కన నేలమీద కుప్పగా పడివుంది.

* * *

మద్రాసులో డైరెక్టర్ల వార్షిక సమావేశం, గుంటూరులో ఏదో శిక్షణ తరగతుల ప్రారంభం. తిరువనంతపురంలో ప్రాంతీయ విక్రేతల గొడవ, షిమోగ ఫ్యాక్టరీలో సంప్రదింపులు.. ఇలా వరసగా పదకొండు రోజులపాటు రోజుకు ఇరవై గంటలు తిరిగి పనిచేసి, అలసిన రామకృష్ణ హైదరాబాద్ కని బయలుదేరి మద్రాసు చేరాడు.

అప్పటికప్పుడు అనుకుని అద్దె కారొకటి తీసుకొని మహాబలిపురం చేరాడు. బీచ్ ఒడ్డున కాటేజి తీసుకున్నాడు.

చుట్టు సరుగుడు చెట్లు, నేలతల్లి నవ్వి నట్లున్న

ఇసుక, రారమ్మని పిలిచే నీలి నీలి సంద్రం, అన్నిటికన్న ఆ ఏకాంతం ఎంతో హాయిగా అనిపించింది.

ఒక్కటే లోటు... రిక్తీ తన పక్కన లేక పోవడం. హఠాత్తుగా ప్రాణం విసిగిపోయి. తానిలా వచ్చాడు గాని పెళ్లయిన తొమ్మిదేళ్లలో ఎప్పుడూ ఆమె లేకుండా తాను హాల్ డేమీద వెళ్లలేదు..

స్విమ్మింగ్ బ్రంక్స్ మేసుకొని

నీళ్లలోకి దిగాడు. చల్లని చేతులతో

ఆ నీరు అతడిని పొదుపుకుంటుంటే ఆ స్పర్శ

ఎంతో హాయి అనిపించింది. రిక్తీ

పొట్టమీద నునుపు ఇలాగే ఉంటుంది.

అయినా తిరువనంతపురంలో

లెయ్లా మీనన్.. మైగాడ్.. ఆమె

నుంచి తప్పించుకు పారిపోవలసి వచ్చింది. తనది రిక్తీది వేరే ప్రపంచం... అందులోకి ఇంకెవరూ రాలేదు... రారాడు.

“హేయ్!”

నీళ్లలో తేలుతూ తిరిగి చూశాడు.

సాయంకాలపు ఎండ రంగులో కలిసిపోయిన బంగారు ముంగురులు - ఆ రబ్బరు కుళ్లాయి అంచుల నుంచి కనిస్తున్నాయి. ఆ నీలి కళ్లు ఎంతో స్వచ్ఛంగా ఉన్నాయి. ఆమె శరీరం అలలు నిండిన సముద్రం.

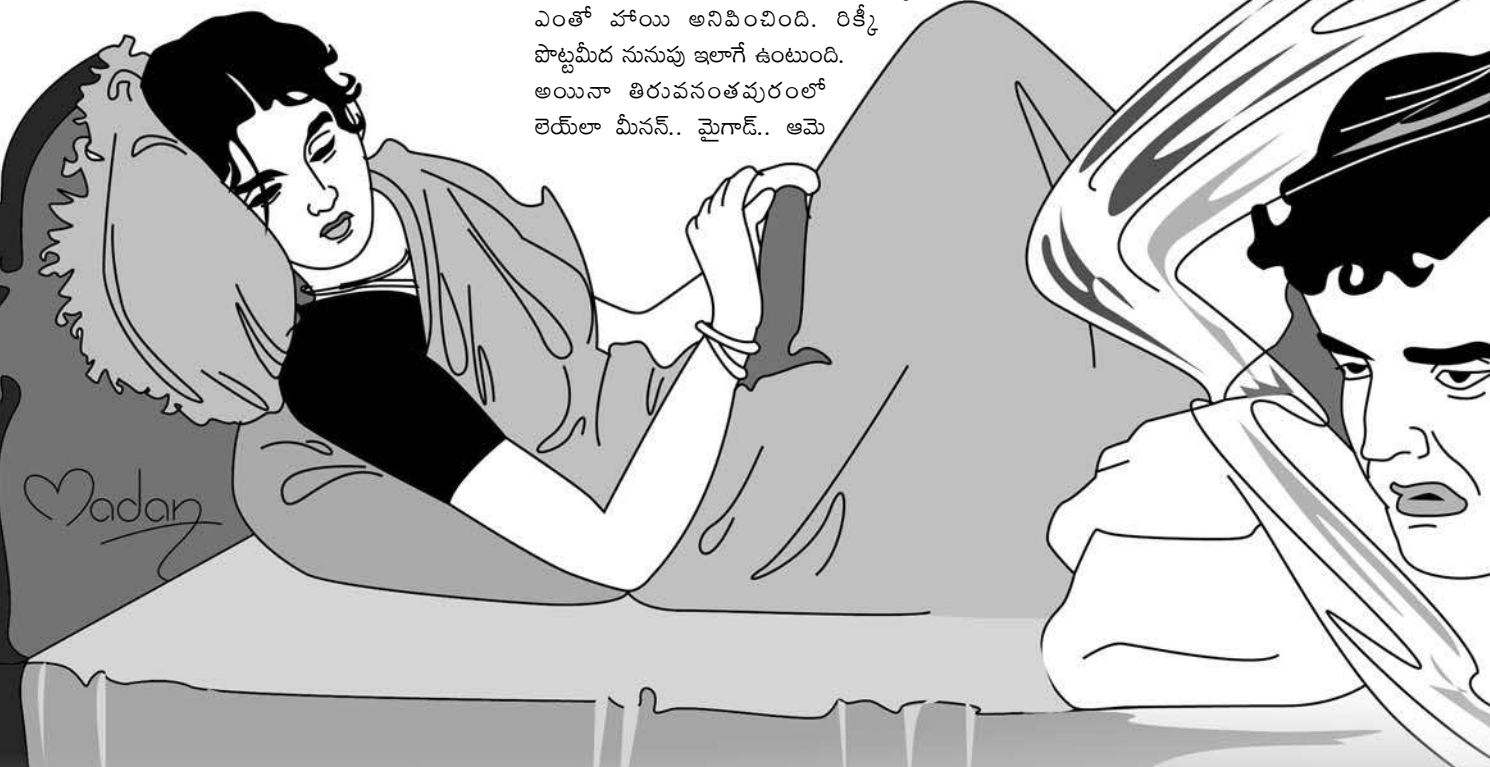
“హాయి”

“ఐ యామ్ ఎలెన్ బ్లూమెంథాల్!” అని తన్ను తాను పరిచయం చేసుకుంది. తనపేరు చెప్పాడు. తాను మధ్యాహ్నం వచ్చిందట. అర్జునుడి తపస్సు శిల్పం. పొందవుల రథాలు అన్ని చూచిందట.

నీళ్లలో తేలుతూ ఈడుతూ ఆమె చెప్పినవన్నీ విన్నాడు.

ములు

వాకాటి పాండురంగారావు

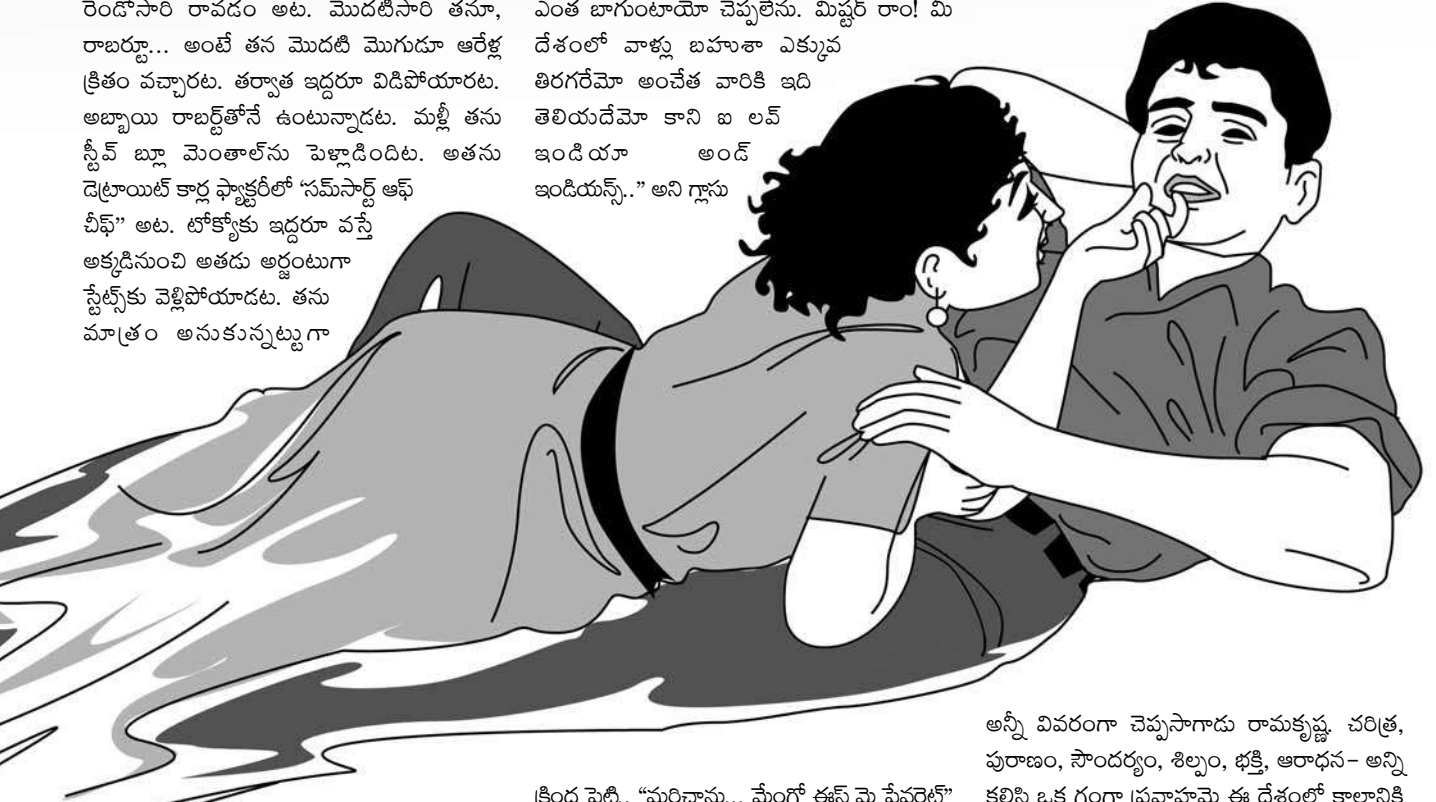
ఓ అరగంటయ్యాక ఆమె ఒడ్డుకు నడిచింది. ఇలాంటి మెర్మెయిడ్ శరీరం చూచే, శిల్పి ఉలికి పోతుంటేమో!

ఆమె గలగల మాట్లాడుతూనే ఒళ్లు తుడుచు కుంది. పెద్ద పూల ప్రింట్లున్న పొడుగుటి గౌన్ ను కప్పుకున్నట్లుగా వేసుకుంది. తాను ఇండియాకిది రెండోసారి రావడం అట. మొదటిసారి తనూ, రాబర్ట్ నూ... అంటే తన మొదటి మొగుడూ ఆరేళ్ల క్రితం వచ్చారట. తర్వాత ఇద్దరూ విడిపోయారట. అబ్బాయి రాబర్ట్ తోనే ఉంటున్నాడట. మళ్లీ తను స్టీవ్ బ్లూ మెంజూల్ ను పెళ్లాడిందిట. అతను డెట్రాయిట్ కార్ల ఫ్యాక్టరీలో 'సమ్ సార్ట్ ఆఫ్ చీఫ్' అట. టోక్యోకు ఇద్దరూ వస్తే అక్కడినుంచి అతడు అర్జంటైన్ ను స్టేట్స్ కు వెళ్లిపోయాడట. తన మాత్రం అనుకున్నట్లుగా

గొప్పదేశం. అందమైన దేశం నిజమే... దారిద్ర్యం ఉంది. అది పరాయిపాలనలో వచ్చింది. కొన్నేళ్లకు తప్పక పోతుంది. కాని ఈ ఎండ, ఈ సముద్రం, ఆ నాట్యం, ఆ శిల్పాలు, మధుర, కంచి, ఖజురహో, ఎల్లోరాలు, హిమాలయాలు ఎంతో కష్టంలోనైనా తలెత్తుకుని నిలబడగల్గే జనులు అబ్బిబ్బ మీ కళ్లు ఎంత బాగుంటాయో చెప్పలేను. మిష్టర్ రాం! మీ దేశంలో వాళ్లు బహుశా ఎక్కువ తిరగరేమో అంచేత వారికి ఇది తెలియదేమో కాని ఐ లవ్ ఇండియా అండ్ ఇండియన్స్..” అని గ్లాసు

వెన్నెలలో - ఆ అర్జునుడి రాతిశిల్ప ఫలకం మీద వెలుగునీడలు మాటలకు మించిన భావాలను చెబుతున్నాయి.

పల్లవులు, కఠినశిల, ఏకశిలా విమానాలు, నగర వేసార విమానాలు, అర్జునుడు, పాండవులు, కౌరవులు, కురుక్షేత్రం, పాశుపతాస్త్రం - తపస్సు

ఇండియాకు వచ్చిందట.

రామకృష్ణ తన వివరాలన్నీ చెప్పాడు. సాండ్ విచెన్ తిని మామిడి పళ్లరసం తాగారు.

అది తాగుతుండగా చెప్పిందామె...

“ఇండియా చాలా

క్రింద పెట్టి.. “మరిచాను... మేంకో ఈస్ మై ఫేవరెట్” అని నవ్వింది. ముదురు ఎరుపు లిప్స్ కి పెదవుల వెనక ముత్యాలవంటి పలువరుస... రామకృష్ణ కళ్లనాకర్షించింది.

“మిష్టర్ రాం! సాయంత్రం ఎవరో గైడట వచ్చి రాని ఇంగ్లిషులో నన్ను ఊడరగొట్టాడు. కాని నాకు ఆ అర్జునుడి తవన్న శిల్పం మరోసారి చూపించరా?” అని లేచింది ఎలెన్.

“ఘోర్లీ మిసెస్ బ్లూమెంజూల్”, అతనూ లేచాడు.

“కాల్ మీ ఎలెన్!”

కారు దిగి నెమ్మదిగా నడవసాగిరిద్దరు. అక్కడ కూడా దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఒకరిద్దరు గైడ్లు వెంటపడగా తరిమివేశారు. ఒకటి రెండుసార్లు ఆమె భుజం తనకు తగిలినప్పుడు ఒళ్లు జల్లుమంది.

రామకృష్ణ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. తనింత కాన్వెన్ గా ఉన్నాడేమిటివాళ. తను డైరెక్టర్ హోదాలో ఎంతమంది స్త్రీలతో మెలిగాడు, మాట్లాడాడు? ఒంటరిగా వాళ్లతో ప్రయాణాలు చేశాడు గాని, ఈ ఫీలింగెప్పుడూ రాలేదే...

‘రిక్కి... నువ్వు నాతో ఉండాలి ఈపూట’ అనుకున్నాడు.

అన్నీ వివరంగా చెప్పసాగాడు రామకృష్ణ. చరిత్ర, పురాణం, సౌందర్యం, శిల్పం, భక్తి, ఆరాధన- అన్ని కలిసి ఒక గంగా ప్రవాహమై ఈ దేశంలో కాలానికి ఎలా వారధిగా నిలిచింది.. అతడు చెబుతుంటే తన్మయత్వంతో విన్నది ఎలెన్. ఇద్దరూ ఓ నిమిషం మాట్లాడకుండా చూశారు. “రాం... అర్జునుడికి భార్యలేందరు?” ఆ ప్రశ్నకు ఉలిక్కిపడిన రామకృష్ణకు మొదటిసారిగా ఆమె తన భుజానికి ఆనుకుని నిల్చుందని తెలిసింది.

“అర్జునుడికా” అని సీల్లీ నువ్వుకటి నవ్వి ముగ్గురో, నల్గురో ఉంటారు, అతగాడు పూర్వజన్మలో అరబ్ ‘షేక్’ అయివుంటాడు!”

ఎలెన్ విరగబడి నవ్వింది ఓహో! రాం అని అతడి భుజాలు పట్టుకు కుదిపింది.

ఆమె ముంగురులు అతని చెంపలను స్పృశిస్తుంటే ఆమె ఒంటిమీద సెంటు అతడిని చీలుస్తుంటే కళ్లు మూసుకున్నాడు... ‘నేనిక్కడికి వచ్చి ఉండకూడదు’ ఒంటరిగా...

ఇద్దరూ కాలేజీ చేరారు. డిస్టర్ దగ్గర ఆ శిల్పమందరి మాటాడుతుంటే వింటున్నాడే తప్ప రామకృష్ణ గ్రహించడం లేదు.

భోజనం అయ్యాక ఆమె కాలేజీ దగ్గర ఆమెను వదిలాడు. ‘థాంక్యూ రాం.. థాంక్యూ వెరిమచ్..’

అంది అతని చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని ఎలెన్.

ఏదో చెప్పేసి గబగబ తన కాలేజీలోకి వచ్చి అడ్డంగా మంచంమీద పడ్డాడు రామకృష్ణ. నాలుగు సిగరెట్లు త్రాగాడు. ఎక్కడో పార్టీలో తప్ప వున్నాడోని తాను- బేరర్ని విలిచి విన్నీ సోడా తెప్పించాడు. గటగట కనిగా తాగాడు. ఆ వెచ్చదనం శరీరమంతా పురివిప్పింది.

పడుకున్నాడు. పుస్తకం తీశాడు. రెండు పేజీలు కూడా చదవకుండానే మూసేశాడు. కళ్లు మూసుకు న్నాడు, రిక్కి శరీరంలోని ఒక్కొక్క భాగాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. ఆ తొమ్మిదేళ్ల తమ ఆనందపు వెన్నెలలోని వేల వేల కిరణాల నొక్కొక్కటిగా మననం చేసుకున్నాడు. కాని, ఉహం రిక్కి నల్లని కురులకు బదులు బంగారు ముంగురులు కదలాడాయి. వీణగానం లాంటి ఆ ఆనంద చూపులకు మారుగా నీలి అల్లరి కనుల పియానోగానం వినిపించింది.

ఉహం... ఇప్పుడే మద్రాసు వెళ్లిపోతే... వాచి చూశాడు. పదకొండయింది. లాభంలేదు.

నైట్‌గోన్ చుట్టుకొని లేచాడు. బేకాజి వెలుపలకి వచ్చాడు. చంద్రుడు నడినెత్తి మీద వెలుగుతున్నాడు. ఎంత తెల్లగా ఉన్నాడో. అయినా అతడిలో మచ్చ ఉందిట...

సిగరెట్లు కాలుస్తూ సముద్రం ఒడ్డునే నడవ సాగాడు.

ఎంతసేపు నడిచాడో. ఎంతదూరం నడిచాడో... ఆ హోరు పక్కనున్న సముద్రానిదా లేక తనలోనిదేనా. కాళ్లకడ్డంగా ఒకటి రెండు పెద్ద పీతలు పరుగెట్టాయి వంకరబింకరగా.

ఒకచోట కూలబడ్డాడు. నిరంతరంగా తరలివచ్చి, ఒడ్డుతో ఘర్షణపడి వెళ్లిపోతున్నాయి అలలు.

వెనక్కు వాలాడు. చేతులను మడిచి తలక్రింద పెట్టుకొని ఇసుకమీద పడుకున్నాడు. నక్షత్రాల జల్లెడలో ఆకాశం చిక్కుకుని ఉంది. మనిషి చంద్రుడి

నేను మూర్ఖుడిని? నా దేవత కూర్చున్నచోట విరిగిన బొమ్మను కూచోబెట్టి యత్నించినవాడిని. “నన్ను ఎన్నన్నా అను- ఏమన్నా అను కాని మనిద్దరి మధ్య దూరం రానివ్వకు-” అని ఏడిస్తే ఆమె చీర కొంగుతో తుడిచింది.

కాని అయిదారు రోజులు మాటలు లేవు. ఆ తర్వాతయినా ఎవరో అపరిచితులు ఒక ఇంట్లో ఉన్నట్టుంది కాని ఆ మునుపటి వెలుగులేదు.

మీద పాదం మోపాడు. నక్షత్రం చేరే దినం ఎప్పుడొస్తుంది? వస్తుందా? అంతంత దూరాలను జయించిన మనిషి అతి దగ్గరిదయిన తన మనసున ఎందుకు...?

“రాం”... ఆ గొంతుతో జీర...

అతడు లేవడానికి ప్రయత్నించాడు.

ఆమె లేవనివ్వలేదు.

తమ నిశ్చల ఆనంద లహరిలోకి ఆ సంఘటన విసిరిన రాతి దెబ్బకు సుడులు తిరిగింది.

శాకరన్ బిళ్లలా అప్పటికప్పుడు తీయగా ఉన్నా చివరికి మిగిలిన చేదు ఇంకా నిలిచేసింది.

ఆ మరు ఉదయం ఆమెతో చెప్పకుండానే హైదరాబాద్‌కు బయలుదేరాడు తను.

ఇంటికి చేరగానే తెల్లటిచీరతో, తన అక్కున చేరి స్వాగతం చెప్పింది రిక్కి. కాని జ్ఞాననేత్రం లాంటి ఆమె కుంకుమబొట్టు తనవైపు ఎత్తిచూపుతోన్న వేలినిపించింది.

పన్నెండు రోజుల తర్వాత శరీరాలు దగ్గరయి నప్పుడు మధ్య ఆ జ్ఞాపకం పరదా అడ్డు నిలబడింది.

“ఏమిటండీ... అక్కడెక్కడన్నా గొడవ పడ్డారా!”

“ఒంట్లో బాగులేదా?” “ఎం.డి. ఏమన్నా అన్నాడా?”

“యూనియన్ ట్రబల్...” అని రిక్కి అడిగింది.

ఏవో జవాబులు చెప్పాడు కాని తన చేతులు, తన మాటలు తనకే కృతకంగా తోచాయి.

ఆ నిర్మలమైన నిజం ముందు తన అబద్ధం

ఎంత వికృతంగా ఉంది.

ఆ చిచ్చును ఇంకా తనలో ఉంచుకోలేక రెండురోజుల క్రింద ఒక రాత్రి చెప్పాడు రిక్కితో... తళతళలాడే ఆ నయనాలను నీటి పొరలు కప్పుతుంటే, మంచులో తడిసిన పువ్వులాంటి ఆ మొహం వాడి పోతుంటే, ఆ అంతరాంతరాలలోని నవనీతలాంటి నమ్మకం, ప్రేమ, అనురాగం, శరీరం, మనసు కలసిన ఒక మహానిజం ముక్కలవుతోంటే తన క్షణికోద్రేకం ఎంతటి ఘోరమో తెలిసింది.

అయినా సరే చెప్పేశాడు. కనీసం తామిక దాగుడుమూతల లాడనక్కరలేదు.

నేను మూర్ఖుడిని? నా దేవత కూర్చున్నచోట విరిగిన బొమ్మను కూచోబెట్టి యత్నించినవాడిని. “నన్ను ఎన్నన్నా అను- ఏమన్నా అను కాని మనిద్దరి మధ్య దూరం రానివ్వకు-” అని ఏడిస్తే ఆమె చీర కొంగుతో తుడిచింది.

కాని అయిదారు రోజులు మాటలు లేవు. ఆ తర్వాతయినా ఎవరో అపరిచితులు ఒక ఇంట్లో ఉన్నట్టుంది కాని ఆ మునుపటి వెలుగులేదు.

రెండు మనసులు, రెండు శరీరాలు ఒక్కటయిన చోట వంద మనసులు, రెండు శరీరాలు ఉన్నట్టుయింది.

చివరికి ఇన్ని యాగాల తర్వాత శరీరం ద్వారా నయినా మనసును మనసుకు దగ్గరగా చేరుద్దామని, అంతరంగం మీది గాయాన్ని పెదాల తడితో తుడుద్దామని కొత్తగా వచ్చిన ఈ అగాధాన్ని జంటగా ఎగిరి దాటి అదిగో అవతల ఉన్న తమ పూర్వపు నందన వనంలోకి వెళ్దామని ప్రయత్నిస్తే రిక్కి అడిగింది. ‘ఎలెన్’ కూడా ఇలాగే అందా?

హూ!

తన మనసున నాటిన ఒక ముల్లులాంటి అనుభవాన్ని పెకలించి ఆమె మనసులో జ్ఞాపకంగా నాటాడు.

తను చేసింది సరియేనా?

ఆమె మనసు అరిటాకు మీద నాటిన ఆ ముల్లుకు- పాపం, ఆమె ఎంత విలవిలలాడుతున్నదో.

ఆ ముల్లును తీసి పారేయగల శ్రావణం - కాలమా లేక తమ తమ అనురాగమా?

- ఇంకో సిగరెట్ వెలిగించాడు రామకృష్ణ.

తూర్పు ఆకాశం మీద సన్నని వెలుగురేఖ పొడ సూపింది.

‘శివాన్విత’ నుంచి

నిజాం దురాగతాలను ఎండగట్టిన షోయబుల్లా

షోయబుల్లాఖాన్

హైదరాబాద్ : సెప్టెంబర్ 9న బండ్లగూడా జాగీర్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, సన్ సిటీలోని రాధానగర్ హనుమాన్ మందిర్లో భారతీయ ఇతిహాస సంకలన సమితి, తెలంగాణ ప్రాంతం ఆధ్వర్యంలో షోయబుల్లాఖాన్ జీవితచరిత్రపై విడుదలచేసిన సంక్షిప్త చలనచిత్రాన్ని హైకోర్టు విశ్రాంత న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్.వి.ఎన్.రెడ్డి ఆవిష్కరించారు.

ఈ కార్యక్రమానికి ఇతిహాస సంకలన

సమితి తెలంగాణ ప్రాంత సంఘటన మంత్రి వేదుల నరసింహం అధ్యక్షత వహించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ మరుగునపడిన చరిత్రని వెలికి తీయడంలో ఇతిహాస సంకలన సమితి కృషి చేస్తుందని, షోయబుల్లాఖాన్ పాత్ర తెలంగాణ విమోచన ఉద్యమంలో మరుపురానిదని అన్నారు. నిజాం దురాగతాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన ప్రముఖ జర్నలిస్టు షోయబుల్లాఖాన్ అని

కొనియాడారు. జస్టిస్ ఎన్.వి.ఎన్.రెడ్డి మాట్లాడుతూ మన సంస్కృతిని భావితరాలకు అందివ్వాలని, నేటి యువత షోయబుల్లాఖాన్ ను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని వ్యాఖ్యానించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో షోయబుల్లాఖాన్ సోదరుని కుమారుడు హబీబుల్లాఖాన్ పాల్గొన్నారు. వీరిని జస్టిస్ ఎన్.వి.ఎన్.రెడ్డి సన్మానించారు.

వరద బాధితుల సేవలో సేవాభారతి

సిరిసిల్లా : సెప్టెంబర్ 7న భారీ వర్షాలు కురవడం వల్ల సిరిసిల్లా నగరంలోని అనేక బస్తీలతో పాటు చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలైన పెద్ద బోనాల, చిన్న బోనాల, పెద్దూరు నీట మునిగాయి. రోడ్డుపై ఉన్న వాహనాలు కొట్టుకుపోగా ఇళ్లల్లో నీరు చేరి మొత్తం జలమయం అవ్వడంతో ప్రజలకు కనీస అవసరాలు కరువయ్యాయి. ప్రభుత్వ సిబ్బంది స్పందించక ముందే సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో నగరంలోని స్వయంసేవకులు ప్రజలకు కనీస అవసరమైన భోజనం, త్రాగునీరు ఇంటింటికి అందించారు. ★

ఓ కొంటెబొమ్మ, ఆ బొమ్మ లేదా బొమ్మలు మాట్లాడుతున్నట్టు వ్యంగ్యం దట్టించిన వ్యాఖ్యలు, అదికూడా రాజకీయ, సామాజిక, సాంస్కృతిక తిక్కలను వెక్కిరిస్తూ కనిపించే చురక ఒకచోట కలిస్తే, అదే కార్టూన్.

అది కుంచె గీసే ఒక గీతే కావచ్చు. కానీ కర్ర కాల్చి పెట్టే వాత వంటి రాత దానికి తోడుగా ఉంటుంది.

మహా నియంతలకు నిద్ర లేకుండా చేసిన కార్టూన్లు ఉన్నాయంటే అతిశయోక్తి కాదు. పొదుగు ముక్కు, బానపొట్ట, సొట్ట నుదురు, వంకరకాళ్లు, చెట్టుతోర్ర వంటి నోరు - ఇవి నవ్విస్తాయి. రాత, మెదడుకు నిప్పంటిస్తుంది.

సామెత మాదిరిగానే కార్టూన్ కూడా నిరంకుశమైనది. ఏ వర్గాన్నీ, ఏ వృత్తినీ,

జొన్నలగడ్డ లక్ష్మీనారాయణ ఆర్థిక సహకారంతో
జాగృతి నిర్వహించిన - 2021

కార్టూన్ పోటీ ఫలితాలు

1. మొదటి బహుమతి రూ.5000 - కృష్ణ కిషోర్, హైదరాబాద్
2. రెండవ బహుమతి రూ.3000 - గోపాలకృష్ణ, హైదరాబాద్
3. మూడవ బహుమతి రూ.2000 - నాగేశెట్టి, విజయవాడ

ప్రోత్సాహక బహుమతి రూ.500 పొందినవి

1. కె.శ్రీనివాసలు - నెల్లూరు	5. వడ్డి ఓంప్రకాశ్ నారాయణ - హైదరాబాద్
2. పైడి శ్రీనివాస్ - వరంగల్ అర్బన్	6. ప్రసాద్ కాజ - హైదరాబాద్
3. గోపాలకృష్ణ - హైదరాబాద్	7. ప్రసిద్ధ - హైదరాబాద్
4. పి.వి. రామశర్మ - విశాఖపట్నం	8. ఎస్.వి. రమణ - హైదరాబాద్

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైనవి

1. జెన్నా (2 కార్టూన్లు)	7. ఎస్.వి. రమణ
2. వందన శ్రీనివాస్ (3 కార్టూన్లు)	8. పైడి శ్రీనివాస్ (2 కార్టూన్లు)
3. వడ్డి ఓంప్రకాశ్ నారాయణ	9. శరత్బాబు
4. సౌమ్య	10. ప్రేమ్
5. బాచి	11. పి.వి. రామశర్మ
6. గోపాల కృష్ణ	12. బాలకృష్ణ

కుంచెలు తొట్టుపడితే ఎలా?

ఏ ప్రాంతాన్నీ విడిచి పెట్టదు. పెడతోప పడితే వెక్కిరిస్తుంది. చదువుకున్న వాళ్లనీ, చదువుకొని వాళ్లనీ, ఆడ, మగ, ముసలి, ముతక- ఎవరినీ ఉపేక్షించదు. చురక పెట్టవలసి వస్తే నిర్దాక్షిణ్యంగా పెట్టేస్తుంది. రాజకీయ పార్టీలూ, వాటి నేతలూ అంటే కార్టూన్ కి మరి వట్టింపు. అసలు ఉపేక్షించదు. ఎందుకంటే- ప్రజా స్వామ్యం కార్టూన్ ఆత్మ.

రెండు దశాబ్దాల క్రితం వరకు కూడా వార్తా పత్రికలు కార్టూన్ల సాయంతో మేధోవేదికలుగా విలసిల్లాయి. వార్తావ్యాఖ్యలని వైవిధ్య భరితంగా ఉంచాయి. కానీ అలాంటి వైభవం మానిపోతోందని ఇప్పుడు చాలామంది బాధపడుతున్నారు. ఇది అర్థం చేసుకోవాల్సిందే. రాజకీయ, సామాజిక పరిస్థితులు సమస్యత్వం కావడమే కాదు; దృశ్య మాధ్యమం కూడా కార్టూన్లు డీలా పడేలా చేశాయి. కొంచెం కుంచెల తప్పు కూడా ఉందంటే, తప్పు పట్టకూడదు. కార్టూనించడానికి విషయం తక్కువా? 800 మిలియన్ల ఓటర్లు ఉన్న దేశం. 2300 పార్టీలు పరిధవిల్లుతున్న దేశం. మరి రాజకీయ కార్టూన్లకి సరుకు లేకపోవడం ఏమిటి? సమస్య ఏమిటంటే- మన

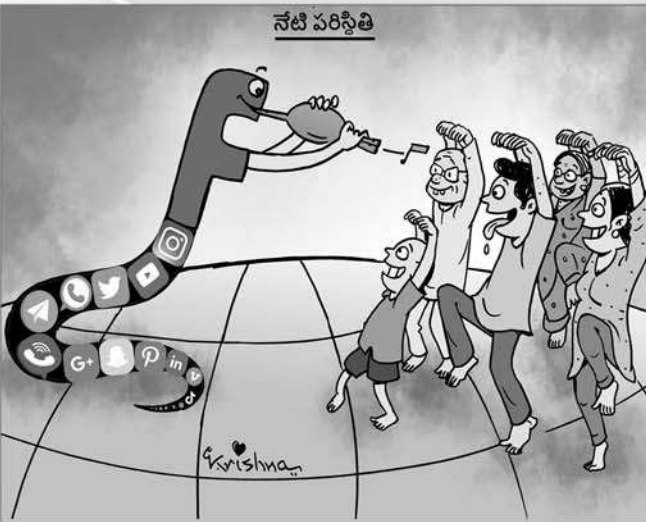
వైకల్యాలను చూసి మనం నవ్వుకునే సహృదయతను కోల్పోవడం.

ఆత్మ వరిశీలన చేసుకొంటే ఇదంతా అర్థమవుతుంది. మొత్తం రాజకీయం మీద, మొత్తం రాజకీయ నేతల మీద సమదృష్టి, నిష్పక్షికత ఉన్న కార్టూన్లు కరవైన సంగతిని కాదనలేం కదా! బయటి రాజకీయాలు, పార్టీలతో అనుబంధాలు కార్టూన్లలో భట్లమంటున్నాయన్న విమర్శ బాహటంగానే వినిపిస్తున్నది. అది కాదనలేని నిజమే కూడా. ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా కార్టూన్లు ఉంటున్నాయా? ప్రజాభిమానం చూరగొన్న పార్టీ, నాయకుడి పట్ల పాటించవలసిన మర్యాదను కార్టూన్లు పాటిస్తున్నాయా? సమాధానం కష్టమే. కరోనా వ్యాక్సిన్ ను చులకన చేస్తూ కార్టూన్ వేసిన కార్టూనిస్టే, తొలిదశ వ్యాక్సినేషన్ లో తానూ టీకా వేయించుకున్నట్లు వాట్సప్ లో ఫోటో పెడితే ఏమనాలి? తనే కార్టూనిక్ వస్తువై నవ్వుల పాలు కాలేదా? అంటే దేనిని కార్టూనిక్ అంశంగా తీసుకోవాలన్న దాని మీద సందిగ్ధమో, సంకటమో ఉన్న మాట నిజం. అంత మాత్రాన ఈ అద్భుత కళను నిర్మూలన వరచవలసిన పని లేనేలేదు. రాజకీయ కార్టూన్ల పాత్ర రోగ నిర్ధారణే తప్ప, నయం చేయడం కాదు.

సహజంగానే కార్టూన్ లో విషయానికి కొంచెం నాటకీయతను జోడిస్తారు. అతిశయోక్తి కూడా అనిపిస్తుంది. ఇది మించితే అవహాస్యం కాకతప్పదు.

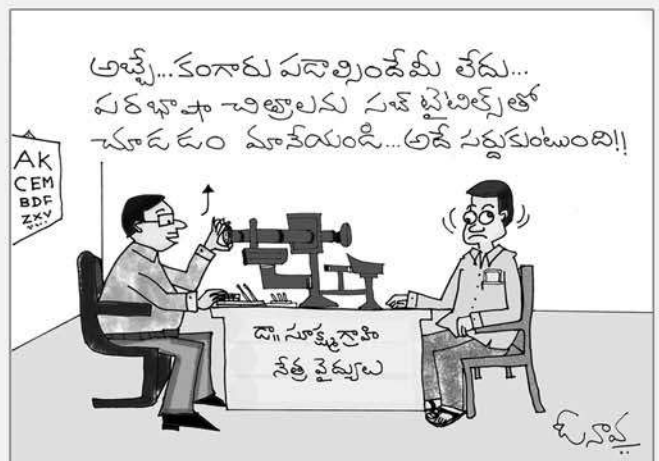
రాజకీయ వార్తా కథనాలకి కార్టూన్ ఒక అలంకారం. సంప్రదాయబద్ధంగా సాగిపోతున్న రాజకీయ వార్తా ప్రచురణనీ, వ్యాఖ్యానాలనీ కార్టూన్ విప్లవాత్మకం చేసింది. కుంచె కదిలిన క్షణం నాటి రాజకీయ వాతావరణాన్నే కార్టూన్ వర్తమాన చింతన మీద ముద్రిస్తుంది. అది ఎంత వ్యంగ్యమో, అంత సునిశితం కూడా. ఎంత కళాత్మకమో అంత మేధో మథన కారకం కూడా. ఆ వినోదం మాటున తర్కం, విజ్ఞానం కూడా తొంగి చూస్తూ ఉంటాయి. ఇవాళ్టి రాజకీయ వాతావరణాన్ని అవిష్కరించడమే కాదు, రేపటి చరిత్రకు కార్టూన్ చిత్రరూపం కూడా. ఎందరో మహానుభావులు, వారందరికీ సమస్సులు.

చివరిగా - ఫోటో వేయి వదాలో చెబుతుంది. ఒక్క కార్టూన్ లక్ష మాటలు పలుకుతుంది. కార్టూన్ పోటీ విజేతలకు అభినందనలు. ★

ప్రథమ బహుమతి పొందిన కార్టూన్

ప్రొత్సాహక బహుమతి పొందిన కార్టూన్

భారత్ లో వలస పెట్టుబడిదారులకు వ్యతిరేకంగా, వారి దాస్య శృంఖలాల నుండి ముక్తి పొందటానికి 'స్వ' అనే భావనతో జాతీయ సంగ్రామం సాగింది. 'స్వదర్శం', 'స్వరాజ్', 'స్వదేశీ' అనే మూడు మంత్రాలతో ఈ భావన ప్రకటితమై దేశాన్నంతా కదిలించింది. సాధుసంతుల, మహానీయుల సాన్నిధ్యం నుండి ఆధ్యాత్మిక చేతన అంతస్సూత్రంగా ఈ సంగ్రామంలో నిరంతరం ప్రవహించింది, శక్తిని చేకూర్చింది. యుగ యుగాల నుండి భారత్ ఆత్మలో నిద్రాణమై ఉన్న 'స్వ' అనే భావన ఒక్కసారిగా జాగృతమై సంపూర్ణశక్తితో ప్రకటితమయింది. దీంతో విదేశీ శక్తులకు అడుగుడుగునా వ్యతిరేకత ఎదురయింది. భారత ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక, విద్యా వ్యవస్థల్ని ఈ విదేశీశక్తులే నాశనం చేశాయి. గ్రామ స్వావలంబనాన్ని నష్టపరిచాయి. విదేశీశక్తుల ఆక్రమణని అన్ని వైపుల నుండి భారత్ తిప్పికొట్టింది. ఐరోపా శక్తులకు వ్యతిరేకంగా భారతీయులు జరిపిన సంగ్రామాన్ని, పోరాటాన్ని ప్రపంచ చరిత్రలోనే ఓ అద్భుత ఉదాహరణ. ఇది బహుముఖనవ్వైన ప్రయత్నం.

తమ కళల ద్వారా, మాఖన్ లాల్ చతుర్వేది లాటి ఇంకొందరు జాతీయ నేతలు పత్రికా రచన ద్వారా స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం వైపు మళ్లే లాగా జనాన్ని

సమరయోధులను ప్రతి

ఒకవైపు విదేశీ దురాక్రమణదారులను తరిమి కొట్టేందుకు సాయుధులై నడుం బిగిస్తే, ఇంకోవైపు నుండి సమాజాన్ని శక్తిమంతం చేసేందుకు, పనిలో పనిగా పేరుకుపోయిన చెడుని నిర్మూలించేందుకు సామాజిక పునర్నిర్మాణ / పునఃరచన కార్యక్రమం కొనసాగుతూ వచ్చింది. దేశంలోని సంస్థానాధీశులు తమ శక్తి మేర తెల్లదొరలకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. తమ సాధారణ, దైనిందిన జీవితంలో జోక్యం చేసుకుంటున్న, జీవన మూల్యాలపై దాడి చేస్తున్న తెల్లదొరలకు వ్యతిరేకంగా ప్రతిచోటా గిరిజన సమాజం నడుం బిగించి నిలిచింది. తమ సామాజిక విలువల్ని కాపాడుకునేందుకు జాగృతమైన వీరి పట్ల ఇంగ్లీష్ వారు క్రూరాతిక్రూరంగా వ్యవహరించారు, నరమేధం సృష్టించారు. అయినా తాము కొనసాగిస్తున్న జాతీయోద్యమం నుంచి వారు ఒక్క అడుగు కూడా వెనకేయలేదు. దీని పరిణామ స్వరూపమే 1857లో జరిగిన దేశవ్యాప్త స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం. లక్షలాది మంది ఈ సంగ్రామంలో ప్రాణాలను అర్పించారు. భారతీయ విద్యా వ్యవస్థను నష్టపరిచే కుటిల యత్నాలను తిప్పికొట్టేందుకు, అడ్డుకునేందుకు కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయం, శాంతినికేతన్, గుజరాత్ విద్యాపీఠ్, తిరునల్వేలిలోని ఎండిటీ హిందూ కాలేజ్, కార్వే శిక్షణ సంస్థ, డెక్కన్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ, కాంగ్రిలోని గురుకుల్ లాంటి విద్యాసంస్థలు నడుం బిగించాయి. విద్యార్థుల్లో, యువతలో దేశభక్తి బీజాలు నాటుతూ జాగృత పరచడం మొదలెట్టాయి. ప్రపుల్ల చంద్రరాయ్, జగదీష్ చంద్రబోస్ వంటి వైజ్ఞానికులు తమ ప్రతిభని భారతాభివృద్ధి కోసం సమర్పించారు. ఇదే క్రమంలో నందలాల్ బోస్, అవనీంద్రనాథ్ టాగోర్, దాదా సాహెబ్ ఫాల్కే లాటి కళాకారులు

ప్రేరేపించారు. మహర్షి దయానంద సరస్వతి, స్వామి వివేకానంద, అరవింద యోగి లాంటి మహితాత్ముల ఆధ్యాత్మిక ప్రేరణ వీరందరికీ మార్గదర్శకంగా పని చేస్తూ వచ్చింది. బెంగాల్ లో రాజ్ నారాయణ్ బోస్ నిర్వహించిన హిందూ సమ్యేకనాలు జాతరలు, మహారాష్ట్రలో లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ నిర్వహించిన గణేశ ఉత్సవాలు, ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ ఉత్సవాల వంటి సార్వజనిక కార్యక్రమాలు భారతీయ సాంస్కృతిక పునాదులను పటిష్ఠం చేస్తూ వచ్చాయి.

భారత ప్రజలగుండెల్లో శాశ్వత స్థానాన్ని సంపాదించుకున్న వీరనారి ధూన్తి లక్ష్మిబాయి

మరోవిధంగా చెప్పాలంటే భారతీయ సాంస్కృతిక వృక్షాలు మరింత విశాలంగా వ్యాపించేందుకు ఆ వృక్షాలకు నీరందిస్తూ వాటి వేళ్లని అవి బలోపేతం చేశాయి. ఇదే సమయంలో జ్యోతిబా ఫులే, సావిత్రిబాయ్ ఫులే లాంటి సంస్కర్తలు మహిళా విద్యని, నిమృతపర్గాలను శక్తిమంతులుగా మార్చేందుకు సామాజిక ఉద్యమాన్ని కొనసాగించారు. ఇదే క్రమంలో డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ సమాజాన్ని సంఘటితం చేసేందుకు, సాంఘిక సమానత్వాన్ని సాధించేందుకు ఎలా సంఘర్షించాలో మార్గదర్శనం చేశారు. భారతీయ సామాజిక జీవనంలోని ఏ క్షేత్రం కూడా మహాత్మా గాంధీ ప్రభావం నుంచి తప్పించుకోలేదు. విదేశాల్లో ఉంటూనే భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి మరింతగా పదును పెడుతూ, సంపూర్ణమైన మద్దతిచ్చారు శ్యామ్ జీ కృష్ణవర్మ, లాలా హర్ దయాళ్, మరోవిధంగా చెప్పాలంటే భారతీయ సాంస్కృతిక వృక్షాలు మరింత విశాలంగా వ్యాపించేందుకు ఆ వృక్షాలకు నీరందిస్తూ వాటి వేళ్లని అవి బలోపేతం చేశాయి. ఇదే సమయంలో జ్యోతిబా ఫులే, సావిత్రిబాయ్ ఫులే లాంటి సంస్కర్తలు మహిళా విద్యని, నిమృతపర్గాలను శక్తిమంతులుగా మార్చేందుకు సామాజిక ఉద్యమాన్ని కొనసాగించారు. ఇదే క్రమంలో డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ సమాజాన్ని సంఘటితం చేసేందుకు, సాంఘిక సమానత్వాన్ని సాధించేందుకు ఎలా సంఘర్షించాలో మార్గదర్శనం చేశారు. భారతీయ సామాజిక జీవనంలోని ఏ క్షేత్రం కూడా మహాత్మా గాంధీ ప్రభావం నుంచి తప్పించుకోలేదు. విదేశాల్లో ఉంటూనే భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి మరింతగా పదును పెడుతూ, సంపూర్ణమైన మద్దతిచ్చారు శ్యామ్ జీ కృష్ణవర్మ, లాలా హర్ దయాళ్,

మేడం కామా లాంటివారు. భారత్ లో జరుగుతున్న స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ కార్యకలాపాలకు లండన్ లోని ఇండియా హౌస్ కేంద్రమైంది. క్రాంతి వీరసావర్కర్ రాసిన 1857 నాటి జాతీయ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్ర భారతీయ విప్లవవీరులను ఎంతగానో ఆకట్టుకున్నది. విప్లవ యోధుడు భగత్ సింగ్ స్వయంగా ఈ పుస్తకాన్ని ప్రచురించి వందలాది ప్రతులను పంచిపెట్టారు. దేశంలో క్రియాశీలంగా ఉన్న నాలుగువందల పైచిలుకు అజ్ఞాత పోరాట సంస్థలలో/రహస్య సంస్థలలో పనిచేస్తున్న విప్లవవీరులెందరో తమ ప్రాణాలను లెక్క చేయకుండా భారతమాతను తెల్లదొరల దాస్య శృంఖలాల నుండి విడిపించే ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. బెంగాల్ లో పనిచేసే విప్లవ సంస్థ 'అనుశీల్ సమితి'లో చురుకుగా పాల్గొన్న డాక్టర్ హెడ్గేవార్ లోకమాన్య తిలక్ ప్రేరణతో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ లో చేరారు. సెంట్రల్ ప్రావిన్స్ కార్యదర్శి అయ్యారు. 1920లో నాగపూర్ లో జరిగిన జాతీయ సమ్యేకన నిర్వాహక కమిటీకి ఆయన ఉప నాయకుడు. ఈ సమ్యేకనంలోనే ఆయన 'సంపూర్ణ స్వరాజ్యం' తీర్మానాన్ని ఆమోదించ చేసేందుకు శతధా ప్రయత్నించారు. కాంగ్రెస్ నాయకత్వం అందుకు సుముఖంగా వ్యవహరించలేదు. చివరికి ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత లాహోర్ లో జరిగిన సభలు ఈ తీర్మానాన్ని ఆమోదించాయి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలోనే నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ కు నాయకత్వం వహించారు. ఆయన నాయకత్వంలోనే స్వతంత్ర భారతానికి తొలి ప్రభుత్వం ఏర్పాటుయింది, అంతేకాదు ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ ఈశాన్య భారతంలోని కొన్ని ప్రాంతాలను స్వతంత్రం

1857 స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో యుద్ధభూమిలో ఆంగ్ల సేనలకు వీర బిహారం చేస్తున్న ధూన్తి లక్ష్మి బాయి.

తరం స్మరించుకోవాలి!

చేయటంలో కూడా సఫలమైంది. ఎర్రకోటలో ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ కు చెందిన అధికారులపై కొనసాగిన కేసు విచారణ సమస్త భారతావనిలో ఆగ్రహవేశాల్ని రగిల్చింది. ఇదే సమయంలో బ్రిటిష్ నావికా దళాధి కారులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన తిరుగుబాటు భారత్ వదిలి వెళ్లేవిధంగా తెల్లదొరలకు విధి లేని పరిస్థితిని కల్పించింది.

స్వాతంత్ర్య సూర్యుడు ఉదయించాడు. కానీ విభజన గ్రహణం పక్కనే పొంచి ఉంది. ఆ కఠిన పరిస్థితుల్లో కూడా ముందుకు వెళ్లే ఉత్సాహం ఇనుమడించింది. ఈ కీర్తి ప్రతి భారతీయుడిది. తమ జాతీయ ఆకాంక్షని నెరవేర్చుకునేందుకు, దేశాన్ని దాస్యశృంఖలాల నుండి విడిపించుకుందుకు వారు తమ రక్తాన్ని, చెమటని ధారపోశారు, ప్రాణాలని బలిదానం చేశారు. 'భారత్ జాగృతమవాలి.. తన కోసం కాదు, సమస్త విశ్వం కోసం, మానవత కోసం జాగృతమవాలి' అని అరవింద యోగి ఒక సందర్భంలో చెప్పారు. అరవిందుడి వాక్కులు నిజమయ్యాయి. భారతదేశం సాధించిన స్వాతంత్ర్యం ప్రపంచవ్యాప్తంగా స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు ప్రేరణ ఇచ్చింది. ఒక దాని తర్వాత మరొకటి చిన్నా

పెద్ద దేశాలన్నీ స్వతంత్రమయ్యాయి. ఎన్నడూ మబ్బుల చాటుకు వెళ్లని బ్రిటిష్ సూర్యుడు పూర్తిగా అస్తమించాడు. పోర్చుగీస్, డచ్, ఫ్రెంచ్ ఆ తర్వాత చాలా కాలానికి బ్రిటిష్ వాళ్లు భారత్ కు వచ్చారు. వీళ్లంతా వ్యాపారం నెపంతో వచ్చారు. వ్యాపారంతో పాటుగా భారతీయ సంస్కృతికి నష్టం కలిగించడమే గాక మతమార్పిడులు చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. 1498లో ఐరోపా యాత్రికుడు వాస్కోడిగామా భారతభూమిపై కాలుమోపిన నాడే వలస పెట్టుబడి దారులకు వ్యతిరేకంగా మనవాళ్లు ఉద్యమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ట్రావన్కోర్ మహారాజు మార్తాండ వర్మ చేతుల్లో పరాజితులై డచ్ వాళ్లు భారత్ వదిలి పారిపోయారు. పోర్చుగీసు వారు గోవాకు మాత్రమే పరిమితమై, అక్కడే ముడుచుకొని ఉండి పోయారు. బ్రిటిష్ వారు మాత్రం తమ కుట్రల యత్నాలతో భారత్ లో సగానికన్నా అధిక ప్రాంతాన్ని తమ అధీనంలోకి తెచ్చుకున్నా మిగతా ప్రాంతమంతా భారతీయ పాలకుల ఆధిపత్యంలోనే ఉండేది. వారితో బ్రిటిష్ వాళ్లు సంధి చేసుకున్నారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక ఈ పాలకుల రాజ్యాలన్నీ గణతంత్ర భారత్ లో విలీనమయ్యాయి.

భారత్ ప్రజాస్వామిక మార్గాన్ని ఎంచుకుంది. ఇవాళ ప్రపంచం మొత్తమీద భారత్ అతి పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశం. అంతేకాదు సఫల ప్రజాస్వామ్య దేశం కూడా. ఎవరయితే భారత్ లోని సాంస్కృతిక విలువల్ని, మూల్యాలని కాపాడేందుకు, స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో ముఖ్య భూమిక పోషించారో వారే భారత రాజ్యాంగ రచన కోసం తమ వంతు కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించారు. ఈ కారణంవల్లే రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన తొలిప్రతిలో చిత్రాల ద్వారా

దత్తాత్రేయ హాసబలే

సర్ కార్యవాహ్, రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్

మహిళ వేషంలో పరారయిన హ్యూమ్

కాంగ్రెస్ వ్యవస్థాపకుడు ఐలన్ ఆక్రోవియన్ హ్యూమ్ 2 జూన్ 1829లో జన్మించారు. ఆయన తండ్రి జోసెఫ్ హ్యూమ్ బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ సభ్యుడిగా వుండేవాడు.

1857 నాటి విప్లవానికి సుమారు రెండేళ్ళ ముందు హ్యూమ్ ఇటాలియా జిల్లాకు డిప్యూటీ కమిషనర్ గా నియమించబడ్డాడు. మీరట్ లో ప్రారంభమయిన విప్లవానికి సంబంధించిన సమాచారం ఆయనకి రెండు రోజుల తర్వాతే అందింది. ఇటాలియాలో జరిగిన సంఘర్షణలో ఆయన పలువురు విప్లవకారులు చంపించాడు, కొందరిని నిర్బంధించాడు. 18-19 మే నెలలో వత్తిడి తెచ్చినప్పటికీ కొందరు విప్లవకారులు లొంగి పోయేందుకు నిరాకరించారు, ఒక మందిరంలో వారంతా దాక్కున్నారు. ఆ తర్వాత హ్యూమ్ తన సహాయకుడైన డేనియల్ సహా కొందరు సైనికులతో అక్కడికి చేరుకున్నాడు. దాంతో విప్లవకారులంతా వారిపై విరుచుక పడ్డారు. భయపడిపోయిన హ్యూమ్ ముస్లిం మహిళ వేషంలో అక్కడి నుంచి ఆగ్రాకు పారి పోయాడు. ఆ సమయంలో అతను తనని ఎవరూ గుర్తు పట్టకుండా వుండేందుకు తన శరీరంపై నల్లరంగుని పులుముకున్నాడనీ, నల్ల టోపీ పెట్టుకొని, నల్ల గౌను తొడుక్కొని పారిపోయాడని చెప్పుకుంటారు.

(సందర్భం: విలియం వేడర్బర్న్, ఏ.ఓ. హ్యూమ్, ఫాదర్ ఆఫ్ డిండియన్ సేషనల్ కాంగ్రెస్, ప్రథమ సంస్కరణ, 1913, కొత్తఢిల్లీ, 1974. పుట 7)

రామరాజ్య కల్పనని, వ్యాసుడు, బుద్ధుడు, మహావీరుడు లాంటి భారతీయ వ్యాఖ్యాతలను చూపుతూ భారత పరిపూర్ణ సాంస్కృతిక ప్రవాహవ్యవస్థని ఉటంకించారు.

ఆ క్రాంతివీరుల వట్ల, దేశభక్తుల వట్ల 'స్వాతంత్ర్య అమృత మహోత్సవ' సందర్భంగా కృతజ్ఞతను వ్యక్తం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందరో అజ్ఞాత వీరుల, వెలుగులోకి రాకుండానే ఉండి పోయిన పలు చారిత్రిక ఘటనల, సంస్థల, ప్రాంతాల స్మరించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. వాటిని పునరావలోకనం, మూల్యాంకనం చేసుకుంటూనే వాటితో ముడిపడ్డ, జనం నోళ్లలో నానిన స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ ఘటనల స్మృతుల్ని ప్రోది చేసుకుంటూ, జాతీయ జీవన స్రవంతికి పరిచయం చేయాల్సిన బాధ్యత మనందరిపై ఉంది. రాబోవు తరాల వారికి ఇవన్నీ తెలియ జెప్పాల్సిన కర్తవ్యం మనందరిదీను.

అనువాదం : విద్యారణ్య కామేశ్వర్

“There, there in the distance, beyond that river, beyond those jungles, beyond those hills lies the promised land- the soil from which we sprang- the land to which we shall now return. Hark, India is calling - India's metropolis Delhi is calling- three hundred and eighty eight millions of our countrymen are calling. Blood is calling to blood. Get up, we have no time to lose. Take up your arms. There, in front of you is the road that our pioneers have built. We shall march along that road. We shall carve our way through the enemy's ranks- or if God wills, we shall die a martyr's death. The road to Delhi is the road to freedom. Chalo Delhi.”

(“అదుగో అల్లదుగో, ఆ నదికి ఆవల, ఆ అరణ్యాలకు అవతల, ఆ కొండలకు వెలుపల ఉంటుంది మన గమ్య భూమి - మన జన్మభూమి - మనం ఇప్పుడు మరలి వెళ్ళున్న భూమి. వినపడ లేదా! భారత్ పిలుస్తున్నది. భారత మహాసంగరం దిల్లీ పిలుస్తున్నది. ముప్పై తొమ్మిది కోట్ల మన దేశవాసులు పిలుస్తున్నారు. రక్తం రక్తాన్ని పిలుస్తున్నది. లేవండి. మనకిక సమయం లేదు. మీరు మీ ఆయుధాలు పట్టండి. మీ ఎదుట ఉన్నది మన పూర్వులు వేసిన బాట. ఆ బాటన సాగుదాం. శత్రు శ్రేణులను చొచ్చుకుంటూ ముందుకు పోదాం. దైవేచ్ఛ అలా ఉంటే వీర మరణం పొందుదాం. దిల్లీకి దారి స్వాతంత్ర్యానికి రహదారి. చలో దిల్లీ!”)

- అంటూ నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో సుప్రీం కమాండర్ నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ సాగనంపగా మూడు వేలమంది ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ మొదటి రెజిమెంటు సైనికులు 1944 ఫిబ్రవరి 3న రంగూన్ నుంచి రైళ్ళలో ఆరకన్ రణరంగానికి ఉత్సాహంతో ఉరకలేస్తూ బయలుదేరారు.

నిజానికి సాగనంపటం కాదు. తానే సేనలను వెంటబెట్టుకుని వెళ్లి యుద్ధరంగంలో ప్రత్యక్షంగా ముందుండి పోరాడాలని నేతాజీ తహతహ. జీవితమంతా రాజకీయాలలో మునిగితేలిన వాడైనా సేనా నాయకత్వంలో ఆయన కొమ్ములు తిరిగిన జపాన్ సేనావతలవరికీ తీసిపోడు. సుప్రీం

కమాండర్ అని పేరు పెట్టుకోవటమే కాదు. మ్యాప్ లో అతి చిన్నస్థలాల పేర్లు, అక్కడి వాతావరణ పరిస్థితులు, కీకారణ్యాలలో స్థితిగతులు, సైనిక వ్యూహాల సూక్ష్మ వివరాలు, బ్రిటిషు పక్షాన్ని జయించేందుకు జపాన్ అనుసరించబోయే ప్రణాళికలు, ఎత్తుగడలు నేతాజీకి క్షుణ్ణంగా తెలుసు.

“ఆపరేషన్ యు” అనే కోడ్ నేమితో ఇండో బర్మా సరిహద్దులో అనుసరించబోతున్న సైనిక వ్యూహం వివరాలను, అందులో ఐఎన్ఎ భూమికను వివరించటానికి 1944 జనవరి 24న నేతాజీ దగ్గరికి వచ్చిన జపాన్ సైన్యం చీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్ జనరల్ కతకూరా

పదండి ముందుకు!

మిలిటరీ సైన్సులో బోస్కున్న అమోఘమైన పట్టుకు ఆశ్చర్యపోయాడు. టాప్ సెక్రెట్ సైనిక ఆపరేషన్లకు సంబంధించి నేతాజీ చేసిన తెలివైన సూచనలు అతడికి నచ్చాయి. వాటిలో కొన్నింటిని జపనీస్ జనరల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆమోదించింది. బోస్ ప్రజ్ఞా పాటవాలు ఎలాంటివో బాగా తెలుసు కనుక అతడి ఎదుట తమ ఆటలు సాగవని జపాన్ సైనిక మల్లుల భయం. బహుశా అందుకే యుద్ధరంగంలో ప్రత్యక్షంగా నిలవాలన్న బోస్ ప్రతిపాదనను వారు పడనివ్వలేదు.

“నా మనుషులు అంతా చేసేస్తారు. నేను నా గులాబీలను చూసుకుంటాను” అని పూదోటలో తిరుగుతూ నిశ్చింతగా పలికిన (Hugh Toye, p.161) జపాన్ సేన కమాండర్ జనరల్ రెన్య ముతగుచి లాంటి సేనాపతి కాదు సుభాష్ చంద్రబోస్. తన మనుషుల యోగక్షేమాలను అనుక్షణం కనిపెట్టి, సైనిక వ్యూహ సాఫల్యానికి అవసరమైన అన్ని పనులనూ దగ్గరుండి చూసుకున్న సర్వసైన్యాధిపతి ఆయన. ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వాన్ని రంగూన్ కు తరలించి యథావిధిగా పనిచేయించటం, యుద్ధ సన్నాహాలకు అవసరమైన నిధిని నయానో భయానో సేకరించటం, వాలంటీర్లను రిక్రూట్ చేయటం, ప్రాపగాండా క్యాంపెయిన్లు నడిపించటం వంటి జరూరు పనుల్లో తలమునకలుగా ఉండి కూడా వీలైనంత ఎక్కువ సమయం కదనభూమిలో కాలు పెట్టనున్న మొదటి రెజిమెంట్ తో గడిపి శిక్షణ,

పెరేడ్లను స్వయంగా చూసేవాడు. ఆఫీసర్లతో ఆత్మీయంగా మాట్లాడి వారిలోని దేశభక్తిని, కర్తవ్య దీక్షను ఇనుమడింపజేసేవాడు. మాతృదేశ దాస్య విముక్తి అనే తన జీవితాశయం నెరవేరటం సైనికుల దీక్షాదక్షతల మీదే ఆధారపడుతుంది కాబట్టి తన ఉద్యోగం, తన విశ్వాసం, తన ఆత్మార్పణ తత్వం వారిలోనూ నింపాలని నేతాజీ తహతహలాడాడు. ఆఫీసర్లు ఒకరి తరవాత ఒకరు తన నుంచి సెలవుతీసుకుని రైలెక్కి వెళుతుంటే ఆయన తీవ్ర ఉద్యోగానికి లోనయ్యాడు.

తమ మీద ప్రయితమ నేతాజీ పెట్టుకున్న నమ్మకాన్ని సైనికులు ఎంతమాత్రం వమ్ము చేయలేదు. స్వాతంత్ర్య యుద్ధంలో శౌర్యవరాక్రమాలు నిరూపించుకోవటానికి మాయదారి జపాన్ వారు మనవాళ్ళకు అందనిచ్చిన అవకాశాలు బహు తక్కువ. ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ లో రంగంలోకి దూకటానికి సర్వ సన్నద్ధంగా ఉన్నవి 3 డివిజన్లు; 30 వేల మంది సైనికులు కాగా ఆపరేషన్లలో నేరుగా పాల్గొనే

అవకాశం చిక్కింది ప్రధానంగా సుభాష్ బ్రిగేడ్ లోని 3,000 మందికి మాత్రమే. ఐఎన్ఎ ఫస్ట్ డివిజన్ లోని గాంధీ, ఆజాద్ బ్రిగేడ్ లను నరైన అదనులో రంగంలోకి పోనియకుండా జపాన్ వాళ్ళు తాత్కాలం చేశారు. 1944 ఫిబ్రవరి 4న ఉత్తర బర్మా సరిహద్దుల్లో ముతాగుచి సైన్యం ఎదురుదాడి మొదలెట్టగా ఆ తరవాత దాదాపు మూడు నెలలకు (ఏప్రిల్ 28న) గాని గాంధీ బ్రిగేడ్ ను రణరంగానికి చేరనివ్వలేదు. జీవన్మరణ సమస్య లాంటి సంఘర్షణ ప్రారంభమైన రెండున్నర నెలల తరవాత గాని ఆజాద్ బ్రిగేడ్ కు రంగంలోకి దిగే భాగ్యం కలగలేదు. మొదటి

డివిజన్ వారికి కనీసం ఆలస్యంగా అయినా సమరంలో పాల్గొనే ప్రాప్తం దక్కింది. మిగిలిన రెండు డివిజన్లు రంగాన్ని చేరుకునే సరికే జపాన్ సైన్యానికి కొమ్ములు విరిగి, చిందిల్సిన నదికి తూర్పు వైపు పూర్తి స్థాయిలో సైనిక తిరోగమనం జరుగుతున్నది. తమవారసుకున్న జపాన్ వాళ్ళే వాస్తవంలో కానరాని పగవారై ఎన్ని విధాల అడ్డుపడ్డా ఆజాద్ హింద్ వీరసైనికులు అవకాశం చిక్కినంతలోనే చూపిన తెగువ, కనపరచిన శౌర్య పరాక్రమాలు జాతిజనులు కలకాలం సగర్వంగా స్మరించుకోదగ్గవి.

ఆరకన్ సెక్టార్లో తొట్టతొలి విజయానికి ఐఎన్ఎ ప్రతాపవే కారణం. మూడు రెగ్యులర్ డివిజన్లు కాకుండా ఐఎన్ఎకి చెందిన 200- 250 మందితో కూడిన 'బహాదుర్' దళాలు వివిధ జపాన్ సేనలకు అనుబంధితమై ఉన్నాయి. శత్రుసేనల ఆనుపానులు కూపీ తీయటం, పొంచి ఉండి అదనుచూసి మీద పడి శత్రు శ్రేణులపై మెరుపు దాడి చేయటం, శత్రు సైన్యంలోని భారతీయ సైనికులకు నచ్చచెప్పి తమవైపు తిప్పుకోవటం, బ్రిటిషు వారి గుండెలదిరేలా నిరంతరం ప్రాపగాండా క్యాంపైన్ సాగించటం ఆ బహాదుర్ గ్రూపుల పని.

అలాంటి ఒక బహాదుర్ గ్రూపుకు నాయకుడు మేజర్ ఎల్.ఎస్. మిశ్రా. జపాన్ 55వ డివిజనుకు అతడి గ్రూపు జతచేయబడ్డది. ఆరకన్ రంగంలో శత్రువుతో తలపడిన మొట్టమొదటి ఘటనలో బ్రిటిషు పక్షం మాడు పగిలింది మిశ్రా బృందం ధైర్య సాహసాల వల్లే! తమకు అప్పగించిన రెక్కీ డ్యూటీలో భాగంగా 1944 ఫిబ్రవరి 4న మేజర్ మిశ్రా దళం బ్రిటిష్ ఇండియన్ ఔట్ పోస్టు ఒకదాని మీద మెరుపుదాడి చేసింది. అక్కడ కాపుకాస్తున్న భారతీయ సైనికులకు నేతాజీ పోరాటం గురించి తెలియజెప్పి తమ వైపుకు తిప్పుకోగలిగింది. దానిమూలంగా మిశ్రా పనిచేస్తున్న జపాన్ 55వ డివిజన్ వేగంగా కదిలి మాయూ పర్వతశ్రేణికి తూర్పువైపున బ్రిటిష్ ఇండియా

ఆర్మీకి చెందిన 7వ డివిజన్ను చక్రబంధంలో ఇరికించి 5వ డివిజన్తో దాని సంబంధాలను తెంచి వేయగలిగింది. పర్యవసానంగా బ్రిటిష్ ఇండియన్ ఆర్మీ 15వ సైనిక కోర్ మొత్తానికి కమ్యూనికేషన్ లైను విచ్ఛిన్నమయింది. ఫిబ్రవరి 5 తెల్లవారుజామున ఐఎన్ఎ దళం కీలక పాత్ర వహించిన మెరుపుదాడి జరిగే సమయానికి బ్రిటిష్ డివిజనల్ కమాండర్ జనరల్ ఫ్రాంక్ మెస్సర్స్ నైట్ డ్రెస్లో గాఢ నిద్రలో ఉన్నాడు. (అనంతర కాలంలో ఈ మెస్సర్స్ పాకిస్తాన్ ఆర్మీకి కమాండర్ ఇన్ చీఫ్ అయ్యాడు.) శత్రువుకు ఒణుకు వుట్టించిన మిలిటరీ ఆపరేషన్లో చూపిన పరాక్రమానికి గుర్తింపుగా మేజర్ ఎల్.ఎస్. మిశ్రాకు నేతాజీ ఉన్నత శౌర్య పతకం సర్దార్-ఎ-జంగ్ ను బహూకరించాడు. అదే సెక్టార్లో ఏడుగురు బ్రిటిష్ సైనికులను ఒంటి చేత్తో మట్టుపెట్టిన లెఫ్టినెంట్ హరి సింగ్ కు షేర్ -ఎ-హింద్ మెడల్ లభించింది.

రెండో ప్రపంచ యుద్ధం రణరంగాలన్నిటిలోకీ రష్యన్ సంగ్రామం తరవాత ఇండో-బర్మా పొలిమేర పోరాటమే పెద్దది. బర్మా - భారత్ సరిహద్దు పొడవు సుమారు 700 మైళ్ళు (1100 కిలోమీటర్ల పైన). చైనా చేరేందుకు ఉన్న ఏకైక భూమార్గం దాని మీదుగానే. ఇండియా చేరేందుకు జపాన్ కు ఉన్న ఏకైక భూమార్గమూ అదే! అంతటి అసాధారణ భౌగోళిక ప్రాముఖ్యం కలిగిన బర్మా సరిహద్దుల్లో భారతదేశం మీద జపాన్ 1944లో చేసిన దండ యాత్ర రెండు వేరు వేరు సెక్టార్లలో వ్యూహాత్మకంగా జరిగింది. అసలు లక్ష్యం సరిహద్దు రాష్ట్రమైన మణిపూర్ రాజధాని ఇంఫాల్ ను పట్టుకోవటం. కాని దానికంటే ముందు బ్రిటిషువారిని మళ్ళీపెట్టి, దృష్టి మరల్చటం కోసం మొదట దక్షిణాన ఆరకన్ హిల్స్ లో పైన మనం చెప్పుకున్న విధంగా భీకర యుద్ధం మొదలైంది. శత్రువు దాడి ఎక్కడ జరిగితే అక్కడికి రక్షణ దళాలను ఉరికించటం, సర్దుశక్తులా అటువైపు కేంద్రీకరించటం నహజం. ఇంఫాల్ దగ్గర మోహరించిన బ్రిటిష్ బలగాలలో వీలైనన్ని ఆరకన్ సెక్టార్ కు తక్షణ ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనే నిమిత్తం తరలింపబడి, ఆమేరకు ఇంఫాల్ భద్రత సాఫీక్షంగా పలచన అయ్యాక ఉరుములేని పిడుగులా విరుచుకు పడి ఇంఫాల్ ను ఒడిసిపట్టాలని జపాన్ షాను.

ఆరకన్ లో జపాన్ దాడి మొదలవగానే ఘనత వహించిన ఆంగ్ల మహా సామ్రాజ్యానికి గుండెల్లో రాయి పడింది. ఇండియా మీద భూమార్గాన జపాన్ దాడి చేస్తుందేమోనని బ్రిటిష్ ప్రధాని చర్చిల్ భయపడినంతా జరిగింది. అసలు బర్మా మీదే భౌతికంగా దాడి చేయటం జపాన్ తరం కాదన్న ధీమాతో 1942 జనవరి దాకా బర్మా రక్షణ వ్యవస్థ మీద బ్రిటిషు మారాజులు దృష్టి పెట్టక నిర్లక్ష్యం చేశారు. జపాన్ రాకాసులు రంగూన్ ను హఠాత్తుగా చేజిక్కించుకుని, - మానవుడు అడుగుపెట్టజాలదని

ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

అందరూ అనుకునే కోసు కొండలను బల్లుల్లా పాకుతూ ఉత్తరం వైపుకు బ్రిటిష్ సైన్యాన్ని ఐదు నెలలపాటు వెయ్యి మైళ్ళకు పైగా తరుముకుంటూ వెళ్ళటంతో వారికి దిమ్మ తిరిగింది. ఆరవ కింగ్ జార్జి రాజుకు దగ్గరి చుట్టమైన 6 అడుగుల 4 అంగుళాల పొడుగు బాహుబలి అడ్మిరల్ లార్డ్ లూయిస్ మోంట్ బాటెన్ ను ఆగ్నేయాసియా కమాండ్రు మిత్రరాజ్యాల సుప్రీం కమాండర్ గా చర్చిల్ అర్హుణ్ణుగా నియమించాడు. జపాన్ పేరు చెపితే ఒణికిపోతున్న అమెరికన్, బ్రిటిష్, ఆఫ్రికన్, చైనీస్ సేనలకు దడుపు మంత్రం వేసి, దిటవు కలిగించి, బర్మా ఫ్రంట్ లో సైనిక చర్యలను పర్యవేక్షించటం అతడి పని.

అంతటి గండరగండడు కూడా ఆరకన్ హిల్స్ లో జపాన్ వాళ్ళు చెలరేగుతున్నది తమను మాయచేయ టానికేనని, అసలు గత్తర అధాటున కొహమా, ఇంఫాల్ మీద పడనున్నదని పసికట్టలేకపోయాడు. ఆరకన్ కాంపెయిన్ మొదలెట్టిన నెల తరవాత దానికంటే మూడింతలు పెద్దదైన ఇంఫాల్ ఆపరేషన్ మొదలైంది. మూడు జపాన్ డివిజన్లు, రెండు ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ టెటాలియన్లు, ఐఎన్ఎకి చెంది గెరిల్లాపోరులో ఆరితేరిన రెండు బహాదుర్ యూనిట్లు అందులో పాల్గొన్నాయి. బహాదుర్ స్పెషల్ గ్రూపుల ఐఎన్ఎ సైనికులు, జపాన్ సేనలు కొండలు అడవులగుండా సగటున రోజుకు 20 మైళ్ళ (32 కిలోమీటర్ల) చొప్పున రేసుగుర్రాల్లా దౌడు తీస్తూ, అడ్డుపచ్చిన వారినిల్లా మట్టుపెడుతూ ముందుకు దూసుకువెళ్ళారు. 5000 ఎడ్లు, పోర్టర్ల ద్యూటీ పడ్డ సిపాయిలు సామాన్లు మోసుకుంటూ వారి వెనక వెళ్ళారు. మామూలు పడవలు, ఫెర్రీలు, నాటు బల్లకట్టు ఏవి దొరికితే అవి వాడుకుని మహోగ్రమైన చిందిల్సిన నదిని దాటి ఎవరూ కలవైనా ఊహించని రీతిలో ఏకంగా మూడు సైనిక డివిజన్లు భారత సరిహద్దులోకి చొరబడ్డాయి. అదికూడా ఒక చోట కాదు. 200 మైళ్ళ వెడల్పున! అది బ్రిటిషు సామ్రాజ్యానికి జన్మలో మరచిపోలేని పెద్ద షాకు.

1944 మార్చి 18న ఆజాద్ హింద్ ఫౌజ్ కమాండర్ కల్చల్ ఎస్.ఎ. మాలిక్ మణిపూర్లో ఇంఫాల్ కు దగ్గరలో మొయిరాంగ్ కాంగ్లా వద్ద విమోచన అయిన భారత భూమిమీద త్రివర్ణ పతాకాన్ని చిరస్మరణీయంగా ఎగరేశాడు. స్వాతంత్ర్య సైనికులు మాతృభూమిలో అడుగుపెట్టామన్న

పరమానందంతో ఆపురాపురుమంటూ నేల మీద మోకరిల్లి మట్టిని ముద్దుపెట్టుకున్నారు. భారత్ మాతాకీ జై అంటూ దిక్కులు మారుమోగేలా నినదించి జాతీయ గీతం ఆలపించారు.

గతంలో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం మణిపూర్ సంస్థానంలో ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెసును స్థాపించటానికి మహాత్మా గాంధీ అంతటి వాడినే అనుమతించలేదు. ఇప్పుడు అదే గడ్డ మీద ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీ అదే బ్రిటిష్ సర్కారుకు చలి జ్వరం పుట్టించి మువ్వన్నెల జెండాను సగర్వంగా ఎగరేసింది. సైనిక శక్తిలో ప్రపంచంలో దుర్నిరీక్ష్యమైన ఆంగ్లో ఆమెరికన్ బలగాల ఉమ్మడి ప్రతిఘటనను వమ్ము చేసి మణిపూర్లోకి చొచ్చుకు వెళ్లి కొంతకాల మైనా నిలబడటానికి ఆజాద్ హింద్ సేనలు నేతాజీ కోరినట్టే నెత్తురు ధారవోశాయి. ఉదాహరణకు మేజర్ జనరల్ చటర్జీ ఒంటిమీద పదమూడు బులెట్ గాయాలు అయి

సందర్భంగా ఆయన స్పెషల్ ఆర్డర్ వెలువరించాడు. INA enters India, Netaji issues a proclamation (భారత్ లో ఐఎన్ఎ ప్రవేశం - నేతాజీ ప్రకటన జారీ) అని పత్రికలు పతాక శీర్షికలు పెట్టాయి. విజయవార్తను బర్మాలో నేతాజీ ప్రకటించిన రోజునే టోక్యోలో ప్రధాని టోజో “భారతదేశంలోని విముక్త ప్రాంతాల పరిపాలన ఆజాద్ హింద్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ద్వారానే జరగలదని జపాన్ గ్యారంటీ ఇస్తున్నది” అని పార్లమెంటులో హామీ ఇచ్చాడు. యుద్ధరంగానికి సమీపాన ఉండటం కోసం నేతాజీ తన హెడ్ క్వార్టర్స్ ను రంగూన్ నుంచి మాండలే దగ్గరలోని హిల్ స్టేషను మేమోక్కు మార్చుకున్నాడు.

అసలే వరస ఓటముల దడ. దానికి తోడు - ఐఎన్ఎతో కలిసి కొహిమా, ఇంఫాల్ ల మీదికి జపాన్ సేనలు దండెత్తున్నాయన్న కబురు! దాంతో బ్రిటిష్

సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించటానికి ముందస్తు ఏర్పాట్లు పక్కాగా జరిగాయి. అందుకు కావలసిన రైలుబండ్లను, మోటారువాహనాలను ముందే మాట్లాడి పెట్టుకున్నారు. కోల్ కతాలోని ఫోర్ట్ విలియంలో, ప్రధాన నగరాలలోని ఇతర కోటలలో, కంబోన్యం ట్రలో కుటుంబాల వారిగా, రెజిమెంట్ల వారిగా బస ఏర్పాట్లు జరిగాయి.

“Secret orders were issued to demolish or destroy everything of military value to the enemy from the borders of Burma to Bombay, including factories, ammunition dumps and stores . But in spite of the greatest secrecy of the ‘operation Arrow’ (the evacuation programme), it was leaked out, making the people alarmed.” (బర్మా సరిహద్దుల నుంచి ముంబాయి వరకూ ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు, అమ్మూనిషన్ డంపులు, స్టోర్లు సహా, శత్రువుకు -అంటే నేతాజీ సైన్యానికి- సైనికపరంగా ఉపయోగపడగల ప్రతిదానినీ ధ్వంసం లేదా నాశనం చెయ్యాలి అని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రహస్య ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. సామూహికంగా ఖాళీ చేయటానికి సంబంధించిన ఈ ‘ఆపరేషన్ యాలో’ను అతి రహస్యంగా ఉంచాలని సర్కారు ఎంత తంటాలు పడ్డా, గుట్టు రట్టు అయింది. జనం ఆందోళన చెందారు.) - అని The Lid Off గ్రంథంలో S.N.Sahni బయటపెట్టాడు.

[Quoted by V.R.Adiraju, in Netaji, The Great Revolutionary, p.326]

ముట్టడి మూలంగా రేషన్ సగానికి కోత పడి ఇంఫాల్ లోని మిత్రరాజ్యాల సైనికులు రెండు నెలలపాటు ఆర్థికాలితో బాధపడ్డారు. మౌంట్ బాటెన్ హడావుడిగా దిల్లీకి పరుగెత్తి ఆర్థనాదాలు చేశాడు. ఇంఫాల్ లో ఐఎన్ఎ, జపాన్ సైన్యం కలిసి మిత్ర రాజ్యాలకు చెందిన లక్షన్నర మంది సైనికులను ముట్టడించాయనీ, చైనా యుద్ధరంగం నుంచి యుద్ధ విమానాలను అర్జెంటిన్ గా అక్కడికి తరలించాలనీ అతడు పంపిన రిపోర్టు లండన్, వాషింగ్టన్ లకు దిగ్భ్రాంతి కలిగించింది. (అదే గ్రంథం, అదే పేజీ) 1944 మేలో ఇంఫాల్ సెక్టార్లో పరిస్థితి మదింపు కోసం పర్యటించిన మేజర్ జనరల్ ఎ.సి.చటర్జీకి సైనికులను, ఆయుధాలను ఖాళీచేయించి అక్కడినుంచి తరలించటానికి పలేల్ లోని బ్రిటిష్ సైనిక స్థావరం వద్ద పెద్ద సంఖ్యలో ఖాళీ ట్రక్కులు కనిపించాయి. ముట్టడికి తాళ లేక ఒక దశలో బ్రిటిష్ సేనలు లొంగిపోవటానికి సిద్ధపడ్డాయనీ వాస్తవాలకు శాయశక్తులా వెల్లవేసిన పాశ్చాత్య చరిత్రకారులు కూడా అంగీకరించారు.

మిగతా పచ్చేవారం

అంతా బాగుందని పైకి ఎన్ని జంకాలు పలికినా పరిస్థితి చేయిదాటి పోతున్నదని తెల్ల దొరలకు ఒణుకు పుట్టింది. వైస్రాయ్ వేవెల్ తన సేనాధిపతులతో, యూరోపియన్ అధికారులతో అత్యవసర సమావేశం జరిపాడు. మలయా, సింగపూర్, బర్మాలో మునుపు చేసిన తప్పులు మళ్ళీ జరక్కుండా మణిపూర్ నుంచి సేనలను క్రమపద్ధతిన సాఫీగా ఉపసంహరించటానికి ప్లాను తయారయింది. కోలకతా నుంచి ముంబాయి వరకు ఉన్న యూరోపియన్ ఆఫీసర్లను, సివిలియన్లను, తెల్లతోలు మిలిటరీ సిబ్బందిని ఉన్నచోటు నుంచి సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించటానికి ముందస్తు ఏర్పాట్లు పక్కాగా జరిగాయి.

కూడా కొండమీద కావలసిన పాజిషన్ కోసం శత్రు సేనలపైకి సింహంలా లంఘించాడు. ఆ సంగ్రామంలో 600 మంది ఐఎన్ఎ సైనికులు తమకంటే ఎంతో నాణ్యమైన ఆయుధాలను 3000 మంది పై హోరాహోరీగా పోరాడి గెలిచారు. వారికి లేనిదీ మనవారికి ఉన్నదీ నైతిక శక్తి; దేశభక్తి.

భారత సరిహద్దు లోపల కొన్ని ప్రాంతాలు తమ వశమైన వార్తను 1944 మార్చి 21న సుభాష్ చంద్రబోస్ బర్మా ప్రధాని బా మా తన గౌరవార్థం ఇచ్చిన రిసెప్షన్ లో లోకానికి చాటాడు. “For the first time after the 1857 war, the Indian national army has gone into battle against the British enemies entrenched in India ... Indian soldiers as well as civilians in the liberated areas shall welcome the liberation forces and extend to them every possible help and support” (భారతదేశంలో పాతుకుపోయిన బ్రిటిష్ శత్రువులపై 1857 సమరం తరువాత మొదటిసారి భారత జాతీయ సైన్యం యుద్ధం చేస్తున్నది. విముక్త ప్రాంతాలలోని భారతీయ సైనికులు, పౌరులు విమోచన సేనను స్వాగతించి సాధ్యమైనంత సహాయాన్ని, మద్దతును అందించాలి”) అని ఈ

సర్కారుకు గుండెలు జారాయి. పెను ముప్పు తప్పదని ఈశాన్య సరిహద్దు ప్రాంతాల కమాండరుకు హెడ్ క్వార్టర్స్ అయిన కొమిల్లాకు హెచ్చరిక అందింది. మార్చి 29న ఇంఫాల్ - కొహిమాల నడుమ రహదారిని జపాన్ సేన తెంపేసి, 17వ ఆర్మీ డివిజన్ ను చుట్టుముట్టింది. సరఫరాలను అడ్డగించి ఇంఫాల్ లో చిక్కుబడిన సైన్యానికి తిండి దొరక్కుండా చేసింది. ఏప్రిల్ 4న జపాన్ 31వ డివిజన్ కొహిమాలోని శత్రు స్థావరాలమీద భీకరంగా దాడి చేసింది. ఏప్రిల్ 29న హిరోహిటో చక్రవర్తి పుట్టిన రోజులోగా రాజధాని ఇంఫాల్ ను వశపరచుకుని తీరతామని సైన్యాధిపతి ముతాగుచి లోకానికి చాటాడు.

అంతా బాగుందని పైకి ఎన్ని బింకాలు పలికినా పరిస్థితి చేయిదాటి పోతున్నదని తెల్ల దొరలకు ఒణుకు పుట్టింది. వైస్రాయ్ వేవెల్ తన సేనాధిపతులతో, యూరోపియన్ అధికారులతో అత్యవసర సమావేశం జరిపాడు. మలయా, సింగపూర్, బర్మాలో మునుపు చేసిన తప్పులు మళ్ళీ జరక్కుండా మణిపూర్ నుంచి సేనలను క్రమపద్ధతిన సాఫీగా ఉపసంహరించటానికి ప్లాను తయారయింది. కోలకతా నుంచి ముంబాయి వరకు ఉన్న యూరోపియన్ ఆఫీసర్లను, సివిలియన్లను, తెల్లతోలు మిలిటరీ సిబ్బందిని ఉన్నచోటు నుంచి

మళ్ళీ మొదలైన సందడి!

కరోనా రెండోదశ దెబ్బతో భారతగడ్డపై మూడు మాసాల క్రితం అర్ధాంతరంగా నిలిచిపోయిన ఐపీఎల్ 14వ సీజన్ ఆఖరి 31 మ్యాచ్లకు గల్ఫ్ గడ్డపై తెరలేచింది. షార్వా, దుబాయ్, అబుదాబీ స్టేడియాలు వేదికగా రానున్న నాలుగు వారాలపాటు జరిగే ఈ సమరం వచ్చేనెలలో జరిగే టీ-20 ప్రపంచకప్ కు సన్నాహకం కానుంది. భారత క్రికెట్ బంగారు బాతు ఐపీఎల్.. 14వ సీజన్ రెండోదశ పోటీలు మూడు మాసాల విరామం తరువాత యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ వేదికగా ప్రారంభమయ్యాయి. మంచి ఊపుమీదున్న ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్, చెన్నై సూపర్ కింగ్స్, బెంగళూరు రాయల్ చాలెంజర్స్, ముంబై ఇండియన్స్ తో సహా మొత్తం ఎనిమిది జట్లు నర్వశక్తులూ కూడదీసుకొని మరోసారి బరిలో నిలిచాయి.

కట్టుబట్టమైన కొవిడ్ నిబంధనలతో..

ఈ పోటీలను కట్టుబట్టమైన కొవిడ్ నిబంధనల నడుమ నిర్వహించనున్నారు. బయోబబుల్ వాతావరణంలో సైతం క్రికెటర్లు, సిబ్బంది కొవిడ్ బారిన పడుతూ ఉండటాన్ని రృష్టిలో ఉంచుకున్న నిర్వాహక సంఘం తాజాగా ఎనిమిది రకాల నిబంధనలను ప్రవేశపెట్టింది. మొత్తం 60 మ్యాచ్ల ఐపీఎల్ లో భాగంగా మే నెల వరకూ 29 మ్యాచ్లు

క్రిడా కృష్ణ, 84668 64969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మాత్రమే నిర్వహించారు. మిగిలిన 31 రౌండ్ల మ్యాచ్లను షార్వా, దుబాయ్, అబుదాబీ స్టేడియాలు వేదికగా అభిమానుల సమక్షంలో నిర్వహిస్తున్నారు. అయితే, టోర్నీ ఆరంభానికి ముందే వివిధ జట్ల ఆటగాళ్లు, సిబ్బంది ఆరురోజుల క్వారంటైన్ విధిగా పాటించడంతో పాటు.. హోటల్ లో తమకు కేటాయించిన భాగంలోనే ఉండేలా ఏర్పాట్లు చేశారు. మ్యాచ్ జరిగే సమయంలో బంతికి మెరుపురావడం కోసం లాలాజలాన్ని రాయటాన్ని నిషేధించారు. బంతికి ఉమ్మిని రాసిన జట్టుకు 5 పరుగుల పెనాల్టీని విధించనున్నారు. ఒకవేళ బంతి బౌండ్రీ లైన్ వెలుపల పడినా, సిక్సర్ బాదిన సమయంలో గ్యాలరీల్లో పడినా ఆ బంతిని వాడరాదని నిర్ణయించారు.

క్రికెటర్లకు, సహాయక సిబ్బందికి, ప్రాంచైజీ యజమానులకు ఏడురోజుల వ్యవధిలో మూడుసార్లు ఆర్టీపీసీఆర్ టెస్టులు నిర్వహిస్తారు. నెగిటివ్ అని తేలితేనే టీమ్ బయోబబుల్ లో చేరటానికి అనుమతిస్తారు. బయోబబుల్ వర్యవేక్షణ కోసం బబుల్ ఇంటిగ్రిటీ మేనేజర్ల వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశారు. బయోబబుల్ నియమావళిని తప్పక పాటించేలా చర్యలు తీసుకొన్నారు. బయోబబుల్ నుంచి నిష్క్రమించాలంటే బీసీసీఐ వైద్య అధికారి అనుమతిని తప్పనిసరి చేశారు. వివిధ ప్రాంచైజీలు విడిదిచేసే హోటళ్ల దగ్గర గ్రీన్ జోన్లను ఏర్పాటు చేశారు. ఆటగాళ్లు, వారి కుటుంబసభ్యులు, ప్రాంచైజీ యజమానులు, జట్టు సహాయక సిబ్బంది తమకు కేటాయించిన గ్రీన్ జోన్ ద్వారానే రాకపోకలు కొనసాగించేలా చర్యలు చేపట్టారు. ఒక్కో జట్టు ఒక్కో హోటల్ లో మాత్రమే బస చేసేలా ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

నాలుగు స్తంభాలూ!

ఐపీఎల్ 14వ సీజన్ తొలి అంచెలో భాగంగా జరిగిన మొత్తం 29 మ్యాచ్లు ముగిసే సమయానికి

ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ అత్యధిక విజయాలతో టేబుల్ టాపర్ గా నిలిచింది. ఇప్పటివరకు 8 రౌండ్ల మ్యాచ్లు ఆడిన ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ ఆరింటిలో నెగ్గి పాయింట్ల పట్టిక అగ్రస్థానానికి చేరింది. ధోనీ నాయకత్వంలోని చెన్నై సూపర్ కింగ్స్ 7 రౌండ్లలో ఐదు విజయాలతో రెండోస్థానంలో నిలిచింది. కొహ్లీ నేతృత్వంలోని బెంగళూరు రాయల్ చాలెంజర్స్, ప్రస్తుత చాంపియన్ ముంబై ఇండియన్స్ మూడు, నాలుగు స్థానాలలో కొనసాగుతున్నాయి. రాజస్థాన్ రాయల్స్, కోల్ కతా నైట్ రైడర్స్, పంజాబ్ కింగ్స్ లెవెన్, హైదరాబాద్ సన్రైజర్స్ ఆఖరి నాలుగు స్థానాలలో కొట్టుమిట్టాడు తున్నాయి. గల్ఫ్ అంచెలో భాగంగా జరిగే ఆఖరి 7 రౌండ్ల మ్యాచ్ల ఫలితాలు కీలకం కానున్నాయి.

వివిధ జట్ల తరపున తొలిదశ పోటీలలో పాల్గొన్న పలువురు కీలక ఇంగ్లండ్ ఆటగాళ్లు నిర్ణయాత్మక మలి అంచె పోటీలకు దూరమయ్యారు. జోస్ బట్లర్, బెయిర్ స్టో, బెన్ స్టోక్స్, జోఫ్రా ఆర్చర్, క్రిస్ వోక్స్ వ్యక్తిగత కారణాలతో ఉపసంహరించు కున్నారు. అయితే, క్రికెట్ ఆస్ట్రేలియా మాత్రం తమ దేశానికి చెందిన మొత్తం 20 మంది ఆటగాళ్లు పాల్గొనటానికి ఆమోదం తెలిపింది. గల్ఫ్ దేశాలు వేదికగా అక్టోబర్ లో జరిగే 2021 టీ-20 ప్రపంచకప్ కు సన్నాహకంగా ఐపీఎల్ మలి అంచె పోటీలను ఉపయోగించుకోవాలని వివిధ దేశాల క్రికెట్ బోర్డులు నిర్ణయించడం విశేషం. 2200 కోట్ల రూపాయల నష్టాన్ని నివారించుకోవడం కోసం ఐపీఎల్ బోర్డు మరోసారి గల్ఫ్ దేశాల క్రికెట్ బోర్డు తలుపులు తట్టడం తెలివైన పనే అనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు. సెప్టెంబర్ 19 నుంచి అక్టోబర్ 15 వరకూ జరిగే ఈ మలి అంచె పోటీలు కొవిడ్ మూడో దశ ప్రభావం నుంచి బయటపడాలని, భారత క్రికెట్ బోర్డుకు ఆదాయం, అభిమానులకు పూర్తిస్థాయి వినోదం చేకూరాలని కోరుకుందాం! ★

పాటతో అగ్ని పుట్టించారు గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ.
జీవితం అగ్నిపరీక్షగా మారినా, నిలిచి గెలిచారు బులుసు
సాంబమూర్తి.

ఎలా అంటే ఇదిగో ఇలా...

ఉద్యమమంటే పెద్ద ప్రయత్నం. ఒకరు /కొందరు/ అందరూ
చేసి విశేష కృషి. మన స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ సమయంలో
తెలుగునాట ఎక్కడ చూసినా నవ ఉత్తేజం. ఏ ఇంట వినూ
సత్యాగ్రహ గీతాలే వినిపించేవి. వాటిల్లో 'మాకొద్ది తెల్లదొరతనము'

రచయిత గరిమెళ్ల. ఆయన ఉత్తరాంధ్రలోని శ్రీకాకుళం జిల్లావారే.
అప్పట్లో ప్రజాకవిగా అంతటా ఇంటింటా పేరుపొందారు. సొంత
ప్రాంతం- నేటి పోలాకి సమీప ప్రియగ్రహారం. తన బడి
చదువంతా ఆ గ్రామంలోనే.

ఆ తర్వాత సమీప విజయనగరం పరిసరాల్లో మరికొంతకాలం
చదువుకున్నారు. గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ ఉపాధ్యాయ శిక్షణ
ముగియగానే, దేశ విముక్త సాధన రంగంలోకి దూకారు. ఇదంతా
శతాబ్ది కిందటి మాట.

గరిమెళ్ల

వందేళ్ల 'స్వరాజ్య గీతాలు'

గానం చేసి వాళ్ల గుండెలదగ్గరకొట్టారు.
ప్రజలకు మరింత చేరువైతే తమ కొంప
కొల్లేరవుతుందని తక్షణం గ్రహించి, ఆయనకు
ఏడాది కారాగారవాస శిక్ష వేశారు. అదొక
లెక్కా అనుకుంటూ వెళ్లివచ్చిన గరిమెళ్ల,
తిరిగి జనం మధ్యకు చేరి దేశభక్త గీతగానం
చేయసాగారు.

జైల్లోనే పుస్తకరచన

మళ్లీ రెండేళ్ల దండన విధించేలా
చేశారు ముప్పర పాలకులు. ఈలోగా, పితృ వియోగం కలిగింది. 'క్షమించమని
అడుగు, జైలు నుంచి వదిలేస్తాం' అని బెదిరించారు. బెదరడానికి ఆయన
వేరవరో కాదు, గరిమెళ్ల! మరో గ్రంథం 'స్వరాజ్య గీతాలు' 1921లోనే
తెచ్చారాయన. అంతటితో ఆగలేదు సరికదా-వరసబెట్టి ఖండకావ్యాలు రాశారు.
ఎన్నోమార్లు జైళ్లపాలయ్యారు. అక్కడే భాషలు నేర్చుకుని మరీ; తమిళ, కన్నడ
పుస్తకాలను తెలుగులోకి అనువదించారు. అంగ్లంలోనూ కొన్నింటిని రచించడంతో
పాటు, తెలుగు అనువాదాలు కూడా కొనసాగించారు.

అదురూ బెదురూ లేదు

ఏది రాసినా వీరత్వం తొణికిసలాడేది. దండాలు దండాలు భారత మాతా
అంటుంటే ప్రజానీకం ఉగ్రాతలూగేది. ఆ నిజాయతీ, నిర్భయత్వం మరెవరికీ
నేర్చుకున్నా వచ్చేవి కావు మరి. 'దండాలు దండాలు భారత మాతా! అవి
అందుకుని దీవింపు భారతమాతా/మమ్ము చంపబోయినారు భారతమాతా,
కొంచెమైనా జంకమమ్ము భారతమాతా/కొంచెమైనా బెదరమమ్ము భారతమాతా!
నీ పాదాల తోడు తల్లి భారతమాతా/అడవులన్ని వాడివంట భారతమాతా,
వాడి అబ్బి వచ్చి వేసినాడ భారతమాతా/సముద్రాలు వాడివంట భారతమాతా/
వాడి తాతలోచ్చి తప్పినారా భారతమాతా!' అంటూ సాగుతుందా భక్తిగీతిక.
'మా వాడు, మా ఊరి మొనగాడు' అంటూ పోలాకి ప్రాంత వాసులు నిర్మించుకున్న
గరిమెళ్ల విగ్రహం ఇప్పటికీ అక్కడ కనిపిస్తుంది.

జంధ్యాల శేరత్ బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తాను నాడు రాసి, పాడిన వాటిల్లో స్వరాజ్య గీయాలు అనేకం. మా
ప్రాణాలపై పొంచి మానాలు హరించే మాకొద్ది తెల్లదొరతనము దేవా/ నోట
మట్టి కొట్టి పోతాడండీ ఆడీ కుక్కలపై పోరాడీ కూడూ తినమంటాడూ/ కోర్టులంటీ
పెట్టి పార్టీలు సృష్టించి సేవాభావం చంపినాడు / గాంధీ టోపీ తెచ్చి పాఠశాలలోకి
రావద్దు రావద్దంటాడు/రాజ్య ద్రోహమంటా రాజ్యంలో ఉందంట/ బాబూ మాకొద్ది
తెల్లదొరతనము.. అంటూ కొనసాగుతుందా గీతిక. దాన్ని నకలు తీసి ఆ మూల
నుంచి ఈ మూల దాకా అందరికీ అందించి, ప్రచారం చేసేవారు. అది ఆ
నోటా ఈ నోటా పాకి, చివరికి పరపాలక న్యాయ అధికారుల 'దృష్టి'కి వచ్చింది.
ఆయన్నే పిలిపించి పాట మొత్తం పూర్తిగా పాడమనేసరికి, సమరోత్సాహంతో

విజయవాడకు 'పుష్కర' కళ

మందేళ్లనాడు అదే 1921 ప్రాంతాల్లో విజయవాడ వేదికగా అఖిల భారత కాంగ్రెస్ వ్యవస్థ మహాసభలు ఏర్పాటయ్యాయి. చరిత్రాత్మక ఘట్టమంటే అదే! స్వతంత్ర కాంక్షతో రగిలిపోతున్న వేలాది ప్రజలు అక్కడికి ఎలా వీలైతే అలా తరలివచ్చారు. పుష్కరాలను తలపించిన జన సమూహం!! దేశభక్తి భావన అణువణువునా పెల్లుబుకుతుంటే; వారి నాదాలు, నినాదాలు, పాటలు, పద్యాలు, పిలుపులు ఊరు ఊరంతా మారుమోగాయి. బాపూజీ దంపతులు సహా- జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, లాలాలజపతి రాయ్ వంటి జాతీయ నేతలంతా వచ్చారు. బెజవాడలోని ఇప్పటి గాంధీనగర స్థలమే అప్పటి సభామైదానం. అక్కడే నాడు త్రివర్ణ పతాక రూప కల్పన పింగళి వెంకయ్య చేతుల మీదుగా! దాన్నే బహు కొద్దిపాటి మార్పుచేర్పులతో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ జెండాగా గాంధీజీ సమ్మతించారు. అందరు ప్రముఖుల సమక్షంలో మరెన్నో కీలక నిర్ణయాలు ఆనాడే వెలువడ్డాయి.

కాకినాడలో భారీ వేదిక

అటు తర్వాత రెండేళ్లకే (1923) కాకినాడలో బులుసు సాంబమూర్తి నేతృత్వంలో ఏఐసీసీ మహాసభలు. మహాత్మాజీ పిలుపునకు ఎంతగానో ప్రభావితమైన ఆయన, అప్పటిదాకా తాను నిర్వహిస్తున్న న్యాయవాద వృత్తిని త్యజించి మరీ ఉద్యమ రంగ ప్రవేశం చేశారు. వారంరోజుల ఆ మహాత్మ్యవాలకు ఆహ్వాన సంఘం అధ్యక్ష భాద్యత కొండా వెంకటప్పయ్య వారిది. ఆహ్వానితుల్లో- టంగుటూరి ప్రకాశం, పట్టాభి సీతారామయ్య, దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, ఉన్నప లక్ష్మీనారాయణ, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఇంకెందరో ప్రముఖులు. మామూలు వేదికా అది? వందకు పైగా ఎకరాల సువిశాల స్థలం. వేల సంఖ్యలో జన వాహిని చేరేలా అతి పెద్ద డేరా.

ఆ రోజుల్లో కారాగారంలో ఉన్నందున బాపూజీ హాజరుకాలేని పరిస్థితి. వల్లభాయ్ పటేల్, చిత్తరంజన్ దాస్, సరోజినీ నాయుడు, మౌలానా అబ్దుల్ కలాం ఆజాద్ సహా నేతలెందరో వచ్చి దిశానిర్దేశం చేశారు. అత్యంత విషాదం- అదే సమయంలో ఆ మహాసభల రోజుల్లోనే బులుసువారి ఒకే ఒక కుమారుడు అస్సమించడం. అంతటి పెను శోకాన్ని తట్టుకుని తప్పనిసరై బృహత్తర కార్యక్రమ భారం వహించిన ఆయన, ఆ తర్వాత కంటికి మింటికి ఏకధారగా రోదించారు!

శ్రీకాకుళం జిల్లాలోనూ...

శ్రీకాకుళం జిల్లా మందస పరిసరాల్లో వీర వనిత గున్నమ్మ స్మారక స్తూపం నేటికీ నిలువెత్తున ఉంది. తెల్ల దొరల అక్రమాల్ని, ప్రాంత పెత్తందారుల జులుంని నిలువరించి, సాహసోపేత ప్రతిఘటనకు దిగిన ఆమె తుదకు వాళ్ల ఆయుధాలకు బలైన అమరజీవి. అప్పటివరకు గుడారా రాజమణిపురంగా ఉన్న ఆ ఊరి పేరు, అటు తర్వాత అందుకే వీర గున్నమ్మపురం అయింది. దురన్యాయానికి మారుపేరైన పన్నులను కట్టకుండా, ఎన్నేటా వద్ద నుంచి కలవ తీసుకురావడమే గ్రామీణులు చేసిన 'నేరం'. తిరిగి స్వాధీనానికి ఒక్కొక్కటిగా విరుచుకుపడిన అలనాటి అదనపు పోలీసు బలగాలను ఆ ధీర నారి ఒంటరిగా ఎదిరించింది. కరకు తూటాలకు గురై నిండు ప్రాణాలు కోల్పోయిన తాను అప్పటికే గర్భవతి. నేలవాలిన గున్నమ్మ స్మృతిచిహ్నంగానే, స్తూపాన్ని నిర్మించి గ్రామవాసులు అపార గౌరవాదరాలు చాటుకున్నారు.

స్మరకం... గోపురం

మహాద్వమ తరుణంలోనే బాపూజీ ఈ జిల్లాలోని వివిధ ప్రాంతాలను సందర్శించి, ఊరూవాడా సమర స్ఫూర్తి రేకెత్తించారు. ఒకసారి ఆయన పొందూరుకు, అక్కడి నుంచి సారవకోటకు వచ్చి రాత్రిపూట ఒక పూరింట్లో బస చేయడం చరిత్ర ప్రసిద్ధం. ఆ కారణంగా, అక్కడ అప్పట్లోనే స్మారక భవనం నిర్మితమైంది. ఇప్పుడు అదే ఊరంతటికీ పుస్తకాలయం. అదే విధంగా పాలకొండ పరిసరాల్లోని వెలగవాడ ఆలయ గోపురంపైన నేతాజీ, మహాత్మాజీ విగ్రహ రూపాలు ఇవాటికీ కనిపిస్తుంటాయి.

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ

(డిసెంబర్ 4, 1877-సెప్టెంబర్ 25, 1958)

గాంధేయవాదిగా, సంఘ సంస్కర్తగా, స్వాతంత్ర్యయోధుడుగా ప్రసిద్ధుడు. గుంటూరు జిల్లా వేములూరుపాడు గ్రామంలో జన్మించారు. తెలుగు నవలా సాహిత్య విశారదునిగా విశేషమైన కీర్తి పొందారు. సాహిత్యం ద్వారా హరిజనోద్ధరణకు కృషి చేసిన ప్రముఖ న్యాయవాది. ఆయన స్థాపించిన శ్రీ శారదానికేతన్ స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సహించడంలో కృషి చేసింది. ఉప్పు సత్యాగ్రహం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాల్లో పాల్గొని జైలు పాలయ్యారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. అంతరిక్షంలోకి వెళ్లిన మొదటి భారతీయుడు?
2. మొదటి ఐ.ఎ.ఎస్. మహిళా అధికారి?
3. అమెరికా అధ్యక్ష భవనం పేరు?

క్రొత్త ప్రశ్నలు

ప్రశ్నలు : 1. 'నెస్టెడ్' : 2. 'నెస్టెడ్' : 3. 'నెస్టెడ్' :

మెదడుకు మేత

ఇట్లు లేని పట్టణాలు, నీళ్లు లేని సముద్రాలు?

సమాధానం : 1. 'నెస్టెడ్' : 2. 'నెస్టెడ్' : 3. 'నెస్టెడ్' :

మంచిమాట

నిరంతరం ఏదో ఒక పనిలో నిమగ్నమయ్యే వారికి నిరాశ అనేది కలగదు.

వేసుకుంటాయి. దీనివల్ల వాటిపై కూర్చున్న సైనికులకి ఇబ్బంది కలుగుతుంది. దీంతో వారు తమ శక్తి సామర్థ్యాలను పూర్తిస్థాయిలో వినియోగించలేరు. ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, ఏనుగులు వాటి మనసుకు బానిసలు. అవి ఇష్టం వచ్చినట్లు ప్రవర్తిస్తాయి. ఒక్కోసారి వాటిపై ఉన్న వ్యక్తులకు ఎదురు తిరుగుతాయి. కాని గుర్రాలు మాత్రం వాటి మీద కూర్చున్న వ్యక్తికి పూర్తిగా సహకరిస్తాయి. చెప్పినట్లు వింటాయి. కాబట్టి ఈ యుద్ధంలో మనమే గెలుస్తాం" వివరించారు గుణశేఖరుడు. గుణశేఖరుడి మాట నిజమై, ఆ యుద్ధంలో జయసింహ మహారాజు సైన్యమే గెలిచింది.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం... అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గ్రంథి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంథి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం సరికొత్త ప్యాకింగ్లో సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం

ఆశ్చర్యం కలిగించే సంఘటనలు ఎదురవుతాయి. కోర్టు వ్యవహారాలలో పురోగతి. స్థిరాస్తిపై అగ్రిమెంట్లు చేసుకుంటారు. దీర్ఘకాలిక రుణబాధలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులు లాభాల బాటలో వయనిస్తారు. ఉద్యోగులకు విధి నిర్వహణలో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. కళాకారులు, రచయితల సేవలకు గుర్తింపు లభిస్తుంది. 25,26 తేదీల్లో ఖర్చులు. అనారోగ్యం. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

స్నేహితులతో వివాదాల పరిష్కారం. నిరుద్యోగులు ఉద్యోగాలు సాధిస్తారు. ఆరోగ్య సమస్యలు ఎదురైనా ఉపశమనం లభిస్తుంది. వ్యాపారులు విస్తరణ యత్నాలు ముమ్మరం చేస్తారు. ఉద్యోగులు క్లిష్ట బాధ్యతల నుంచి బయటపడతారు. కళాకారులకు కొన్ని అవకాశాలు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకుల శ్రమ ఫలిస్తుంది. 23,24 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. శివపంచాక్షరి పఠించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుడతారు. ఆస్తి వివాదాలు తీరతాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. బాకీలు వసూలవుతాయి. కుటుంబ సభ్యులతో వివాదాలు సర్దుమణుకుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులు విధి నిర్వహణ ప్రశాంతంగా కొనసాగిస్తారు. రాజకీయవేత్తలకు కొత్త పదవులు. 20,21 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. ఒప్పుదాలు వాయిదా వేస్తారు. అనారోగ్య సూచనలు. గణేశ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్లేష

సమస్యలు తీరే సమయం. కొత్త కాంట్రాక్టులు లభిస్తాయి. కార్యక్రమాలలో విజయం సాధిస్తారు. ఆర్థిక ఇబ్బందులు తొలగి ఊరట చెందుతారు. ఆకస్మిక ధనలబ్ధి. కుటుంబంలో ఇబ్బందులు అధిగమిస్తారు. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులతో పాటు లాభాలకు లోటురారు. ఉద్యోగులు కొత్త బాధ్యతలను చేపడతారు. 21,22 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ,
ఉత్తర 1వ పాదం

అనుకున్న వసుల్లో ఆటంకాలు ఎదురైనా పట్టుదలతో అధిగమిస్తారు. వాహనాలు, స్థలాలు కొంటారు. విద్యార్థుల శ్రమ ఫలిస్తుంది. బంధువుల నుంచి ఆహ్వానాలు అందుతాయి. వ్యాపారులు కొత్త భాగస్వాములతో ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. ఉద్యోగులు ప్రశంసలందుకుంటారు. కళాకారులకు ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. 22,23 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. తులసీదాస శ్రీగణేశ స్తుతి చేయండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులకు అవకాశాలు. ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. రుణబాధలు తొలగుతాయి. కుటుంబసభ్యుల ఆదరణ పొందుతారు. శుభకార్యాలకు ప్రణాళిక రూపొందిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులు సమర్థత నిరూపించుకుంటారు. పారిశ్రామికవేత్తలు సంస్థలను వికేంద్రీకరిస్తారు. 24,25 తేదీల్లో ఖర్చులు. దూర ప్రయాణాలు. శ్రీమహావిష్ణుధ్యానం మంచిది.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆశ్చర్యకరమైన విషయాలు తెలుసుకుంటారు. ఆస్తి వ్యవహారాలలో గందరగోళం తొలగుంది. రావలసిన డబ్బు అందుతుంది. వివాహ సంబంధాలపై చర్చలు. ఆరోగ్యం గతం కంటే మెరుగుపడుతుంది. ఉద్యోగులు విధి నిర్వహణలో గుర్తింపు పొందుతారు. రాజకీయ వేత్తలు లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. రచయితలు, క్రీడాకారుల యత్నాలు సఫలం. 25,26 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. పంచముఖ అంజనేయస్వామిని పూజించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షల్లో విజయం. గృహ నిర్మాణాలు, కొనుగోలులో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. ఆదాయం సమృద్ధిగా ఉంటుంది. రుణదాతల నుంచి విముక్తి. కుటుంబంలో సంతోషకరమైన వాతావరణం. స్థిరాస్తి లబ్ధి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులు విధుల్లో అవాంతరాలు అధిగమిస్తారు. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు కార్యసిద్ధి. 20,21 తేదీల్లో మానసిక అశాంతి. శ్రీ శివప్రార్థన మంచిది.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ,
ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

కొన్ని వివాదాల నుంచి బయటపడతారు.

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

వాహనాలు, భూములు కొంటారు. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. ఆస్తుల కొనుగోలులో ముందడుగు. కుటుంబంలో అందరి ప్రేమ పొందుతారు. నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు పనిభారం నుంచి విముక్తి. 23,24 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. ఖర్చులు అధికం. శ్రీదక్షిణామూర్తి ప్రార్థన మంచిది.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,
శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆకస్మిక ప్రయాణాలు ఉంటాయి. నిరుద్యోగులకు కొంత నిరాశ. కొన్ని విషయాలలో మానసిక ఆందోళన చెందుతారు. రావలసిన సొమ్ము అందక ఇబ్బంది పడతారు. మీ నిర్ణయాలపై వ్యతిరేకత ఎదురుకాగలదు. ఇంటి నిర్మాణ యత్నాలు ముందుకు సాగవు. కళాకారులు, పరిశోధకుల ప్రయత్నాలు మందగిస్తాయి. 24,25 తేదీల్లో శుభవార్తలు, వాహనయోగం. దేవీస్తుతి మంచిది.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

ఇంటి నిర్మాణ యత్నాలు సాగిస్తారు. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. ఆదాయం ఆశించిన స్థాయిలో సమకూరుతుంది. కుటుంబంలో ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం ఉంటుంది. వేదకలకు సిద్ధ మవుతారు. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు. ఉద్యోగుస్తులు సమర్థత చాటుకుంటారు. కళాకారులకు గుర్తింపు. 25,26 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. వృధా ఖర్చులు. శ్రీవేంకటేశ్వరస్తుతి మంచిది.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఉద్యోగయత్నాలు సానుకూలం. ధార్మిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. ఊహించిన విధంగానే డబ్బు అందుతుంది. అవసరాలకు లోటు రాదు. కుటుంబంలో అందరూ మీ మాటకే కట్టుబడి ఉంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులు బాధ్యతలు కొంత తగ్గి ఉపశమనం పొందుతారు. 22,23 తేదీల్లో దుబారా ఖర్చులు. కొన్ని ఒత్తిడులు తప్పకపోవచ్చు. శ్రీ నృసింహధ్యానం మంచిది. ★

అధారాలు

అడ్డం

1. ఒక రుషి, మాదిగ (4)
3. విడిచిపెట్టుట, మోక్షము (4)
6. గుంపు, దండు (2)
8. హత్యచేసిన కత్తిపై ఏ మరకలు? (3)
9. మోటైన, ఓ రకం బట్ట (3)
11. అట్నుంచి చప్పుడు (2)
12. సొంతంగా సంపాదించింది (4)
13. ఘటము ముందే పోయింది (2)
14. ఇంద్రుడు ఓ దీర్ఘం లేక భారీతో ఉన్నడు (3)
16. పాదము మధ్యలో తీసేసారుగా! (2)
19. ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం వ్యవహారంలో (2)
21. చిబుకము, గడ్డము (3)
22. సంవత్సరము (2)
24. భర్త, యజమాని (2)
25. వేణీ, ఈ భరతుడు కూడా ఉన్నాడు (2)
26. రాక్షసపత్ని (3)
27. కుండలాకారం, వృత్తము (3)
29. ఆభరణము (2)
31. విధవ, వితంతువు (3)
32. గురువారం-సెప్టెంబర్ 23 విశేషం (5)

నిలువు :

1. మన్మథుడి పతాకం (5)
2. అశ్వవిహారం (5)
4. సంతోషము (3)
5. యమలోకమే! (4)
7. సాపాసాలతో నేర్వ మొదలిడేది (4)
10. ఏటి ఒడ్డు (3)
15. ఉమామహేశ్వర వ్రతం నాడే ఈసారి మరో పర్వం (6)
16. క్షీరము (2)
17. ఎర్రకాలువ, హల్లకము (4)
18. డబ్బా కాదు ద్రవపదార్థం ప్రధానంగా నింపుకునేది (2)
20. ధ్వన్యనుకరణకే వ్యవహారం (3)
23. నిశ్చితార్థానికి మార్పుకునేది తలక్రిందయ్యాము (4)
28. తాళము యొక్క కాలము (2)
30. తల్లి (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,
3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-336

	1		2		3	4		5
6					7			
	8					9	10	
11			12				13	
	14	15				16		
17				18		19		20
21				22	23		24	
		25			26			
27	28			29			30	
	31				32			

పదరసం - 336

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 అక్టోబర్ 4 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 332 సమాధానాలు

1	త్ర	కా	తం	క్ష	హ	క్కు	క్ష	కృ	త	కం
భా	క్ష	పా	త	రి	క్ష	కృ	క్ష	క్ష	తు	
వం	క్ష	లి	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
14	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
20	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
26	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
32	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష
38	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష	క్ష

విజేతలు: కచ్చులకంటి అరవింద్ చారి - హైదరాబాద్, వి.రామలింగాచారి - యాదగిరిగుట్ట, టి.రామలింగయ్య, టి.వెంకాయమ్మ, ఇంకొల్లు బ్రహ్మాండస్వామి - ఒంగోలు, వెల్లాల ఉమా మహేశ్వరశర్మ - అనంతపురం, ఉడాలి భాస్కరయ్య - చెన్నై.

బహుమతి పొందిన విజేత :

టి.వెంకాయమ్మ - ఒంగోలు

కుటుంబమంటే ప్రాణం పెట్టే జగదీశ్ అన్నయ్య మాటను అంగీకరించాడా? తమ కుటుంబంపై కక్షపెంచుకున్న వీరేంద్రకు జగదీశ్ ఎలా బుద్ధి చెప్పాడు? అనేది మిగతా కథ.

నిజానికి ఈ సినిమాకు 'టక్ జగదీశ్' అనే పేరు సూట్ కాదు. ఏదో కాస్తంత భిన్నంగా ఉంటుందని అలా పెట్టారంటే! అయితే ఇస్మీ బట్టలు ధరించి, టక్ చేసుకునే ప్రభుత్వ అధికారిని చిన్నప్పుడు చూసి, ఆయన ప్రేరణతోనే గవర్నమెంట్ ఉద్యోగం సంపాదించడంతో పాటు టక్ వేసుకోవడం జగదీశ్ అలవాటుగా చేసుకున్నాడని దర్శకుడు సమర్థించుకునే ప్రయత్నం చేశాడు. ఆ విషయాన్ని పక్కన పెడితే, ఆ మధ్య వచ్చిన 'సీతమ్మ వాకిట్లో సిరిమల్లె చెట్టు', 'బ్రహ్మాత్మవం' లాంటి వాటిని ఈ సినిమా గుర్తు

జీర్ణించుకోవడం కాస్తంత కష్టమే. జగదీశ్ ఆ కుటుంబం మొత్తానికి ఏమీ కాదు అని చూపించే క్రమంలో దర్శకుడు కాస్తంత తడబడ్డాడు. అలానే మేనకోడలును కాపాడటం కోసం ఇంటిపైన లైట్ ఎర్రంజ్ చేసే సన్నివేశం కాస్తంత అతిగానే ఉంది. ఇక క్లయిమాక్స్ లో సినిమాటిక్ లిబర్టీ తీసుకుని, ఆదిశేషు నాయుడు ఆస్తి మొత్తానికి జగదీశ్ వారసుడు అనే సన్నివేశాన్ని క్రియేట్ చేయడం, అందుకోసం విదేశాల్లో ఉన్న మేనమామను హఠాత్తుగా రంగంలోకి దించడం అనేవి కన్వెన్షింగ్ గా లేవు. అయితే కుటుంబ కథాచిత్రాలను, ఫ్యామిలీ ఎమోషనల్ డ్రామాలను ఇష్టపడే వారికి 'టక్ జగదీశ్' నచ్చుతుంది. ఎలాంటి అసభ్యతకు తావు లేకుండా

ఓ నిర్మాత తాను నిర్మించిన సినిమాను ఓటీటీలో విడుదల చేయాలా? లేక థియేటర్లలో రిలీజ్ చేయాలా? అనే విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మల్లగుల్లాలు పడాల్సిన పరిస్థితి వచ్చేసింది. అక్టోబర్ నెలాఖరు వరకూ ఏ నిర్మాత తమ చిత్రాలను ఓటీటీలో విడుదల చేయకూడదని తెలంగాణ స్టేట్ ఫిల్మ్ ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ కోరింది. కానీ తామున్న పరిస్థితుల్లో ఓటీటీ విడుదలే మేలని 'టక్ జగదీశ్' నిర్మాతలు భావించారు. ఈ సందర్భంలో కొన్ని విమర్శలు ఎదురైనా వారు వెనక్కి తగ్గలేదు. వినాయక చరిత్ర కాసుకగా 'టక్ జగదీశ్'ను అమెజాన్ ప్రైమ్ లో స్ట్రీమింగ్ చేశారు. సరిగ్గా యేడాది క్రితం ఇందులోనే నాని, సుధీర్ బాబు నటించిన 'వి' సినిమా కూడా స్ట్రీమింగ్ అయింది. 'వి' యాక్షన్ థ్రిల్లర్ మూవీ కాగా, ఇప్పుడు వచ్చిన 'టక్ జగదీశ్' ఎమోషనల్ ఫ్యామిలీ డ్రామా!.

ఎమోషనల్ ఫ్యామిలీ డ్రామాగా 'టక్ జగదీశ్'

భూదేవిపురంకు చెందిన ఆదిశేషు నాయుడు (నాజర్)కు ఇద్దరు భార్యలు. పెద్ద భార్య కొడుకులు బోనుబాబు (జగపతిబాబు), జగదీశ్ (నాని). రెండో భార్యకు ముగ్గురు సంతానం. ఇద్దరమ్మాయిలు (రోహిణి, దేవదర్శిని), ఓ కొడుకు. అయితే, మొదటి భార్య సంతానాన్ని అమె మరణానంతరం రెండో భార్య అర్జునమ్మ (పార్వతి) తన సొంత బిడ్డలుగానే భావించి పెంచుతుంది. కక్షలూ కార్పణ్యాలతో రగిలిపోతుండే భూదేవిపురాన్ని ప్రశాంతతతో చూడాలన్నది ఆదిశేషు నాయుడు కోరిక. అది తీరకుండానే ఆయన చనిపోతాడు. అదే ఊరిలో ఉండే వీరేంద్ర (దేనియల్ బాలాజీ) తన తండ్రి హత్యకు పరోక్షంగా ఆదిశేషు నాయుడే కారణమనే భావంతో ఆ కుటుంబంపై కక్ష కదతాడు. తండ్రి చనిపోగానే బోనుబాబు తన నిజస్వరూపాన్ని బయటపెడతాడు. పెద్ద భార్య కొడుకులుగా తండ్రి ఆస్తిపాస్తులన్నీ తనకు, తమ్ముడు జగదీశ్ కే చెందాలనుకుంటాడు. మరి అతని పన్నాగం నెరవేరిందా?

చేస్తుంది. తండ్రి కోరికను నిలబెట్టడానికి ప్రయత్నించే కొడుకులు, అన్నలను ఆరాధించే అక్కలు, ఉమ్మడి కుటుంబం తాలూకు బాధ్యతలను భుజానెక్కితూనే చిన్నవాళ్ళు... ఈ తరహా పాత్రలతో సినిమా నిండిపోయింది. దీనికి తోడు గ్రామంలో కక్షలు, విలేజ్ రెవిన్యూ ఆఫీసర్ గా పనిచేసే హీరోయిన్ తో హీరో ప్రేమాయణం అదనం! ఇందులో హీరో తాను ఉండే ఊరికే ఎంఆర్ ఓగా రావడం కొనమెరుపు. ఆ అధికారంతోనే అతను తనకు ఎదురైన సమస్యలను ఎలా చక్కబెట్టాడు అనే దాన్ని దర్శకుడు చూపించాడు. ఈ క్రమంలో తల్లి కొడుకుల మధ్య ఉండే అనుబంధాన్ని, అలానే అన్నాతమ్ముళ్ల పట్ల సోదరీమణులకు ఉండే ప్రేమను బాగానే చూపించారు. కానీ వారి ప్రేమ వెనుక కనబడని స్వార్థం దాగుందనే విషయం రివీల్ అయ్యేసరికి ప్రేక్షకుల గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ పడ్డట్టు అయిపోతుంది. పెద్దబ్బాయి మీద తల్లి చూపించే ప్రేమ వెనుక కారణం, ఆస్తి పోగానే తమ్ముడిని అక్కలు నిందించడం వంటివి

సినిమాను తీశారు. కానీ కొన్ని చోట్ల సంభాషణలు శ్రుతి మించాయి. పాటలు ఓకే. తమనే సమకూర్చిన స్వరాలను, గోపీసుందర్ నేపథ్య సంగీతం దామినేట్ చేసింది. ప్రసాద్ మూర్తిగెళ్ల తన కెమెరా పనితంతో పల్లెటూరి అందాలను చక్కగా చూపించాడు. నాని ఈ సినిమాలో తన మనసులోని మాటను సంభాషణల రూపంలో కంటే, హావభావాల ద్వారా వ్యక్తం చేయడానికి ప్రయత్నించాడు. ఇది కాస్తంత కొత్తగా ఉంది. నాజర్, జగపతిబాబు, ఐశ్వర్యా రాజేష్, దేనియల్ బాలాజీ, రీతువర్మ చక్కటి నటన ప్రదర్శించారు. మంచి నటనైన నరోక్, రావు రమేష్ కు పెద్దంత స్టోప్ లేకపోయింది. ఇతర పాత్రల్లో రోహిణి, దేవదర్శిని, తిరవీర్, రఘుబాబు, బిందు చంద్రమౌళి, ప్రవీణ్, సీవీఎల్ సరసింహారావు, శ్రీకాంత్ అయ్యంగార్ తదితరులు కనిపిస్తారు. మొత్తం మీద ఓటీటీలోనే స్ట్రీమింగ్ అవుతోంది కాబట్టి ఓసారి ఈ సినిమాను చూడొచ్చు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	-------------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 20.09.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 45

G. PULLA REDDY

DEGREE & P.G. COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

MEHDIPATNAM, HYDERABAD - 28

Ph : 23513154

English Medium Estd 1994 Co-Education

(A College Striving for Excellence in Quality Education)

COURSES OFFERED

B.Sc

(M.S.Cs)
(M.P.Cs)
(M.E.Cs)

B.Com

(Computers)
(General)

M.Sc

(Mathematics)
(Physics)

WE HAVE : ♦ Well Equipped Labs & Library ♦ Qualified & Experienced Faculty ♦ Well Furnished Classrooms ♦ Campus Placements

For Details contact office between 10.00 A.M. & 5.00 P.M

PRINCIPAL